

LAAJASALON LÄNSIOSAN ALUESUUNNITELMA 2011 – 2020

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2011:10 / Katu- ja puisto-osasto

ISBN 978-952-272-027-6 (verkkoversio)

Birgitta Rossing

Helsinki 2011

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	5
INLEDNING	7
I TYÖN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUALUE	9
1.1 Suunnittelualue	9
1.2 Työn tavoitteet	10
1.3 Työssä käytetyt menetelmät	11
2 SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS	13
2.1 Väestö	13
2.1.1 Väestön ikäjakauma	13
2.1.2 Väestöennuste vuodelle 2017	14
2.2 Suunnittelualueen rakentuminen ja maankäyttö	15
2.2.1 Suunnittelualueen rakentamiskäytöt	15
2.2.2 Maankäyttö suunnittelualueella	17
2.2.3 Uusia kaavoituskohteita	20
2.2.4 Asemakaavalla suojellut kohteet	21
2.3 Maisema ja luonnonolot	23
2.3.1 Topografia	23
2.3.2 Tulvalle alttiit alueet	25
2.3.3 Maisema ja miljöö	27
2.3.4 Arvokkaat luontokohteet	29
2.3.5 Kasvupaikat	32
2.3.6 Metsien puulajisuhteet	34
2.3.7 Puuston ikärakenne	36
2.4 Reitistö	38
2.4.1 Pyöräily-, hiihto- ja ulkoilureitit	38
2.4.2 Esteettömät reitit ja toimipisteet	42
2.5 Kadut	44
2.5.1 Nykytila	44
2.5.2 Katualueiden kunnossapitoluokat	47
2.6 Viheralueet	49
2.6.1 Nykytila	49
2.6.2 Viheralueiden hoitoluokat vuonna 2010	52
2.6.3 Viheralueita tarvitsevat palvelut	54
2.6.4 Palvelut viheralueilla	56
2.7 Asukasyhteistyö	58

3 ALUEEN KEHITTÄMISKOHTEET	59
3.1 Kadut.....	59
3.2 Viheralueet	61
3.2.1 Luonnonhoito.....	63
3.2.2 Luonnonhoidon uudet hoitoluokat	69
4 KOHDEKOHTAISET KUVAUKSET	71
4.1 Kadut.....	72
4.2 Viheralueet	80
5 LUONNONHOIDON TOTEUTUS JA AIKATAULU	103
6 RAHOITUSTARPEET	105
6.1 Rahoitustarve.....	105
6.2 Peruskorjauskohteiden kustannukset ja kiireellisyys	106
6.3 Luonnonhoidon kustannukset.....	107
6.4 Muut pienet kunnostukset	107
LÄHDELUETTELO	108

LIITTEET

LIITE 1 Katujen toimenpidekartta

LIITE 2 Viheralueiden toimenpidekartta

Kuva 1. Näkymä merelle Aake Pesosen puistosta.

JOHDANTO

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää suunnittelualueen yleisiä alueita kymmenvuotiskaudella 2011 – 2020. Aluesuunnitelma on Helsingin kaupungin rakennusviraston työväline katu- ja viheralueverkostojen ylläpitämiseksi. Työ koostuu lähtötietoanalyysistä, kunto- ja tarvekartoituksesta, aluekohtaisista esittelyistä ja kehittämistavoitteiden määrittelystä, hoitoluokituksen tarkistamisesta, ulkoilureittien ja viheralueiden palveluiden tavoitetilan kuvauksesta, hankeohjelmista ja kustannuksista. Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja. Suunnitelmaa toteutetaan käytössä olevien määrärahojen puitteissa. Aluesuunnitelman yleisinä tavoitteina ovat kaupungin katu- ja viherverkoston jatkuvuus ja turvallisuus. Tavoitteena on kehittää katu- ja viheralueita niin, että ne korostavat suunnittelualueen luonnetta, ja samalla palvelevat asukkaita mahdollisimman hyvin.

Laajasalon länsiosan suunnittelualue sijaitsee Kaakkois-Helsingissä, Laajasalon kaupunginosassa. Suunniteltavaan alueeseen kuuluu osa Hevossalmen, Yliskylän ja Tullisaaren osa-alueita. Meri reunustaa aluetta etelässä. Idässä rajana on Laajasalontie, lännessä Tullisaaren ja Tahvonlahden viheralueet. Koko Laajasalon länsiosan alue on noin 136,5 hehtaaria, josta yleisiä alueita on noin 50 hehtaaria. Alueella asuu noin 6 500 henkilöä.

Tilaajana työssä on ollut HKR/Katu- ja puisto-osasto, josta työhön ovat osallistuneet aluesuunnittelija Birgitta Rossing ja suunnitteluinsinööri Penelope Sala-Sorsimo sekä suunnitteluinsinööri Pirjo Koivunen. Luonnonhoidon tavoitteet on tehty rakennusvirastossa, ja niistä on vastannut metsäsuunnittelija Antti Kurkaa sekä metsäsuunnittelija Antti Siruainen. Analyysikartat on laatinut paikkatietoasiantuntija Jyrki Ulvila. Viestinnästä on vastannut projektisihteeri Tarja Lahin.

Konsulttina Laajasalon länsiosan aluesuunnitelmassa on ollut Ramboll. Projektipäällikkönä on toiminut maisema-arkkitehti Petra Tammisto sekä 1/2010 alkaen maisema-arkkitehti Saija Vihervuori. Maisemasuunnittelusta on lisäksi vastannut miljöosuunnittelija Laura Takala. Katuosuuksia koskevat osiot ovat laatineet insinööri (AMK) Jarkko Nyman sekä insinööri, tekniikan yo Tapani Touru. Raportin taitosta on vastannut suunnitteluavustaja Leena Massinen. Kuntoluokitus- ja toimenpidekartat ovat koonneet Saija Vihervuori, Jarkko Nyman sekä Leena Massinen.

Työ alkoi asukaskyselyllä keväällä 2008. Tätä seurasi kunto- ja tarvekartoitus, jossa maisema- ja katusuunnittelija kävivät maastossa yhdessä läpi alueen kaikki kadut. Viheralueiden nykytila kartoitettiin maisemasuunnittelijoiden ja metsäsuunnittelijan toimesta. Maastotyö tehtiin kevään ja kesän 2009 aikana, jonka jälkeen alkoi raportin ja suunnitelmakarttojen laatiminen. Hankeohjelmat on tehty ja kustannukset on viimeistelty keväällä 2011.

Aluesuunnitelman laadinnasta on tiedotettu paikallislehdessä sekä rakennusviraston verkkosivuilla. Tiedotteita jaettiin asukasyhdistyksille, viranomaisistoille ym. osallisille. Luonnos esiteltiin asukkailla ja muille osallistujille yleisötilaisuudessa 17.9.2009 Laajasalon kirkossa. Luonnos on myös ollut nähtävillä rakennusviraston asiakaspalvelussa sekä verkkosivuilla. Työn aikana on tehty hallintokuntayhteistyötä ja kuultu katu- ja puisto-osaston johtoryhmää sekä eri toimistojen aluevastaavia. Aluesuunnitelman luonnonhoito-osio käsiteltiin kaupunginjohtajan päätöksellä perustetun luonnonhoidon työryhmän kokouksessa 18.10.2010.

Aluesuunnitelma on hyväksytty yleisten töiden lautakunnassa 24.5.2011 ohjeellisena noudatettavaksi.

INLEDNING

Syftet med områdesplanen är att utveckla planeringsområdets offentliga miljö under tioårsperioden 2011 – 2020. Områdesplanen är Helsingfors stads byggnadskontors verktyg för att upprätthålla gatu- och grönområdesnätverket. Arbetet består av utgångslägesanalys, konditions- och behovskartläggning, presentation av områdena och definition av utvecklingsmålen, kontroll av skötselklassificeringen, beskrivning av målsättningarna för tjänsterna inom friluftsleder och grönområden, projektprogram och kostnader. Med hjälp av områdesplanen allokeras anslag för underhåll och byggande. Planen förverkligas inom ramen för de tillgängliga anslagen. De allmänna målen för områdesplanen är kontinuiteten och tryggheten av stadens gatu- och grönnätverk. Målsättningen är att utveckla gatu- och grönområden så att de framhäver planeringsområdets karaktär, och på samma gång betjänar invånarna så bra som möjligt.

Planeringsområdet för Degerös västra del ligger i sydöstra Helsingfors, i stadsdelen Degerö. Till det planerade området hör en del av Hästnässunds, Uppbys och Turholms delområden. Södra delen av området gränsar till havet. I öster finns Degerövägen, i väster Turholmens och Stansvikens grönområden. Hela planeringsområdet är cirka 136,5 hektar stort, varav Helsingfors stad förvaltar ca 50 hektar. På området bor cirka 6 500 personer.

Arbetet har beställts av gatu- och parkavdelningen vid Helsingfors stads byggnadskontor. Områdesplanerare Birgitta Rossing och planeringsingenjör Penelope Sala-Sorsimo samt planeringsingenjör Pirjo Koivunen har deltagit i arbetet. Målen för naturvården har sammanställts på byggnadskontoret och för dem har skogsplanerare Antti Kurkaa samt skogsplanerare Antti Siuruainen svarat. Analyskartorna har utarbetats av geoinformatiker Jyrki Ulvila. Projektsekreterare Tarja Lahin har ansvarat för kommunikationen.

Konsult för områdesplanen har varit Ramboll. Projektchefens uppgifter har skötts av landskapsarkitekt Petra Tammisto och från och med 2010 av landskapsarkitekt Saija Vihervuori. För landskapsplaneringen har därtill miljöplanerare Laura Takala ansvarat. Ingenjör (YHS) Jarkko Nyman och ingenjör, teknolog Tapani Touru har ansvarat för gatuavsnittsdelarna. För

rapportens layout har planeringsassistent Leena Massinen svarat. Konditionsklassificerings- och åtgärdskartorna har sammanställts av Saija Viher-
vuori, Jarkko Nyman samt Leena Massinen.

Arbetet inleddes med en invånarenkät våren 2008. Efter det granskades områdets skick och utvecklingsbehov, så att landskaps- och gatuplanerare i terrängen gick igenom områdets alla gator. Grönområdenas nuvarande tillstånd kartlades av landskapsplanerare och skogsplanerare. Terrängarbetet utfördes under sommaren 2009, varefter man började utarbeta rapporten och planeringskartorna. De slutliga projektprogrammen och kostnaderna färdigbearbetades våren 2011.

Man har informerat om utarbetandet av områdesplanen i lokaltidningen och på byggnadskontorets webbsidor. Meddelanden delades ut till boendeföreningar, myndigheter och övriga berörda parter. Utkastet presenterades för invånarna och övriga berörda parter vid ett allmänt möte i Degerö kyrka 17.9.2009. Utkastet har också varit till påseende vid byggnadskontorets kundtjänst och på byggnadskontorets webbplats. Under arbetets gång har förvaltningssamarbete bedrivits och ledningsgruppen för gatu- och parkavdelningen samt områdesansvariga för olika byråer har hörts. Områdesplanens naturvårdsavsnitt behandlades vid naturvårdsarbetsgruppens möte 18.10.2010. Arbetsgruppen tillsattes på beslut av statsdirektören.

Nämnden för allmänna arbeten godkände områdesplanen som normativ 24.5.2011.

Kuva 2. Suunnittelualue rajautuu mereen eteläisessä Vuorilahdessa.

I TYÖN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUALUE

I.1 Suunnittelualue

Laajasalon länsiosan suunnittelualue sijaitsee Helsingin keskustasta Kruunuvuorenselän yli itään. Suunniteltavaan alueeseen kuuluu Hevossalmen, Yliskylän ja Tullisaaren osa-alueita. Meri reunustaa aluetta etelästä. Aluerajaus on esitetty kuvassa 3. Koko suunnittelualue on 136,5 ha ja siitä on runsaat 50 ha yleisiä alueita. Rakennusviraston hoidossa olevia katualueita on noin 17,5 ha ja viheralueita noin 34,8 ha, josta noin 34 ha on luonnonhoidon piirissä. Lisäksi suunnittelualueen eteläosassa on noin 2,5 hehtaarin kokoinen alue invalidisäätiön hallinnassa. Suurin osa Laajasalon länsiosan viheralueista on siis metsäisiä luontoalueita tai kallioita. Suunnittelualueella asuu noin 6 500 henkilöä.

1.2 Työn tavoitteet

Aluesuunnitelman tarkoituksena on yleisten alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Suunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkoston ylläpitämiseen koko Helsingin alueella. Työssä tarkastellaan Laajasalon länsiosan katujen ja viheralueiden nykytilaa ja kehittämistarpeita. Suunnitelmaan on kirjattu lähitulevaisuuden rakentamis- ja peruskorjaustarpeet kaupungin yleisille alueille. Aluesuunnitelma on tehty sekä katujen että viheralueiden osalta 10 vuodeksi ja viiden vuoden kuluttua tehdään aluesuunnitelman tarkistus, jossa seurataan molempien hankkeiden toteutumista ja päivitetään tavoitteet.

Aluesuunnitelman yleisinä tavoitteina ovat kaupungin katu- ja viherverkoston jatkuvuus ja turvallisuus. Tavoitteena on kehittää katu- ja viheralueita niin, että ne korostavat suunnittelualueen luonnetta, ja samalla palvelevat asukkaita mahdollisimman hyvin. Tärkeää on myös yleisten alueiden kulttuurihistoriallisten arvojen esille tuominen sekä luonnon ja maiseman huomioiminen osana kaupunkikuvaa.

Luonnonhoidon linjautavoitteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.2.2010. Luonnonhoidon linjaus ohjaa luonnonhoitoa ja määrittelee luonnonhoidon tavoitteet koko kaupungin tasolla. Linjaus on voimassa Helsingin kaupunkialueella ja Helsingin omistamilla mailla muissa kunnissa. Luonnonhoitoa ohjaavat myös 8.2.2010 kaupunginhallituksessa hyväksytyt ympäristökeskuksen laatimat Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelman ns. LUMO-ohjelman tavoitteet. Laajasalon länsiosan luonnonhoito-osio esiteltiin kaupunginhallituksen nimeämän luonnonhoidon työryhmän kokouksessa 18.10.2010. Esityksen jälkeen käytiin läpi suunnitelma-alueen luonnonhoidon tavoitteita ja toimintatapoja. Kokouksessa saatuihin kommentteihin vastattiin kokouksessa keskustellen. Työryhmältä ennen kokousta saadut kirjalliset kommentit käytiin läpi maastossa ennen kokousta. Palautteesta kerrotaan enemmän kohdassa 5 Luonnonhoidon toteutus ja aikataulu.

Luonnonhoidon linjauksen tavoitteita ovat:

- Asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.
- Ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen.
- Luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.
- Luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot säilytetty.

- Metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo turvataan myös tulevaisuudessa.
- Niityt, pellot, pienvedet, rannat sekä saaristo ovat monimuotoisia.
- Liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

I.3 Työssä käytetyt menetelmät

Aluesuunnitelma koostuu seuraavista osatekijöistä:

- lähtötietoanalyysi
- kunto- ja tarvekartoitus
- aluekohtaiset kuvaukset ja kehittämistavoitteet
- hoitoluokituksen tarkistaminen
- ulkoilureittien ja viheralueiden palveluiden tavoitetila
- hankeohjelmat ja muut kunnostuskohteet
- kustannukset.

Kaupunki toimitti konsultille lähtötietoanalyysia varten mm. lähtötietoanalyysikarttoja, aluerajauksen, hoitoluokkakartan sekä asemakaavasuojelutietoja. Konsultille on toimitettu myös mm. katurekisteritiedot sekä palautteet asukaskyselyistä. Suunnittelutyön lähdeaineistona on käytetty myös luontotietojärjestelmää. Metsäalueiden inventointitiedot kerättiin kesällä vuonna 2008. Aluesuunnitelmaan koottiin luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpidetarpeet. Luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma laaditaan kuviokohtaisesti erilliseen luonnonhoitosuunnitelmaan, joka valmistuu vuoden 2011 aikana.

Kuva 3. Suunnittelualueen sijainti Helsingissä.

Kunto- ja tarvekartoituksessa maisema- ja katusuunnittelija kävivät yhdessä kartoittamassa alueen kaikki kadut. Viheralueet kartoitettiin maisemasuunnittelijoiden ja metsäsuunnittelijan toimesta. Painotus oli nykytilan kuvauksella ja aistinvaraisilla havainnoilla. Näkökulmina ongelmien tarkastelussa olivat käyttäjät, ylläpito, alueen toimivuus ja kaupunkikuva. Maastotyö tehtiin kevään ja kesän 2009 aikana.

Viheralueilla tarkasteltiin mm. kohteiden kuntoa, rekisteriin merkittyä hoitoluokkaa suhteessa todelliseen hoitotilanteeseen, alueen käyttöä, merkitystä, mahdollista historiallisuutta, kaupunkikuvallista merkitystä, yleistä ilmettä ja sisältöä. Viheralueilla varusteiden ja reitistön kuntoa arvioitiin huomioimalla mm. kuluneisuus ja toimivuus sekä kalusteiden määrä ja yhteensopivuus. Kasvillisuuden osalta huomioitiin mm. pensaiden ja puiden koko sekä silmämääräinen kunto, mahdollinen vaarallisuus, aukot istutusryhmissä sekä maiseman avoimuus tai sulkeutuneisuus.

Katualueilla pantiin merkille rakenteelliset, kunnossapidolliset ja toiminnalliset epäkohdat, laatutaso sekä kaupunkikuvallinen tilanne ja merkitys. Ajoradoilla ja kevyen liikenteen väylillä rakenteellista kuntoa havainnoitiin silmämääräisesti, jolloin kiinnitettiin huomiota mm. painumiin, päällystevaurioihin, kiuvaituksen toimivuuteen, näkemäalueisiin ja kasvillisuuteen. Esteettömyyden toteutumiseen vaikuttavat epäkohdat huomioitiin ja kirjattiin sekä tilaajan lähtötietona määrittelemillä erikois- että perustason katu- ja puistoalueilla.

Aluesuunnitelmaa varten havainnoitiin peruskorjausta tai rakenteellista kunnossapitoa vaativia epäkohtia. Kohteet jaettiin kolmeen eri kuntoluokkaan. Ensimmäisen kuntoluokan kohteet eivät vaadi toimenpiteitä, toisen luokan kohteet vaativat rakenteellista kunnostamista ja kolmannen luokan kohteen vaativat suunnitelmaan perustuvan peruskorjauksen tai uudisrakentamisen. Pienet kunnossapitoon ja hoitoon liittyvät puutteet on ilmoitettu suoraan ylläpitotoimistoon.

Jokaisesta peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista on täytetty työtä kuvaava hankekortti kustannusarvioineen. Kohteista, jotka vaativat rakenteellista kunnostamista, on ilmoitettu suuntaa antava kustannusarvio. Viheralueiden investointi- ja peruskorjauskohteet on määritelty kolmeen kiireellisyydsluokkaan, joista 1 on kiireellisin ja 3 vähiten kiireellinen.

Kuva 4. Leikkipuisto Rudolfin kiipeilylaite.

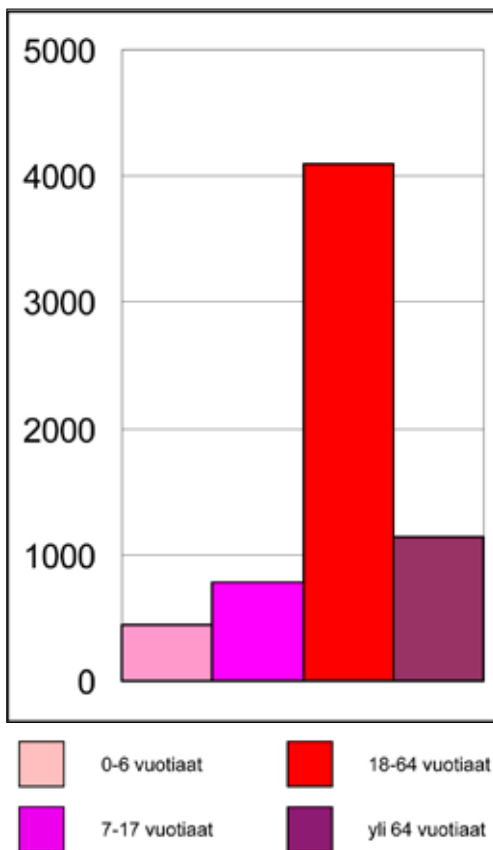
2 SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS

2.1 Väestö

2.1.1 Väestön ikäjakauma

Suunnittelualue kuuluu Laajasalon peruspiiriin. Alue sijoittuu pääosin Yliskylän osa-alueelle, lukuun ottamatta eteläistä kärkeä, joka kuuluu Hevossalmen osa-alueeseen. Suunnittelualueella asuu yhteensä noin 6 500 henkilöä, joista noin 85 % asuttaa Yliskylän aluetta.

Suurin osa alueen asukkaista on aikuisväestöä ja kuuluu 18–65-vuotiaiden ikäluokkaan. Lapsia asuu huomattavasti enemmän Hevossalmen alueella kuin Yliskylässä. Yliskylässä taas yli 65-vuotiaiden asukkaiden määrä on korkeampi kuin muilla alueilla.

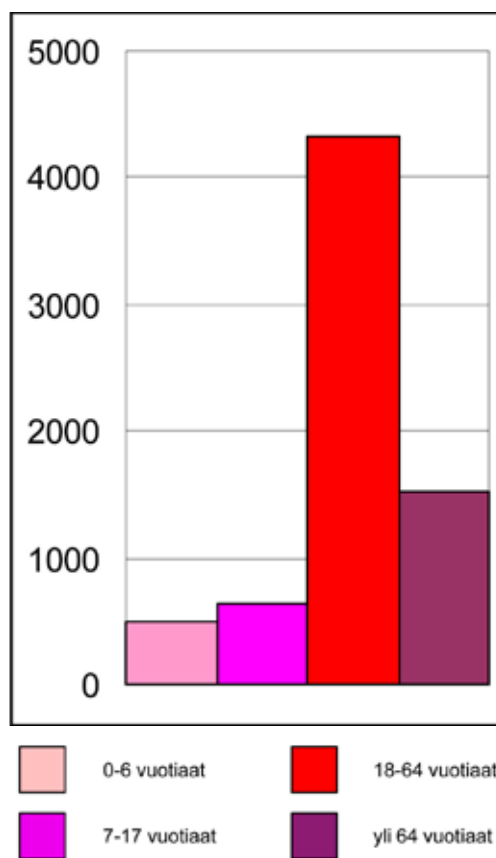

Kuva 5. Yli 65 -vuotiaiden joukko lisääntyy ennusteissa eniten.

2.1.2 Väestöennuste vuodelle 2017

Vuodelle 2017 tehdyn väestöennusteen mukaan alueen väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 550 henkilöllä. Väestönkasvu kohdistuu Yliskylän alueelle ja näkyy varttuneen väestön osuuden kasvuna. Erityisesti yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan lisääntyvän. Ennusteen mukaan alle kouluikäisten 0–6-vuotiaiden määrä kasvaa hieman, kun taas kouluikäisten 7–17-vuotiaiden määrä laskee. Hevossalmen alueen väestön ennustetaan vähenevän noin sadalla henkilöllä vuoteen 2017 mennessä. Ennusteen mukaan 7–17-vuotiaiden osuus tulee vähenemään, kun taas yli 65-vuotiaiden osuus tulee kasvamaan, mikä entisestään lisää esteettömyyden toteutumistarvetta alueella.

Kuva 6. Näkymä Köökarinkujan viheralueelta Köökarinkujan asuinalueelle. 1960-lukulainen esimerkki rakennusten sovittamisesta olemassa olevaan maisemaan.

2.2 Suunnittelualueen rakentuminen ja maankäyttö

2.2.1 Suunnittelualueen rakentamiskäytöt

Suunnittelualueen rakennuskanta on enimmäkseen peräisin 1960- ja 1970-luvuilta. Koirasaarentien pohjoispuolinen kerrostaloalue on 1960-luvulla rakennettu kokonaisuus, jota on hieman täydennysrakennettu 1990- ja 2000-luvuilla.

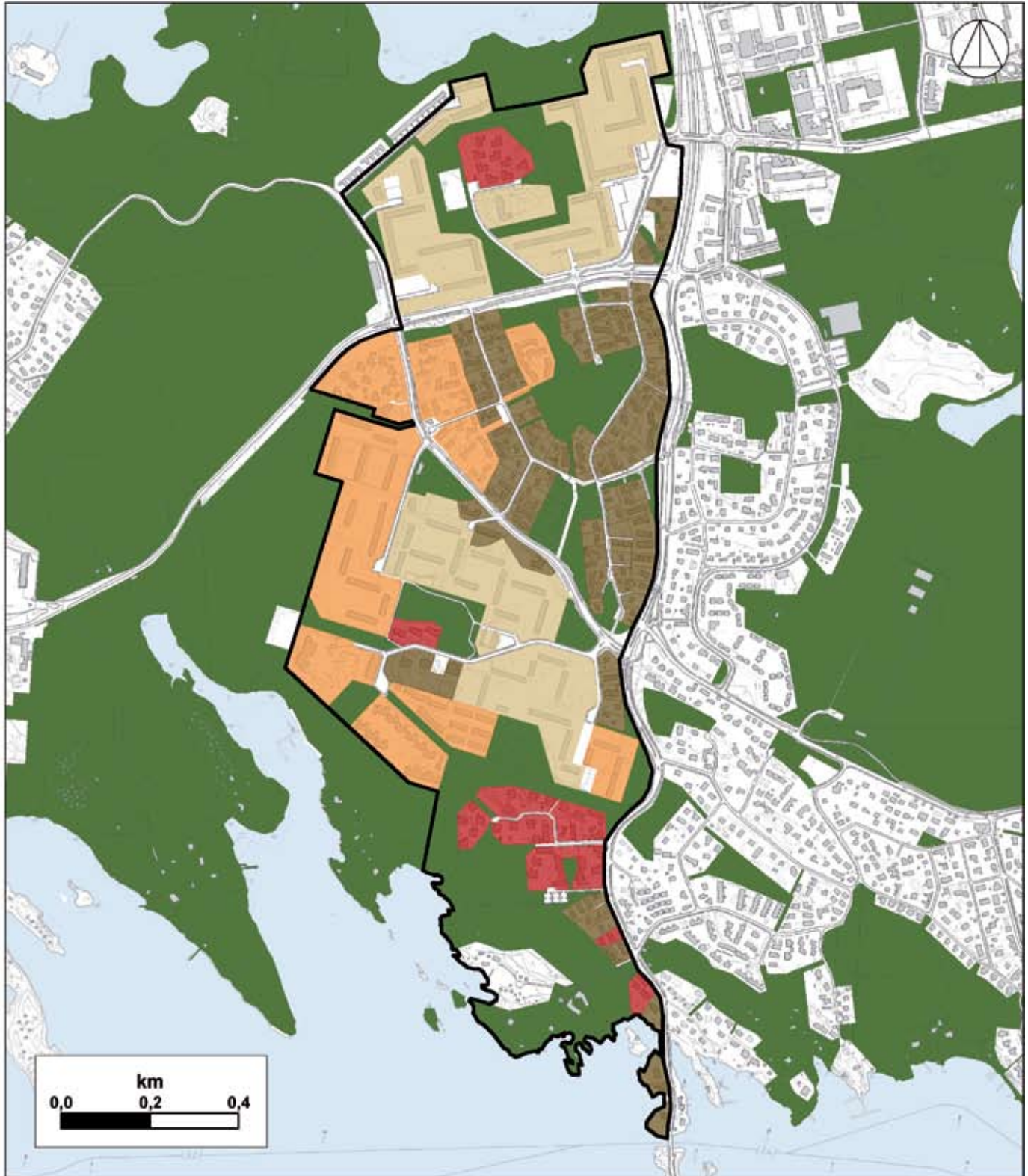
Reiherintien eteläpuoleiset ja Gunillantien suuret asuintalokorttelit on rakennettu 1960-luvulla sekä osittain 1970-luvun puolella.

Reiherintien ja Laajasalontien väliin jäävän pientalovaltaisen alueen rakennuskannan ikä vaihtelee. Suunnittelualueen eteläosassa sijaitseva Suomen-suon alue on rakennettu muita Laajasalon länsiosan kerrostaloalueita myöhemmin 1990- ja 2000-luvuilla.

Suunnittelualueella on kaksi luonnontilassa olevaa rakentamatonta Y-tonttia, toinen Svanströmintiellä ja toinen Gunillantien päässä koulun vieressä. Katuja puisto-osasto hoitaa tällä hetkellä molempien tonttien metsiä.

Suunnittelualueen rakentamisvaiheet

- 1960-luku
- 1970-luku
- 1990- ja 2000-luku
- kerroksellista rakentamista

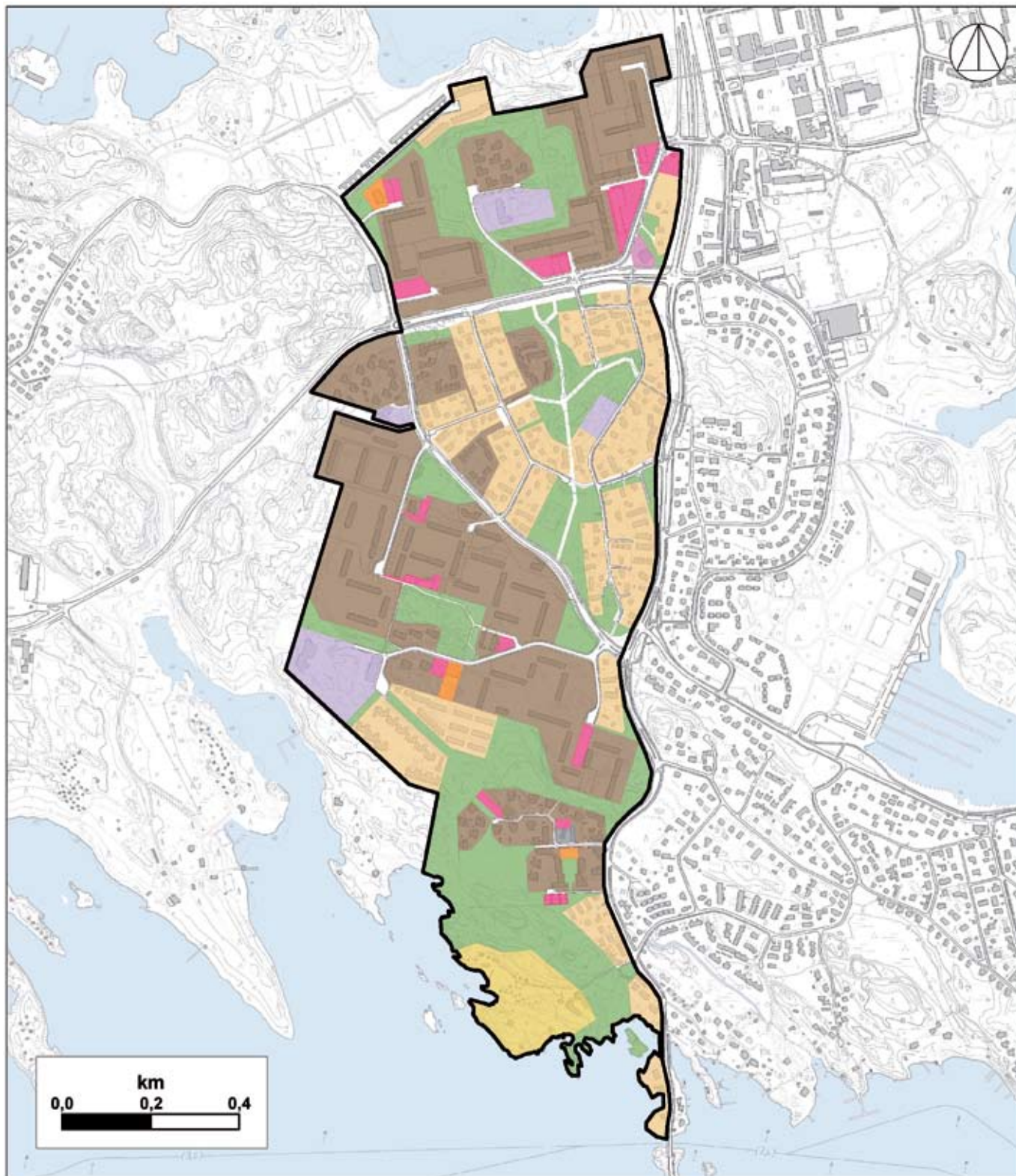

Kuva 7. Svanströmintien rakentamaton tontti.

2.2.2 Maankäyttö suunnittelualueella

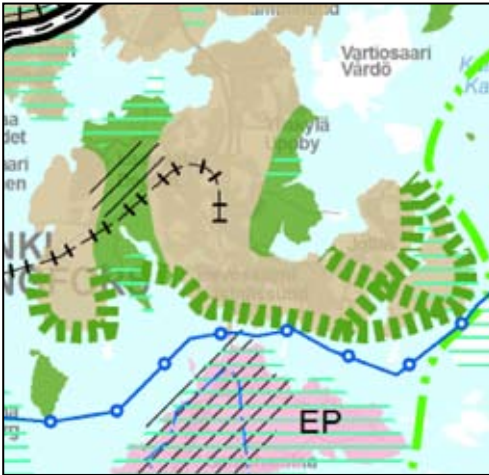
Suurin osa suunnittelualueesta on asuinkerrostaloaluetta (seuraavan sivun kartta). Asuinpientalojen alueet sijoittuvat Reiherintien ja Laajasalontien väliin, Hevossalmeen ja muutama muuhun kohtaan suunnittelualueella. Yleisten rakennusten alueilla sijaitsee julkisia palveluja, kuten päiväkotia ja peruskoulu. Svanströmintiellä ja Gunillantiellä on yksi rakentamaton yleisille rakennuksille tarkoitettu tontti. Liike- ja toimistorakennuksille sekä teollisuus- ja varastorakennuksille tarkoitettuja alueita suunnittelualueella on hyvin vähän. Alueen vihheralueet sijoittuvat kortteleiden väleihin ja vierelle osittain pirstaloituneina kokonaisuuksina. Suunnittelualueen eteläosassa sijaitsee lomailuun tarkoitettu alue.

Maankäyttö suunnittelualueella

	viheralue		yleisten rakennusten alue
	asuin kerrostalojen alue		yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten alue
	asuin pientalojen alue		loma-alue
	liike- ja toimistorakennusten alue		teollisuus- ja varastoalue
	liikenne- ja autopaikkojen alue		

Kuva 8. Ote maakuntakaavasta.

Kuva 9. Ote yleiskaavasta.

Uudenmaan maakuntakaavan (saanut lain voiman 15.8.2007) mukaan suunnittelualue kuuluu kokonaisuudessaan taajamatoimintojen alueeseen (kuva 8). Kyseisessä kaavassa suunnittelualueen eteläosaan on merkitty tarve itä-länsi suuntaiselle viheryhteydelle. Tämä yhteys on merkitty kulkemaan meren rannalla. Maakuntakaavaan on merkitty myös linjaus seutuliikenteen radasta, joka on merkitty kulkeväksi suunnittelualueen keski- ja pohjoisosissa.

Helsingin yleiskaava 2002 (tullut voimaan 19.1.2007) jakaa suunnittelualueen sekä kerrostalovaltaiseksi asumisen ja toimitilojen alueeksi että pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (kuva 9). Kyseisen kaavan mukaan kerrostalovaltaiset alueet on määritelty sijoittumaan alueen pohjois- ja eteläosiin. Pientalovaltaisen alue sijoittuu puolestaan suunnittelualueen keskiosiin. Aivan suunnittelualueen eteläosassa on kaistale virkistysaluetta. Kyseinen viheryhteys rajautuu rantaan. Suunnittelualueen pohjois- ja eteläosissa on myös kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä alueita. Myös yleiskaavassa on merkintä raideliikennelinjasta (metro tai rautatie), joka on merkitty kulkemaan suunnittelualueen keskiosasta pohjoisosaan, josta se linjaus kääntyy länteen. Alueen keskiosiin on merkitty varaus asemasta.

Kuva 10. Gunillantien linjausta jatketaan Koirasaarentien puiston (10) läpi Gunillankallion uudelle asuinalueelle.

2.2.3 Uusia kaavoituskohteita

- Laajasalon varavoimalaitosta ollaan kaavoittamassa Gunillantien ja Gunillanpolun kulmaukseen. Laajasalon varavoimalaitos/kaavaluonnos valmistellaan. Tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa varavoimalaitos kyseiselle paikalle.
- Henrik Borgströmintien ja Koirasaarentien rajaamalle tonttialueelle esitetään suojelumääräyksiä kerrostaloista ja pihamiljööstä sekä kaavamuutoksia rakennusten käytöstä. Henrik Borgströmintien suojelumääräys/kaavaehdotus 16.4.2010 (AKI 1873).
- Koirasaarentien itäpään suunnitellaan liikenneturvallisuuden parantamista. Koirasaarentien liikennesuunnitelma KSLK kevät 2010.
- Gunillankallion asemakaavaehdotus, joka koskee Koirasaarentien puistoa (10) on vireillä (AK 11888).
- Alueen läpi kulkee vilkkaassa käytössä oleva valaistu kevyen liikenteen reitti, joka johtaa suunnittelualueelta laajalle viheralueelle ja edelleen Stansvikin kartanopuistoon. Uusi asuinalue nimeltään Gunillankallio tulee viemään osan suunnittelualueen länsipuolella olevasta laajasta viheralueesta. Gunillantien linjausta tullaan jatkamaan viheralueen läpi Koirasaarentielle (AK 11888, ei vielä vahvistettu).

Kuva 11. Linnoitus Aake Pesosen puistossa.

2.2.4 Asemakaavalla suojellut kohteet

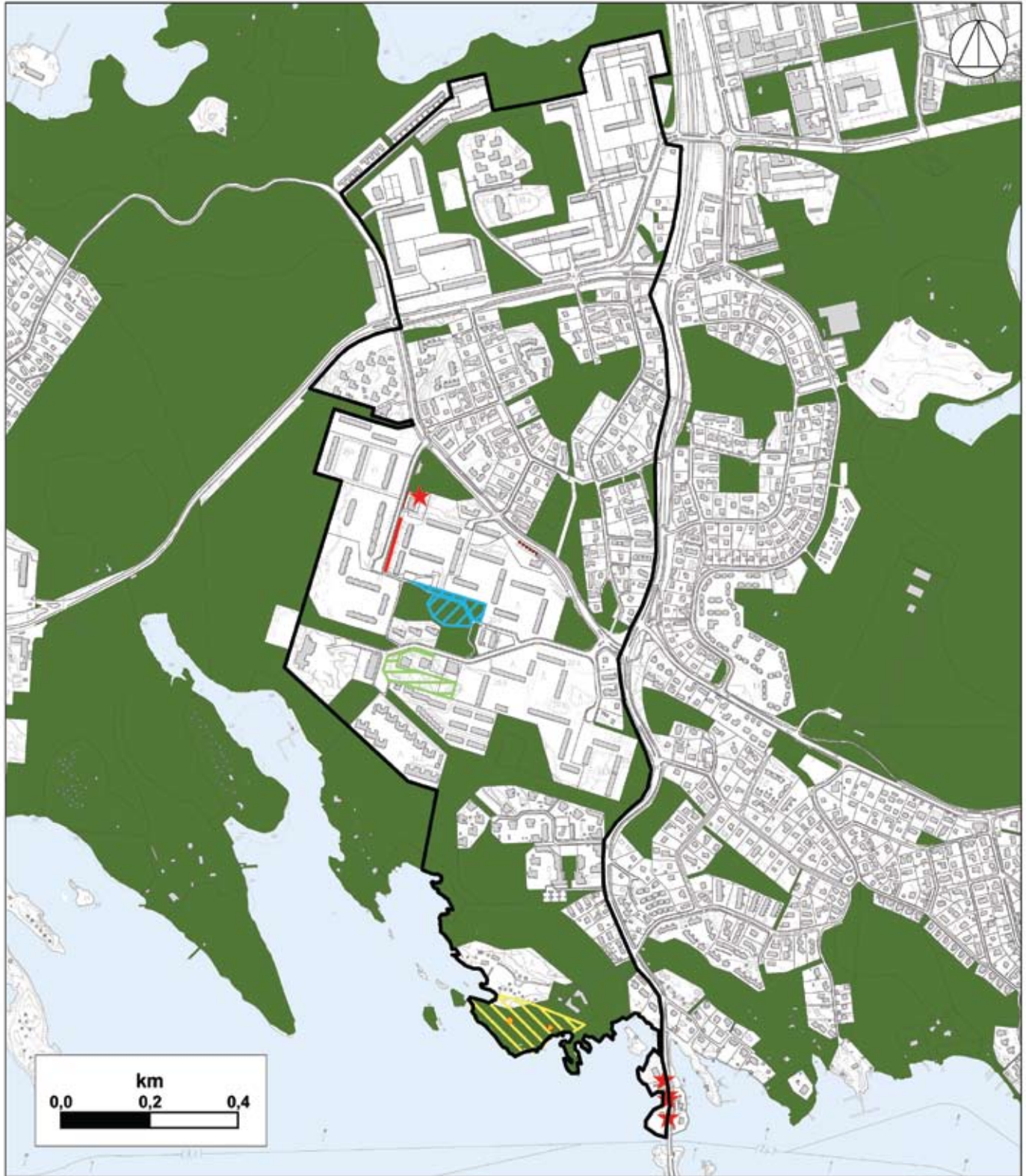
Suunnittelualueella on kaksi aluetta, jotka on suojeltu asemakaavalla. Toinen näistä on alueen eteläosassa olevalla Vuorilahdenniemen tonttiosuudella, joka on osittain luonnonmukainen ja osittain puistomainen alue. Luonnon-alueilla kasvaa vanhoja puutarhakasveja. Alueella sijaitsee kaksi suojeltua, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokasta vanhaa huvilaa. Toinen asemakaavalla suojeltu alue on luonnonmukaisessa puistomaisessa kunnossa säilytettävä alue Gunillantien eteläpuolella.

Laajasalon länsiosassa on yksi asemakaavalla suojeltu sotamuistomerkki, joka on II maailmansodan aikainen ilmatorjunta-asema. Ilmatorjunta-aseman rauniot ovat Aake Pesosen puiston (8) pohjoisosassa kallioilla. Puisto on saanut nimensä ilmatorjuntarykmentin torjuntapäällikkö majurin Aake Pesosen jatkosodan aikaisista ansioista.

Lisäksi alueella on suojeltu puurivi ja muutamia suojeltuja yksittäispuita. Suojeltu puurivi sijaitsee tontin puolella Rudolfintien itäreunalla. Suojelluista yksittäispuista yksi on leikkipuisto Rudolfin (7) eteläpuolella olevalla asuintontilla ja muut sijoittuvat alueen eteläisimpään päähän, Hevossaareen Laajasalontien läheisyydessä oleville tonteille.

Asemakaavalla suojellut kohteet

★	puu	▨	luonnonmukainen tai puistomainen alue
—	puurivi	▨	luonnonmukaisessa puistomaisessa kunnossa säilytettävä alue
▨	rakennus	▨	sotamuistomerkki; II maailmansodan aikainen ilmatorjunta-asema

Kuva 12. Näkymä Aake Pesosen puistosta merelle.

2.3 Maisema ja luonnonolot

2.3.1 Topografia

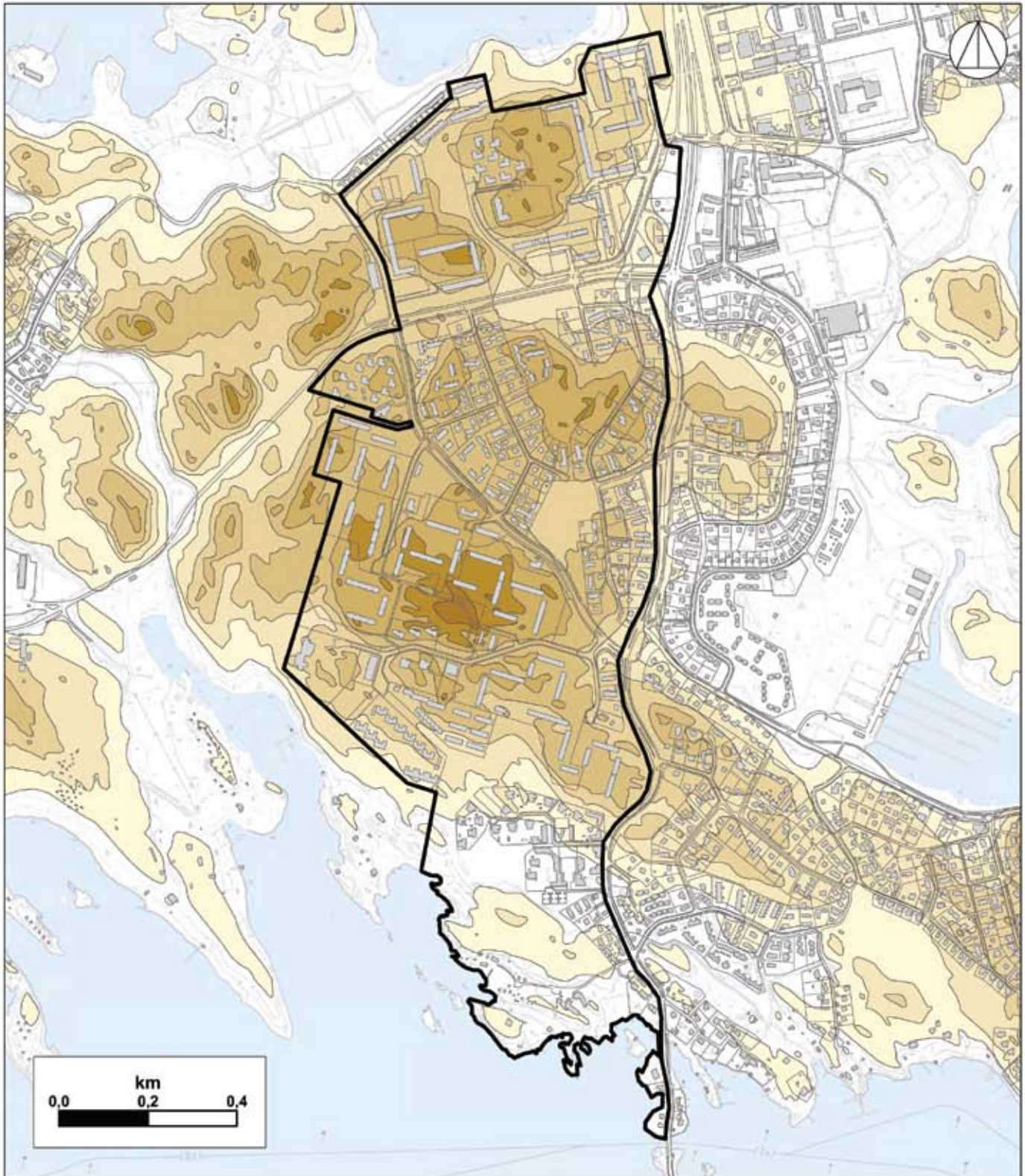
Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi kallioista ylävää maastoa. Alueen eteläisin osa on kuitenkin pinnanmuodoiltaan huomattavasti alavampaa kuin muualla suunnittelualueella. Myös alueen koillisosassa Laajasalontien varressa on alava kohta, jossa maanpinnan korkeus on alle viisi metriä merenpinnasta. Reiherintien ja Koirasaarentien varrella on kaksi pienehköä savialuetta kallioiden välissä.

Alueen korkein kohta on Gunillantien pohjoispuolella Aake Pesosen puistossa (8) sijaitseva kallio, joka kohoaa 38 metriin.

Alueen pohjoisosan sekä Rudolfintien ja Gunillantien välisen alueen kerrostalojen rakennusmassat on sijoitettu korkeiden kallioiden päälle. Suunnittelualueen keskeiset kadut on linjattu kallioiden väliin jääviin painanteisiin.

Topografia

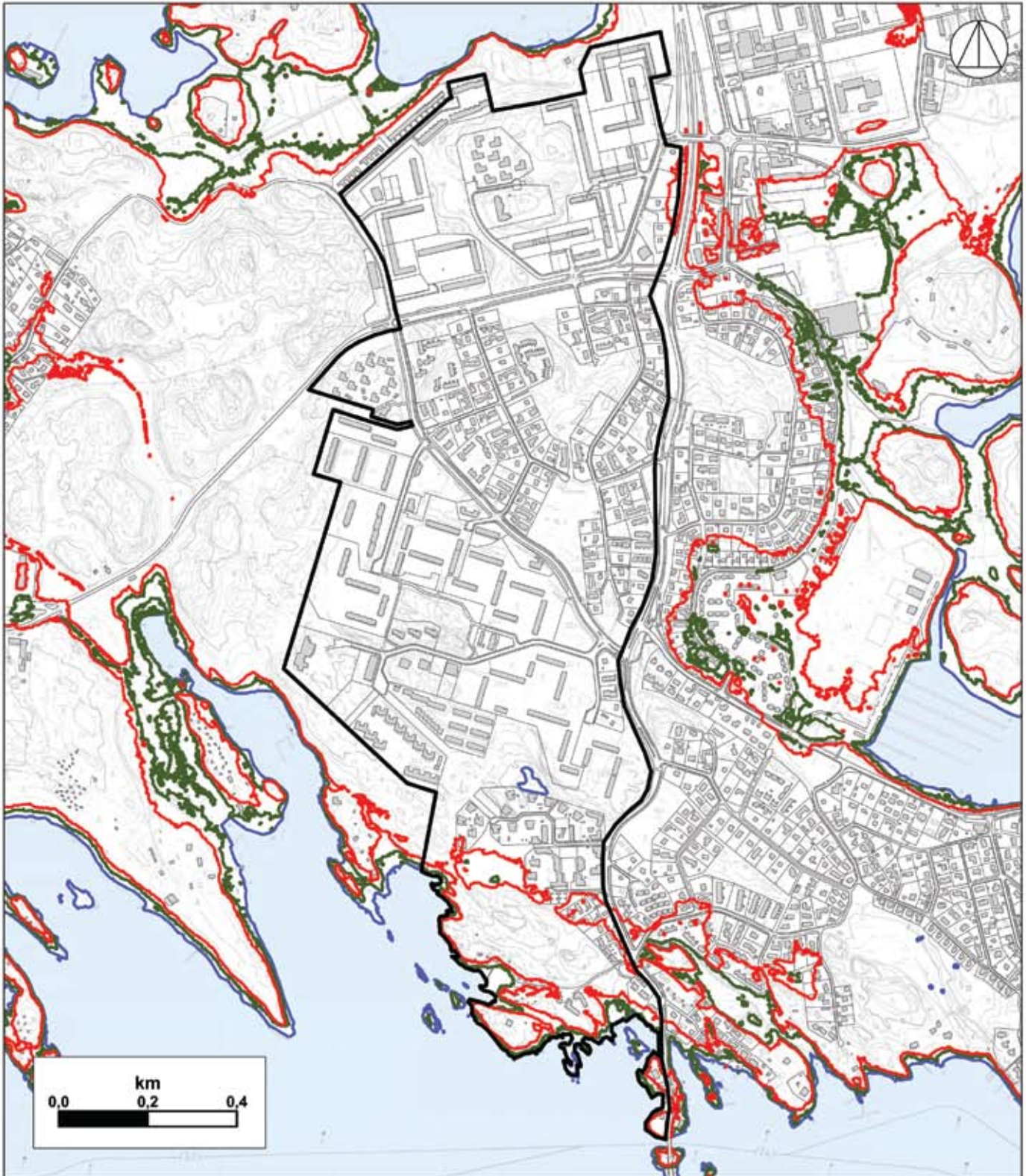
Kuva 13. Merinäkömä Hevossalmesta (uimaranta LV:n hallinnassa).

2.3.2 Tulvalle alttiit alueet

Suunnittelualue ei altistu tulville. Alavimmat alueet ovat Hevossalmessa merenlahtien pohjukoissa, joissa ei ole asutusta. Alavimmilla alueilla maanpinta on noin 1,2 metrin korkeudella merenpinnasta.

Helsingissä kerran 30 vuodessa toistuvaksi meriveden maksimikorkeudeksi on arvioitu +1,30 m. Tammikuussa 2005 meriveden pinta nousi Helsingissä kuitenkin poikkeuksellisen korkealle +1,51 m.

Tulvalle alttiit kohteet

- rantaviiva
- tulvaraja 1,2 m
- tulvaraja 2,5 m

Kuva 14. Hevossalmen huvilamiljöötä.

2.3.3 Maisema ja miljö

Koirasaarentien ja Laajasalontien kulmassa oleva kerrostaloalue on malliesimerkki aikakautensa eli 1960-luvun kaupunkisuunnittelusta. Pitkät, linjakkaat talomassat on sijoitettu maisemaan siten, että maastonmuodot ovat rakentamisesta huolimatta säilyneet. Rakennuksissa on yhtenäinen kattolinja, joka tekee alueesta harmonisen kokonaisuuden.

Orisaarentien molemmin puolin kulkee yhtenäinen nauha 1960-luvulle tyypillisiä rivitaloja, jotka luovat katualueelle intiimin tunnelman. Pohjoisella puolella olevat rivitalot ovat matalia ja sijoittuvat luontevasti alaspäin viettävän rinteeseen yläosaan. Eteläpuolella rivitalojen etupihat muodostavat yhtenäisen viherkaistan rakennusten ja tien väliin. Rivitalot sijoittuvat etelään päin kohoavaan rinteeseen.

Laajasalon länsiosan eteläosassa Hevossalmissa on säilynyt huvilamiljöö, joka on peräisin 1800-luvun kesähuviloiden aikakaudelta. Tuolloin alue oli hyvin suosittu kesänviettopaikka säätyläisten keskuudessa. Muutamia huvilapuutarhojen rippeitäkin on vielä tallella. Tällä hetkellä alue on vuokrakäytössä.

Maisemakulttuurikohteet ja miljöötyypit

Tiedot Helsingin yleiskaava 2002:sta

Miljöötyypit

- kerrostaloalue, 1960-luku, aluerakentamisen alkuvaiheet
- huvilamiljöö
- muu pientaloalue

Maisemakulttuurikohteet

- huvilapuutarha
- huvilakulttuurin alue

Kuva 15. Latvastaan katkottu mänty Aake Pesosen puistossa.

2.3.4 Arvokkaat luontokohteet

Luontoalueiden suunnittelussa huomioidaan aiemmin tiedossa olevat suoje-luarvot ja -kohteet sekä maastoinventoinnin yhteydessä löytyvät lisäkohteet. Suojelu- tai erityisarvot perustuvat pääosin yleisiin säädöksiin tai suosituksiin (luonnonsuojelulaki, metsälaki, metsien sertifiointi) tai aiemmin todettuihin luontoarvoihin (ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän uhanalaisten tai harvinaisten lajien esiintymät, arvoniityt, linnustollisesti merkittävät alueet ja lepakkokohteet).

Luonnonarvokohteet kuuluvat hoitoluokituksestaan arvoniitty- tai arvomet-säluokkaan. Laajasalon länsiosan suunnittelualueella on kolme kappaletta, yhteensä noin 1,5 hehtaaria, erillisiksi omiksi kuvioiksi muodostettua luonnonarvokohdetta. Kuvioilla on perustietojen lisäksi tiedot luontoarvoista, suojelun perusteista, viitteet tietolähteisiin sekä kuvaukset mahdollisista toi-menpiteistä. Edellä mainitut luontoalueet jätetään toimenpiteiden ulkopuo-lelle tai mahdolliset toimenpiteet ovat hyvin pienimuotoisia, lähinnä yksittäis-ten vaarallisten puiden poistoa. Luonnon monimuotoisuuden kiinnitetään huomiota kaikkialla muuallakin kuin ennalta todetuilla arvokohteilla, viime kädessä vielä maastossa toimenpiteiden toteutuksen yhteydessä. Alueella on arvokohteiden lisäksi myös muita luontoalueita, kuten esim. kallioita ja näköalapaikkoja, jotka jätetään pääosin toimenpiteiden ulkopuolelle tai mah-dolliset toimenpiteet ovat hyvin pienimuotoisia, lähinnä yksittäisten vaarallis-ten puiden poistoa tai reittien ja näkymien ylläpitoa.

Luonnonmuistomerkki:

1. Mukuramänty

Geologisesti arvokkaat kohteet:

2. Graniittinen siirtolohkare tontilla. Kohteella on luonnonsuojeluarvoa.
3. Hiidenkirnu Aake Pesosen puistossa (9) ulkoiluteiden risteyksessä. Kohteella on opetuksellista ja luonnonsuojeluarvoa.
4. Karsimuodostuma Kallio osin lähes pelkkää andradiittia (Ca-Fe-granaatti). Myös diopsidi-hedenbergiittiä, sarvivälkettä ja epidoottia. Lisäksi näkyy mustaliuskekerros, jossa pelkistynyttä keltaista rikkiä ja ruostetta. Graniittijuonia. Kohteen muodostuma on harvinainen ja sillä on tieteellistä ja opetuksellista arvoa.
5. Vanha granaattilouhos vesirajassa.
6. Kordieriittiamfibliitti, jossa antofylliittikasaumia. Kohteella tieteellistä ja opetuksellista arvoa.
7. Hiidenkirnu

Arvokkaat kasvikohteet:

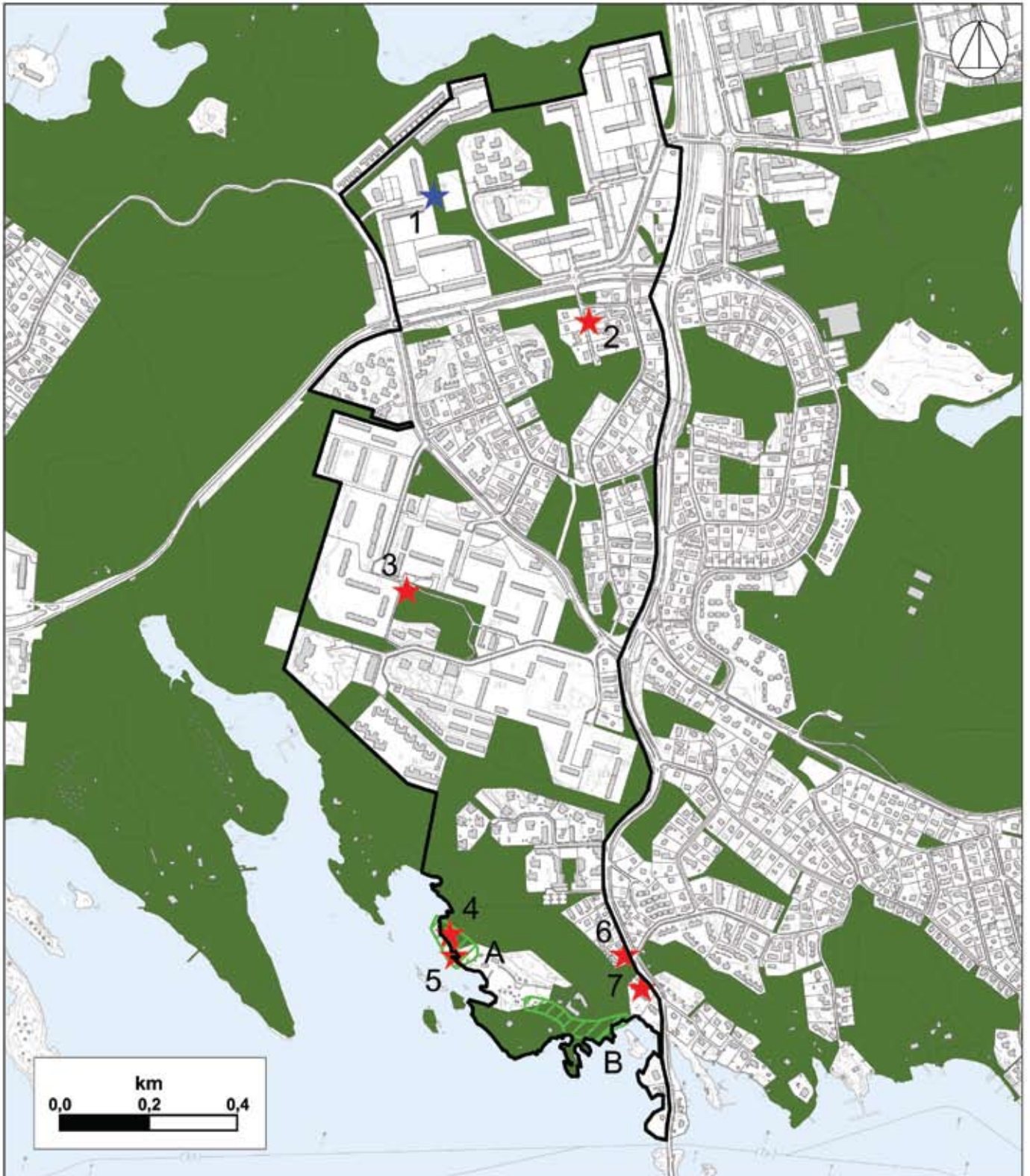
A) Vuorilahden itärannan kallio

Kohde on Laajasalon länsiosat poikittain läpäisevän viljavien kivilajien jakson korkeahko rantakallio, joka tunnetaan myös nimellä Granaattinokka. Sen merenpuoleisen otsan raoissa kasvavat liuskaraunioinen (n. 20 mätästä), tummaraunioinen (yksi mätäs) ja haurasloikko. Kausivetisten painaumien kasvistoon kuuluvat hernesara, hina ja purtojuuri. Liuskaraunioinen ja tummaraunioinen ovat Helsingissä silmälläpidettäviä lajeja.

B) Vuorilahdenniemen kalliojakso

Kohde kuuluu Laajasalon länsiosat poikittain läpäisevän viljavien kivilajien jaksoon. itäpäätä lukuun ottamatta kohde on pyöreäselkäinen ja varsin jyrkkärainen kalliokko, jonka vaateliasseen kasvistoon kuuluvat mäkikaura, mäkilemmikki, haisukurjenpolvi, mäkikuisma, kurjenkello, liuskaraunioinen, haurasloikko, mäkitervakko, hina ja iharuusu. Kalliokon etelätyvellä rehottaa lehtokuusama. Kohteen itäpään tervaleppälehdossa kasvaa pienehkö ryhmä lehtokieloa seuranaan koiranheisi, jänönsalaatti ja rantayrtti. Lehtokielo on Helsingissä vaarantunut laji.

Arvokkaat luontokohteet

- luonnonmuistomerkki (1)
- geologinen kohde (2-7)
- arvokas kasvikohte (A,B)

Kuva 16. Gunillantien kadunkulmauksen metsää.

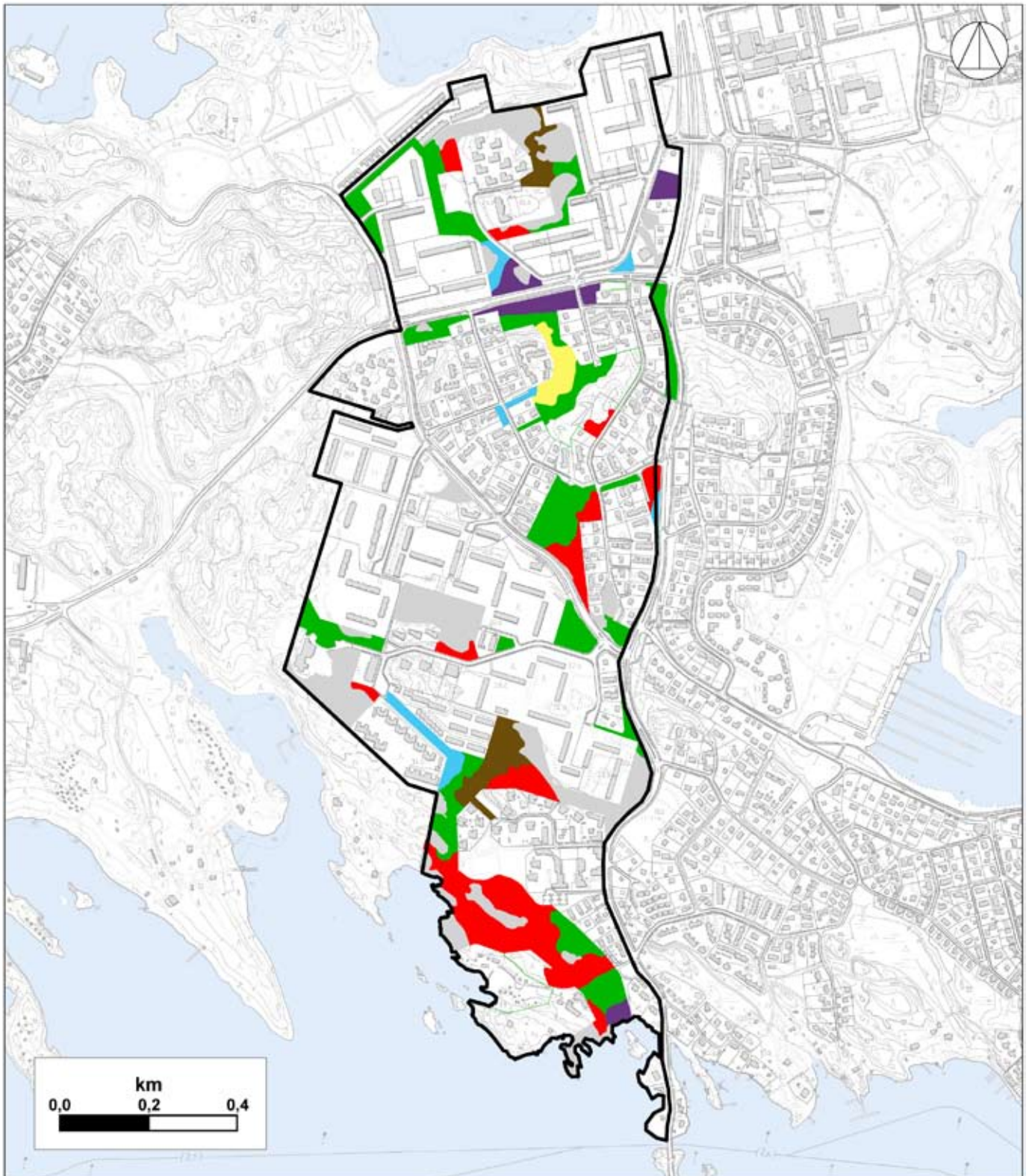
2.3.5 Kasvupaikat

Laajasalon länsiosan suunnittelualueen noin 34 hehtaarin suuruudesta alueesta noin 22 hehtaaria lukeutuu metsämaaksi eli sellaiseksi alueeksi, jonka vuosittainen metsän kasvu on yli yhden kuutiometrin hehtaarille. Metsämaa voidaan jakaa edelleen kasvupaikkatyyppeihin ja suurin osa näistä kasvupaikkatyypeistä on tuoreita tai kuivahkoja kankaita. Alueelta löytyy myös rehevämpiä kasvupaikkoja satunnaisesti, yhtenä parhaana esimerkkinä on Vuorilahden puiston (15) eteläosassa sijaitseva tervaleppävaltainen lehto, joka on lisäksi luonnonarvokohde. Lisäksi suunnittelualueen keskiosassa Koirasaarentiehen etelästä päin rajautuvilla kuvioilla on erittäin rehevä lehtomainen kasvillisuus.

Vähäkasvuiset, alle yhden kuutiometrin hehtaarille metsää tuottavat alueet eli kitu- ja joutomaat koostuvat pääosin vähäpuustoisista tai lähes puuttomista kallioalueista. Näitä kallioalueita löytyy tasaisesti koko suunnittelualueelta.

Kasvupaikat

	lehto		kuiva kangas
	lehtomainen kangas		karukkokangas
	tuore kangas		kitu- tai joutomaa
	kuivahko kangas		

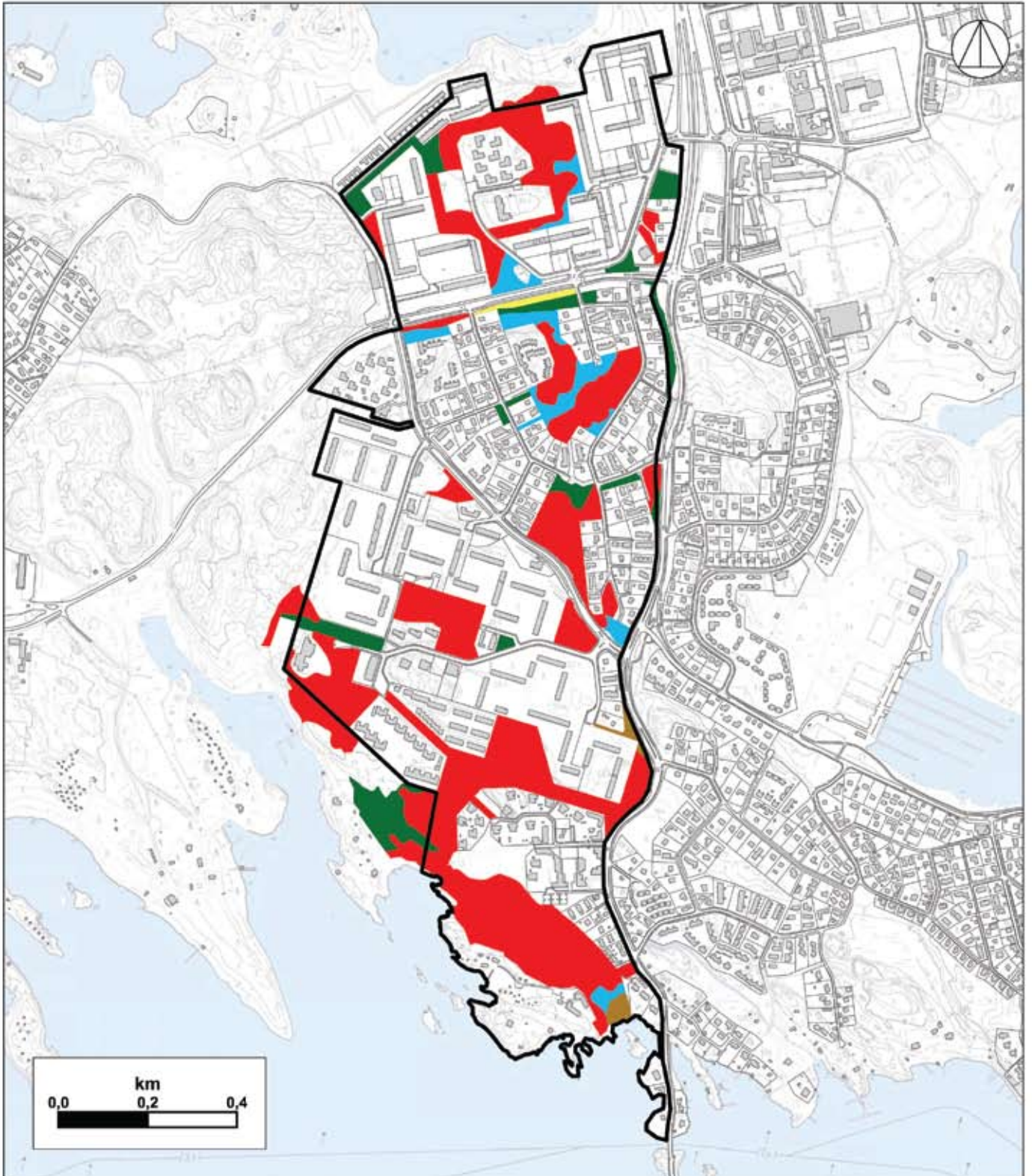
*Kuva 17. Näkymä Laajasalon länsiosan metsien
yli merelle.*

2.3.6 Metsien puulajisuhteet

Puuston ikä vaihtelee taimikoista aina vanhoihin metsiin. Puusto on kasvu-
paikasta riippuen joko havu- tai lehtipuuvaltaista sekametsää, koivu- ja ter-
valeppävaltaista lehtimetsää tai mäntyvaltaista kalliometsää. Mäntyvaltaiset
kalliometsät ovat Laajasalon länsiosassa yleisimpiä. Sekapuustona on usein
monilajista nuorempaa lehtipuustoa, paikoin jaloja lehtipuita sekä vanhaa
piha- ja puistopuustoa. Lisäksi vanhoilla järeäpuustoisemmillä alueilla on
vanhemman puuston alle kehittynyt paikoin tiheää, usein pihlajavaltaista ve-
sakkoa sekä rehevämmillä alueilla lehtopensaikkoa.

Pääpuulajit

Kuva 18. Metsää Koirasaarentien puistossa.

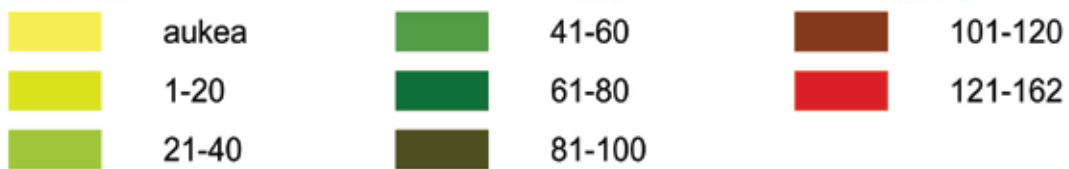
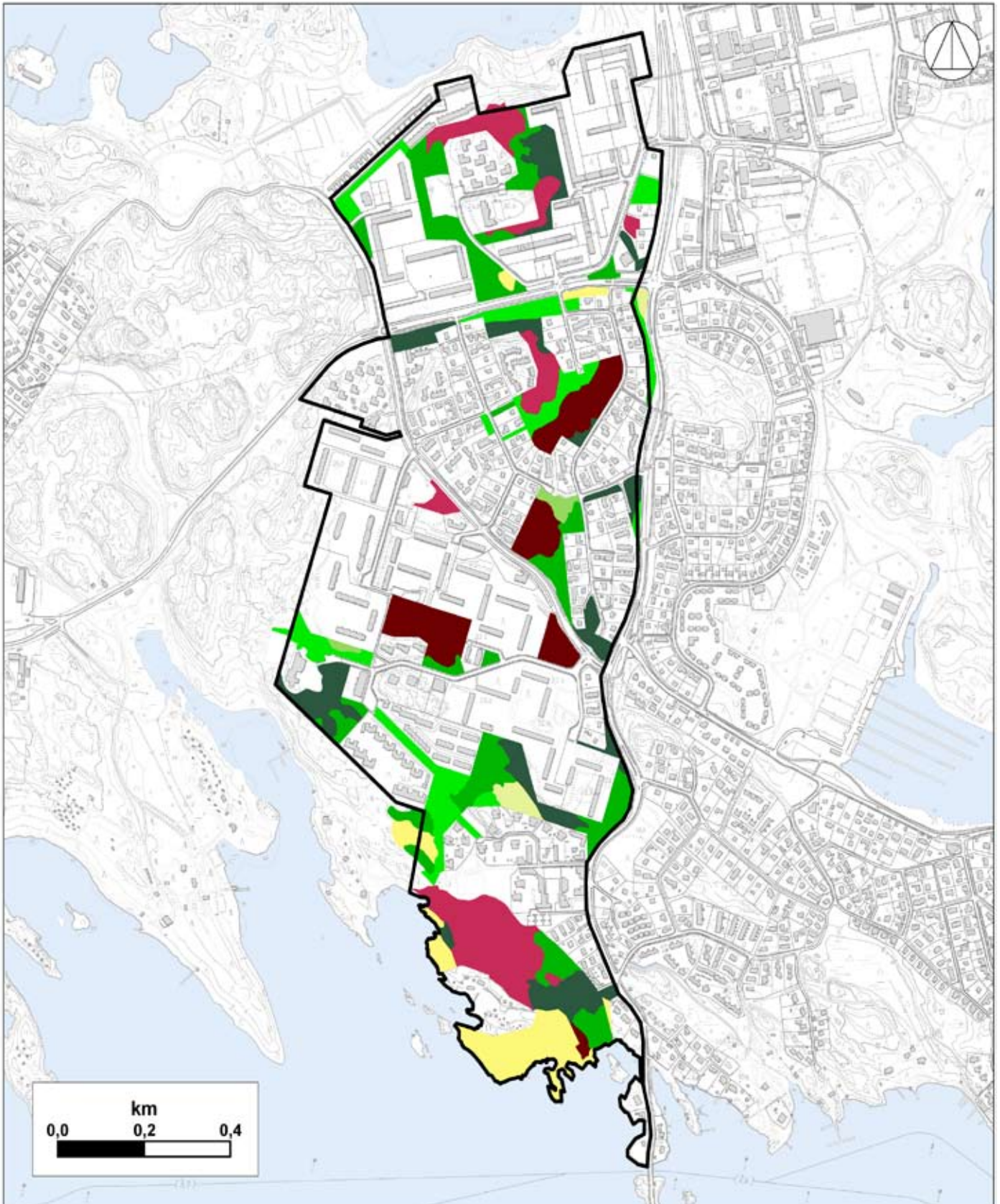
2.3.7 Puuston ikärakenne

Metsiköiden ikärakenne painottuu puuston ikäjakauman loppupäähän, mikä ei ole hyvä asia maiseman ja turvallisuuden kannalta. Vaarana on, että vanha puusto rappeutuu, eikä kestä sääilmiöitä samalla tavalla kuin nuorempi puusto ja lisäksi monet pitävät rappeutunutta metsää epäesteettisenä. Puhaita taimikoita on melko vähän, mutta nuorta lehtipuuvesakkoa on alueella laajasti. Osasyynä vanhempien kehitysluokkien korostumiselle on metsiköiden kerroksellisuus ja puuston sekarakenne. Järeän puuston alla on usein jo pitkälle kehittynyt nuorempi puustojakso tai kehityskelpoinen taimikko. Rakenteeltaan eri-ikäinen metsä on monessa kohtaa tavoitteellisen hoidon tulos.

Pitkähkö aikaväli edellisiin hoitokertoihin on myös monilla alueilla selvästi nähtävissä mm. puuston ylitheytenä, maisemien umpeutumisenä, huonokuntoisten ja kuolleiden puiden määrän lisääntymisenä sekä pensaskerroksen runsaana vesakoitumisena.

Puuston ikäluokat

2.4 Reitistö

2.4.1 Pyöräily-, hiihto- ja ulkoilureitit

Laajasalon länsiosan ulkoilureittiverkosto on varsin kattava. Reitit vaihtelevat laajojen metsäalueiden läpi kulkevista rakennetuista ulkoilureiteistä aina asuinkortteleiden välillä sijaitseville kapeille viheralueille syntyneisiin kapeisiin kinttupolkuihin.

Suunnittelualuetta sivuaa pyöräilyn pääreitti Laajasalontielle. Seudullinen ulkoilureitti kulkee alueen eteläosan poikki Hevossalmessa. Raitti polveilee kohdittain Vuorilahden puistosta Porekujalle, jossa ei ole jalkakäytävää. Paikalliset pyöräilyreitit yhdistyvät suunnittelualueelta Laajasalontien pääreittiin liittymien jakautuessa tasaisesti suunnittelualueella etelä-pohjoissuunnassa. Paikallisreittejä on molemmin puolin alueen pääkatujen Koirasaarentien ja Reiherintien varsilla. Suunnittelualueen ulkopuolella on ulkoilureittien pääverkko, jonne monet alueen pyöräilyreiteistä johtavat pohjoisessa ja etelässä. Alueen pohjoisreunassa on länsi–itä-suuntainen hiihtoreitti. Paikallinen ulkoilureitti halkaisee alueen Koirasaarentietä pitkin.

Talvikunnossapidettäviä virkistysreittejä alueella on vähän. Katuysikkö huolehtii Koirasaarentien pohjoispuolella lähellä Laajasalontien liittymää olevan kevyen liikenteen talvikunnossapidosta. Viheryksikkö vastaa Gunillankujan ja Suomensuontien välisen kevyen liikenteen väylän kunnossapidosta. Väylän hoitoluokka on B, mikä tarkoittaa, että se pyritään auraamaan ennen klo 10 aamulla.

Viheralueilla olevissa reiteissä on jonkin verran epäjatkuvuuksia ja joillakin viheralueilla tarvitaan ainakin viheralueiden sisäisiä uusia reitti yhteyksiä. Myös Svanströmintien puistometsässä (3) ja Reiherintien puistometsässä (6) on tarvetta täydentää ulkoilureittiverkosta. Asemakaavassa on esitetty yllä mainituille viheralueille ulkoilureittejä, joita ei koskaan ole toteutettu. Asemakaavaan merkityt reitit on linjattu suoralinjaisesti kallioiden päälle ottamatta huomioon alueen topografiaa, jolloin ne eivät ole sellaisinaan toteutuskelpoisia.

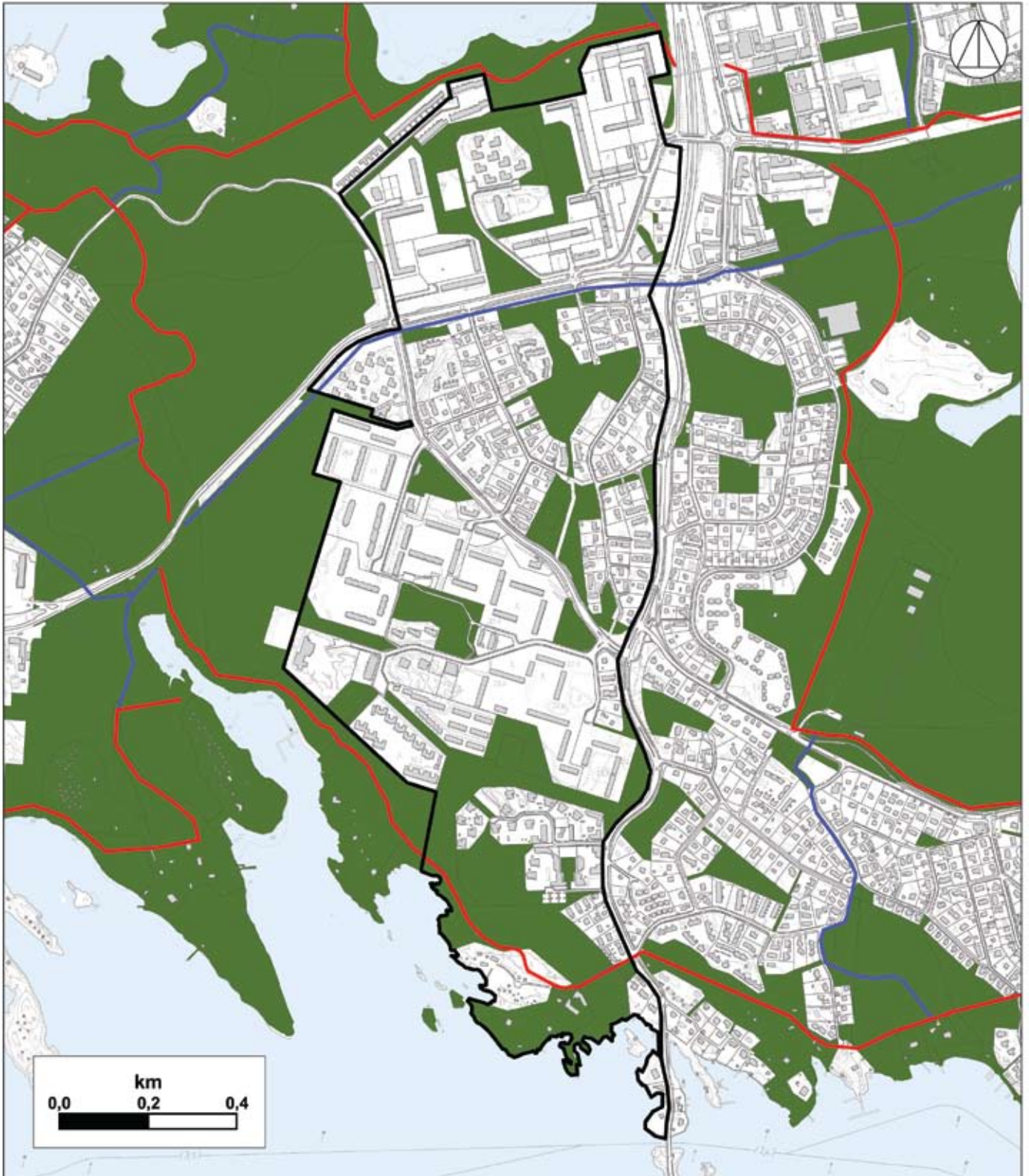
Kuva 19. Kevyen liikenteen reitti Koirasaarentiellä.

Kuva 20. Polku Svanströmintien puistometsässä.

Pääulkoilureitit suunnittelualueella

Lähde: kaupunkisuunnitteluvirasto

- seudullinen ulkoilureitti
- paikallinen ulkoilureitti

Pyöräily- ja hiihtoreitit

Pyöräily

- pääreitti
- paikallisreitti
- pyöräverkoston osana toimiva katu tai tie
- kevyen liikenteen yli-/alikulku

Hiihto

- hiihtolatu, kesällä jalankulku
- valaistus

Virkistysreittien talvikunnossapito

- katuyksikön väylä
- viheryksikön väylä, B-hoitoluokka
- katuyksikön väylä, ei talvikunnossapitoa

2.4.2 Esteettömät reitit ja toimipisteet

Erikoistason esteettömyys

Erikoistason esteettömyyttä vaativat alueet ja kohteet määritellään palvelutarjonnan ja käytön mukaan. Erikoistason reiteillä, alueilla ja kohteilla vaaditaan tavallista suurempaa esteettömyyttä.

Suunnittelualan erikoistason esteettömyysreitti ja sen lähellä sijaitsevat toimipisteet:

- Rudolfintie (esteetön leikkipuisto Rudolf ja Dementiakoti Roosa-koti)

Perustason esteettömyys

Perustason esteettömyyden tavoitetaso edustaa erittäin hyvää esteettömyyden tasoa. Perustason esteettömyydellä mahdollistetaan kaikkien käyttäjäryhmien esteetön liikkuminen ja toimiminen rakennetussa ympäristössä.

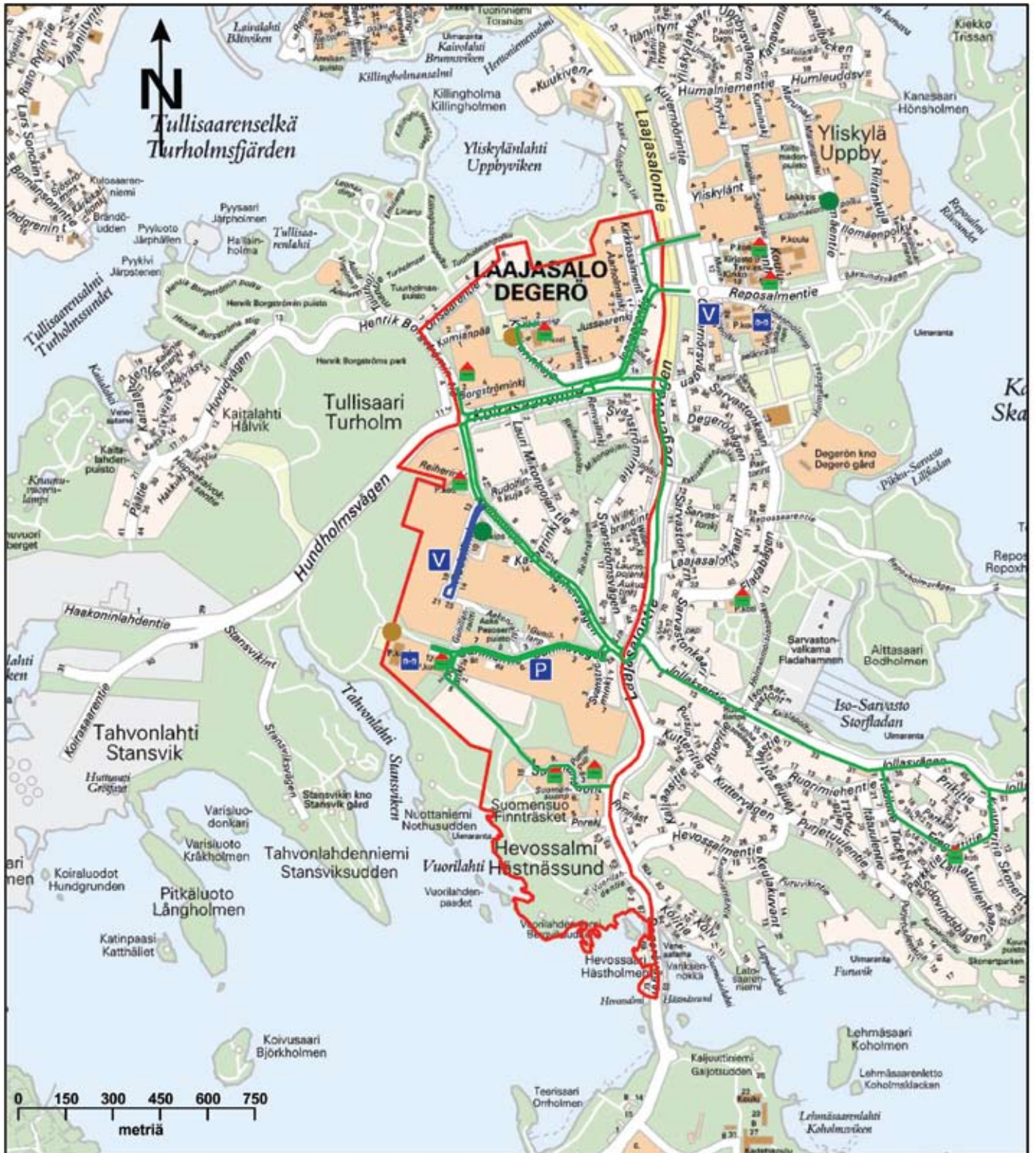
Suunnittelualan perustason esteettömyysreitteihin kuuluvat linja-autoreitit sekä kadut, joiden varsilla sijaitsevat päiväkodit tai koulu.

Suunnittelualan perustason esteettömyysreitit ja niiden lähellä sijaitsevat toimipisteet:

- Koirasaarentie (linja-autojen reitti)
- Isosaarentie (linja-autojen reitti)
- Kirkkosalmentien itäpuolella kulkeva kevyen liikenteen väylä
- Köökarinkuja ja Köökarinpolku (Päiväkoti Yliskylä ja urheilukenttä)
- Reiherintie (linja-autojen reitti ja Päiväkoti Nalle)
- Gunillantie ja Gunillankuja (palveluasuminen, Päiväkoti Tahvonlahti, Tahvonlahden koulu)
- Hevossalmen aluepuiston (12) raitti välillä Gunillankuja ja Suomensuontie
- Suomensuontie (Luomupäiväkoti Kirsikka ja Päiväkoti Hevossalmi)
- Henrik Borgströmin tie; Koirasaarentien ja Borgströminkujan välinen osa (Degerö Småbarnsskolan).

Toimipisteet ja esteettömät reitit

	Suunnittelualueen raja		Vanhusten palvelutalo		Päiväkoti
	Erikoistason reitti		Palveluasuminen		Peruskoulu, luokat 1-6
	Perustason reitti		Esteetön leikkipuisto		Urheilukenttä

Kuva 21. Näkymä Rudolfintieltä.

2.5 Kadut

2.5.1 Nykytila

Laajasalon länsiosan kadut ovat pääasiassa hyväkuntoisia. Merkittävimmillä kaduilla, kuten Reiherintiellä, Koirasaarentiellä, Gunillantiellä ja Rudolfintiellä, on kevyen liikenteen väylät molemmilla puolilla katua, tonttikaduilla yleensä vain yhdellä puolella. On myös katuja, joilla kevyen liikenteen väylää tai jalkakäytävää ei ole, kuten Porekuja ja pienimmät tonttikadut Svanströmintien ja Lauri Mikonpojan tien pientaloalueilla. Katualueiden pintamateriaaleina on pääosin asfaltti sekä paikoin betonikiveys, kenttäkiveys ja nupukiveys erotuskaistoilla ja keskisaarekkeilla. Reunakivet ovat pääosin harmaata graniittia, Svanströmintien ja Lauri Mikonpojan tien pientaloalueilla on myös betoni- sia reunakiviä. Kiveykset katualueilla ovat hyväkuntoisia ja osittain vastikään uusittuja, kuten Isoaarentiellä. Tonttikaduilla on pysäköintiä kadun toisella puolella sekä kääntöpaikoilla. Kadunvarsipysäköintiä on lisäksi Gunillantiellä ja paikoin Reiherintiellä.

Laajasalon länsiosan katuverkoston yleisilme on yleensä joko säilynyt rakentamisaikakauden mukaisena tai niiden ulkonäkö viittaa rakentamisaikakauden tyyliin. Katualueille on tyypillistä hyvin vähäiset katuistutukset. Useimmilla tonttikaduilla katualue on niin kapea, ettei sille mahdu istutuksia. Katujen yleisilme on kuitenkin tonttien istutusten ja metsäpuuston vuoksi vehreä.

Kuva 22. Yleiskuva Svanströmintieltä.

Luettelo suunnittelualueen kaduista:

Aakenraitti	Laurinpojanuja
Aarholmankuja	Mikonpojanpolku
Aukustinkuja	Orisaarentie
Borgströminkuja	Porekuja
Gunillankuja	Pumppupolku
Gunillanpolku	Reiherinkuja
Gunillanraitti	Reiherintie
Gunillantie	Renvallinkuja
Isosaarenkuja	Rudolfinkuja
Isosaarentie	Rudolfintie
Jussaarenkuja	Suomensuonpolku
Kasperinkuja	Suomensuontie
Kirkkosalmentie	Svanströminkuja
Koirasaarenrinne	Svanströminpolku
Koirasaarentie	Svanströminrinne
Kumianpää	Svanströmintie
Köökarinkuja	Willebrandinkuja
Köökarinpolku	Willebrandintie
Lauri Mikonpojan tie	Vuorilahdentie

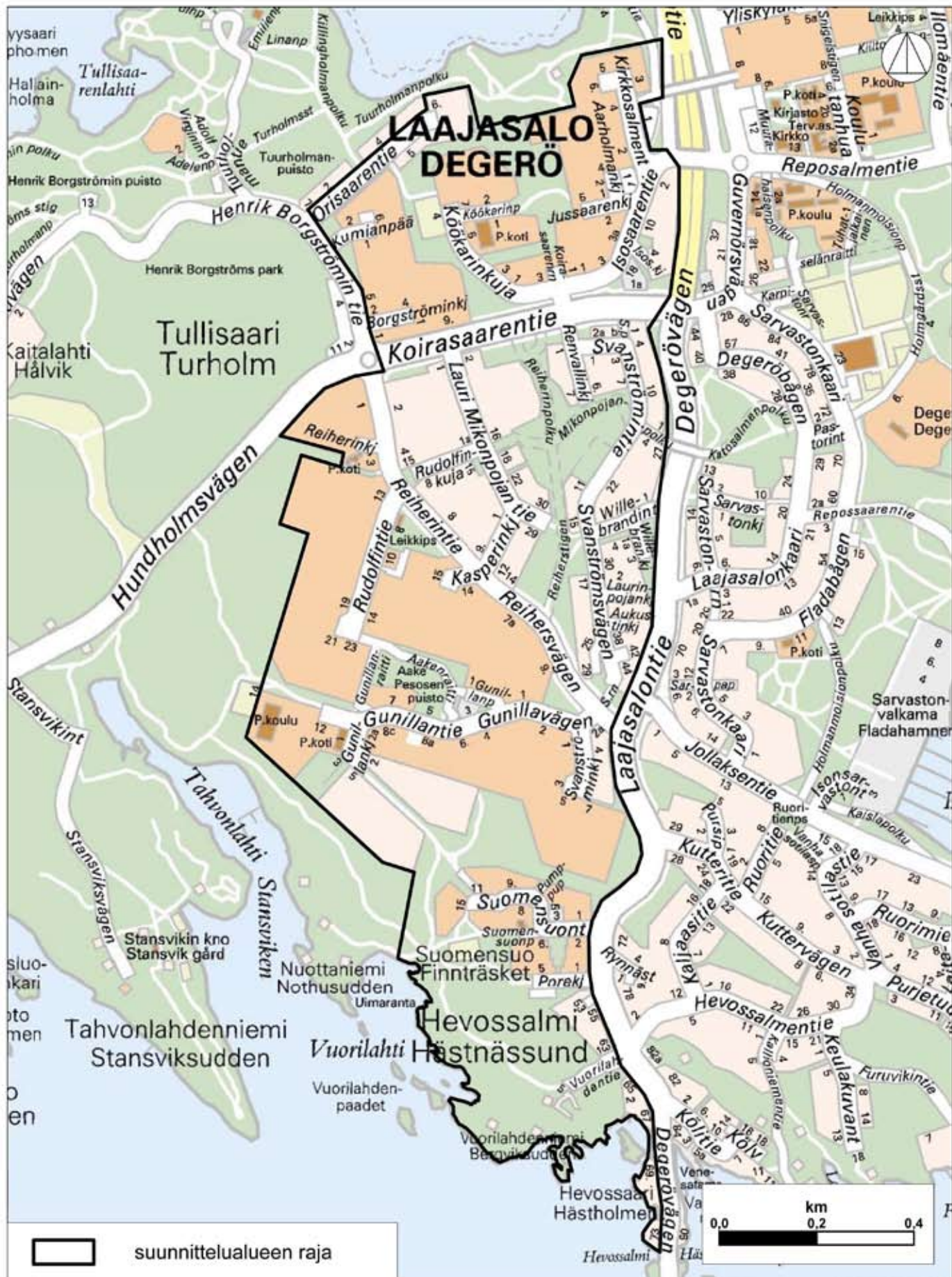
Kokoojakaduilla katutilat ovat avaria leveän katutilan ja vähäisten istutusten johdosta. Katuistutuksina on yleensä nurmea, luonnonmukaista niittykasvilisuutta tai ns. rikkaruohoja, kuten esim. pujoa ja nokkosta. Reiherintiellä on pensaita ja katupuita on vain Koirasaarentiellä. Reiherintien pohjoisreunalla kasvavat pensasistutukset ovat säännölliset ja hyväkuntoiset ja luovat ryhtiä katualueelle. Viherkaistalta poistettujen jalavien kannot ovat edelleen paikallaan ja haittaavat näin ollen pensasistutusten välissä olevien nurmikoiden leikkaamista. Kääntöpaikkojen yhteydessä olevat katuviheralueet ovat hieman laajempia. Katuviheralueet ovat hyvin hoidettuja pieniä kulumia ja viherkaistojen hoitamattomuutta lukuun ottamatta. Katuvalaisimet ovat vielä monin paikoin puupylväisiä, kuten esimerkiksi Reiherintiellä, Koirasaarentiellä, Rudolfintiellä ja pientaloalueen kaduilla. Pääosa alueen valaisimista on kuitenkin sirompia sinkittyjä katuvalaisimia.

Turvallisuuden kannalta suurimpia ongelmia katualueilla ovat asukasपालautteen mukaan suuret ajonopeudet mm. Orisaarentiellä. Kevyen liikenteen väylien varsilla olevat kaiteet ja käsijohteet ovat koko alueella huonokuntoisia, eivätkä täytä esteettömyysvaatimuksia. Tällaisia kaiteita on esimerkiksi Koirasaarentiellä, Gunillanraitilla ja Aakenraitilla. Alueelle on muodostunut jalankulkijoiden käyttämiä oikopolkuja, joista osasta aiheutuu liikenneturvallisuusriskejä. Esteettömyystavoite ei vielä täysin toteudu esteettömyyden erikois- ja perustason reiteillä. Puutteita on mm. suojaiteissa, linja-autopsyäkeissä ja katumerkinnöissä. Tonttien kasvillisuuden leviäminen katualueelle aiheuttaa näkemäesteitä Svanströmintien pientaloalueella. Rehevä kasvillisuus häiritsee jalkakäytävällä kulkua myös muutamalla muulla kadulla läntisessä Laajasalossa.

Alueella on aluekeräyspisteet Reiherintiellä ja Koirasaarentiellä, joiden sijainti ja toimivuus eivät ole parhaita mahdollisia. Näistä on selostettu tarkemmin kohdekuvaussissa. Katumerkinnät ja opasteet ovat paikoin kuluneita. Tyypillisimpiä rakenteellisia puutteita katualueilla ovat irronneet reunakivet Svanströmintien pientaloalueella, lievät painumat kaivojen läheisyydessä ja paikalliset päällystevauriot. Kuivatusongelmia on mm. Lauri Mikonpojan tiellä, Gunillankujalla ja Kirkkosalmentien pohjoispäässä. Molemmat alueella käytetyt valaisinpylvästyypit eli puupylväät ilmajohdoin tai ilman niitä sekä tieympäristöön tarkoitettut metallipylväät heikentävät kaupunkikuvallista ilmettä. Reiherintiellä on tarvetta lisäistutuksille, katso kohdekohtainen kuvaus sivuilla 68–69.

Laajasalon länsiosan suunnittelualue

2.5.2 Katualueiden kunnossapitoluokat

Helsingin kaupungin rakennusviraston ylläpitämien katujen hoitoluokat alueella ja sen välittömässä yhteydessä ovat seuraavat:

I luokka: pääkadut ja erittäin vilkkaat kevyen liikenteen väylät

Kunnossapitotoimet:

Liukkaudentorjunta ja liikennettä haittaavan lumen, sohjon ja jään poisto välittömästi tai viimeistään aamun työmatkaliikennettä varten. Näkyvä lika ja roskat poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti.

- Laajasalontie Koirasaarentien risteykseen saakka (ei kuulu suunnittelualueeseen).

II luokka: kokooja- ja joukkoliikennekadut

Kunnossapitotoimet:

Lumi, sohjo ja jää poistetaan niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti ykkösluokan katujen jälkeen. Näkyvä lika ja roskat poistetaan säännöllisesti ja katu pestään tarvittaessa.

- Koirasaarentie
- Isosaarentie
- Reiherintie
- Gunillantie
- Gunillankuja.

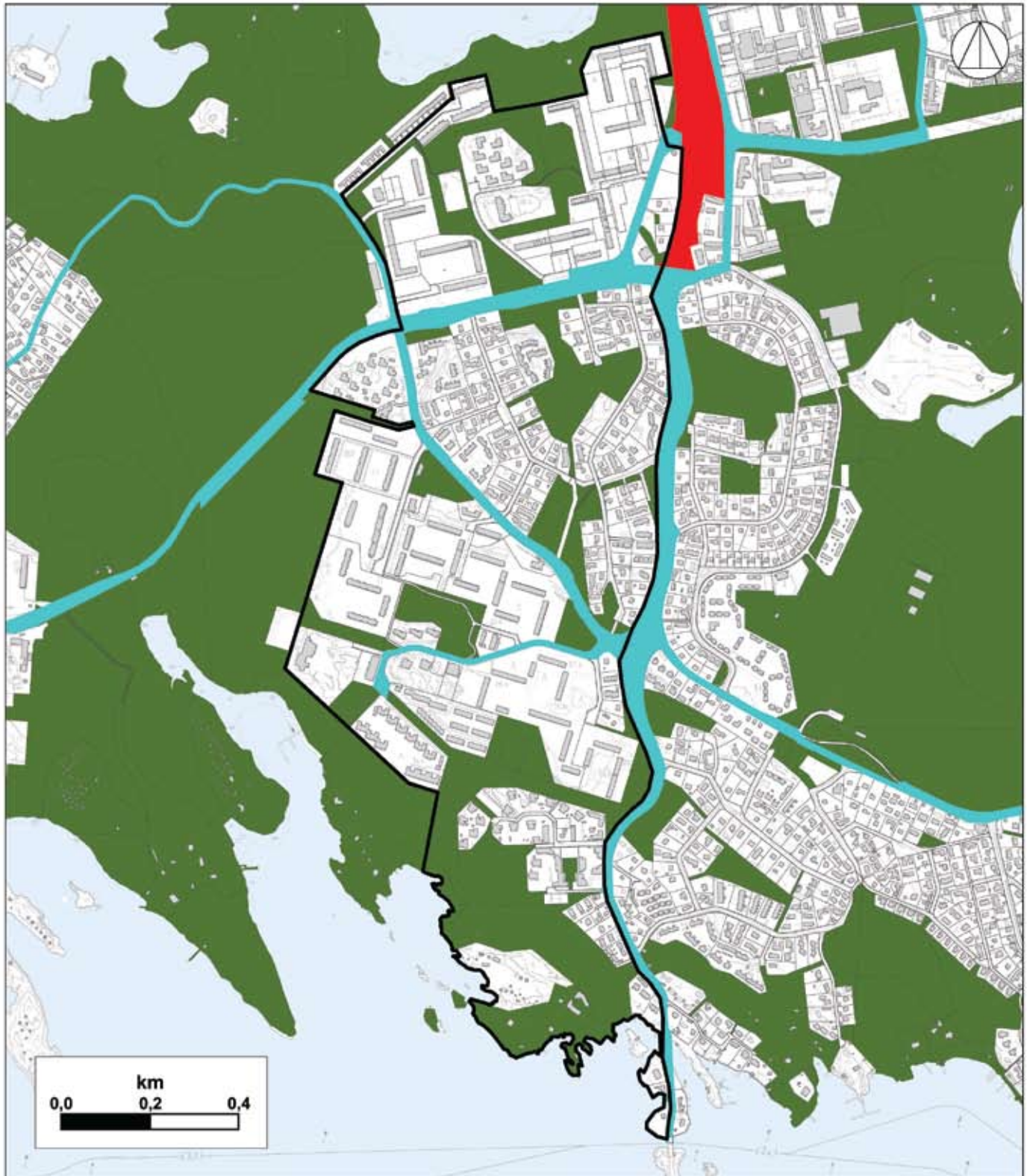
Alueen välittömässä läheisyydessä olevia kunnossapitoluokan II katuja ovat myös Laajasalontie, Henrik Borgströmin tie, Jollaksentie, Reposalmentie ja Kuvemöörintie.

III luokka: muut kadut

Kunnossapitotoimet:

Lumi, sohjo ja jää poistetaan niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan ykkös- ja kakkosluokan katujen jälkeen. Näkyvä lika ja roskat poistetaan tarvittaessa ja päällystetyt kadut pestään keväisin.

Katualueiden kunnossapitoluokitus

- kunnossapitoluokka 1
- kunnossapitoluokka 2
- kunnossapitoluokka 3

Kuva 23. Meri siintää Vuorilahden puistometsän läpi.

2.6 Viheralueet

2.6.1 Nykytila

Laajasalon länsiosan viheralueet ovat vaihtelevan kokoisia, pääosin luonnonmukaisen kaltaisia tai metsäisiä. Rakennettuja puistoja ovat leikkipuisto Rudolf (7), Suomensuonpuisto (13) ja Porekujan puistikko (14). Erityisen leimallista Laajasalon länsiosan viheralueille on runsas avokallioiden ja kallioleikkausten määrä sekä meren läheisyys alueen etelä- ja pohjoisosissa. Kallioisuuden takia viheralueiden korkeuserot ovat merkittäviä, jolloin esteettömien kulkumahdollisuuksien järjestäminen niiden poikki on useimmiten hyvin hankalaa tai mahdotonta.

Suurin osa viheralueista sijaitsee asutuksen keskellä tai reunoilla. Alueet ovat pienialaisia pihojen välisiä lähivirkistysalueita tai lähipuistoja, käytävänvarsia ja puistometsiköitä, liikenneväylien suojametsiä, aukeiden rakennettujen alueiden reunametsiä sekä pieniä metsäsaarekkeita. Tällä on merkittävä positiivinen vaikutus asuinalueiden viihtyvyyteen. Läntiselle Laajasalolle leimaa antavin asuinalue on rakennettu 1960-luvulla. Tuon aikakauden tyyliin kuului jättää luonnontilaisia viheralueita asuinrakennusten ympärille eikä piha-alueita aidattu, joten viheralueen ja pihan raja on maastossa huomaamaton. Tästä parhaana esimerkkinä on Koirasaarentien pohjoispuolinen kerrostaloalue.

Viheralueiden puusto on eri-ikäistä. Pääpuulajina metsissä on mänty. Suurin osa metsistä on kuivahkoa tai tuoretta kangasta. Myös kitukasvuisia kallioalu-

eita on paljon. Hoitoluokaltaan lähes kaikki viheralueet ovat lähimetsää (C1), jolloin luonnonhoidon toimenpiteet ovat keskeisessä asemassa alueen hoidossa ja kehittämisessä.

Viheralueiden nykytilassa on joitain puutteita. Esimerkiksi Aake Pesosen puistoon (8) kaivataan lisää valaistusta ja yleisilmeen muutosta. Turvallisuuspuutteita Laajasalon länsiosan viheralueilla on vähän. Niistä merkittävin on ”mäntybaarini” eli juopottelijoiden kokoontumispaikka Aake Pesosen puiston eteläreunalla. Leikkipuisto Rudolfiin (7) turva-alustat ja leikkivälineet ovat paikoin kuluneita ja penkit tikkuisia, eikä puisto täytä muutenkaan esteettömyyden erikoistason vaatimuksia.

Muita yleisesti havaittuja ongelmia Laajasalon länsiosan alueella on kalliroleikkausten suoja-aitojen vääntyileminen ja aukkoisuus esimerkiksi Gunillantien kadunkulmauksessa (9). Jonkin verran kulumista on havaittavissa kalusteissa mm. leikkipuisto Rudolfissa (7) sekä kenttäkerroksen kasvillisuudessa esimerkiksi Svanströmintien puistometsässä ja siihen liittyvissä suojavyöhykkeissä (3). Metsissä on paljon puutarhajätettä, katkenneita puita ja jonkin verran roskia. Lisäksi töhryisyys on ongelma joillain viheralueilla, kuten Suomensuonpuistossa (13). Jonkin verran on havaittavissa asukkaiden pihojen laajentumista viheralueille. Reitin varsien ja tärkeiden näkymien pusikoituminen ja umpeen kasvu ovat viihtyisyyteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia asioita. Tästä esimerkkinä on Hevossalmen aluepuisto (12). Näistä on kirjoitettu enemmän luonnonhoidon yhteydessä. Isosaarentien ja Laajasalontien puistikoissa (2) on päällystetty kevyen liikenteen reitti asfaltilla vuonna 2009.

Kuva 24. Näkymä Köökarinkujan viheralueelta pohjoiseen.

Kuva 25. Kalliroleikkauksia Laajasalontien varressa.

Kuva 26. Linnoituslaitteiden ympäristöä Aake Pesosen puistossa.

Numero kartassa	Numero viheraluerekisterissä	Nimi viheraluerekisterissä
1	53028, 53030	Köökarinkujan viheralueet
2	53099, 53098	Isosaarentien ja Laajasalon puistikot
3	53037, 53039, 53036, 53040, 53236, 53035, 53034, 53041	Svanströmintien puistometsä ja siihen liittyvät suojavyöhykkeet
4	53033	Koirasaarentien suojavyöhyke
5	53047, 53048	Willebrantintien ja Laajasalontien suojavyöhykkeet
6	53065, 53045, 53046, 53246	Reiherintien puistometsä ja Svanströmintien puistikko
7	53042	LP Rudolf
8	53044	Aake Pesosen puisto
9	53055	Gunillantien kadunkulmaus
10	53043	Koirasaarentien puisto
11	53061	Gunillankujan tontti
12	53060, 53058	Hevossalmen aluepuisto
13	53095	Suomensuonpuisto
14	53096	Porekujan puistikko
15	52007	Vuorilahden puisto
16	52001	Vuorilahdenniemen tonttiosuus

Laajasalon länsiosan viheralueet

2.6.2 Viheralueiden hoitoluokat vuonna 2010

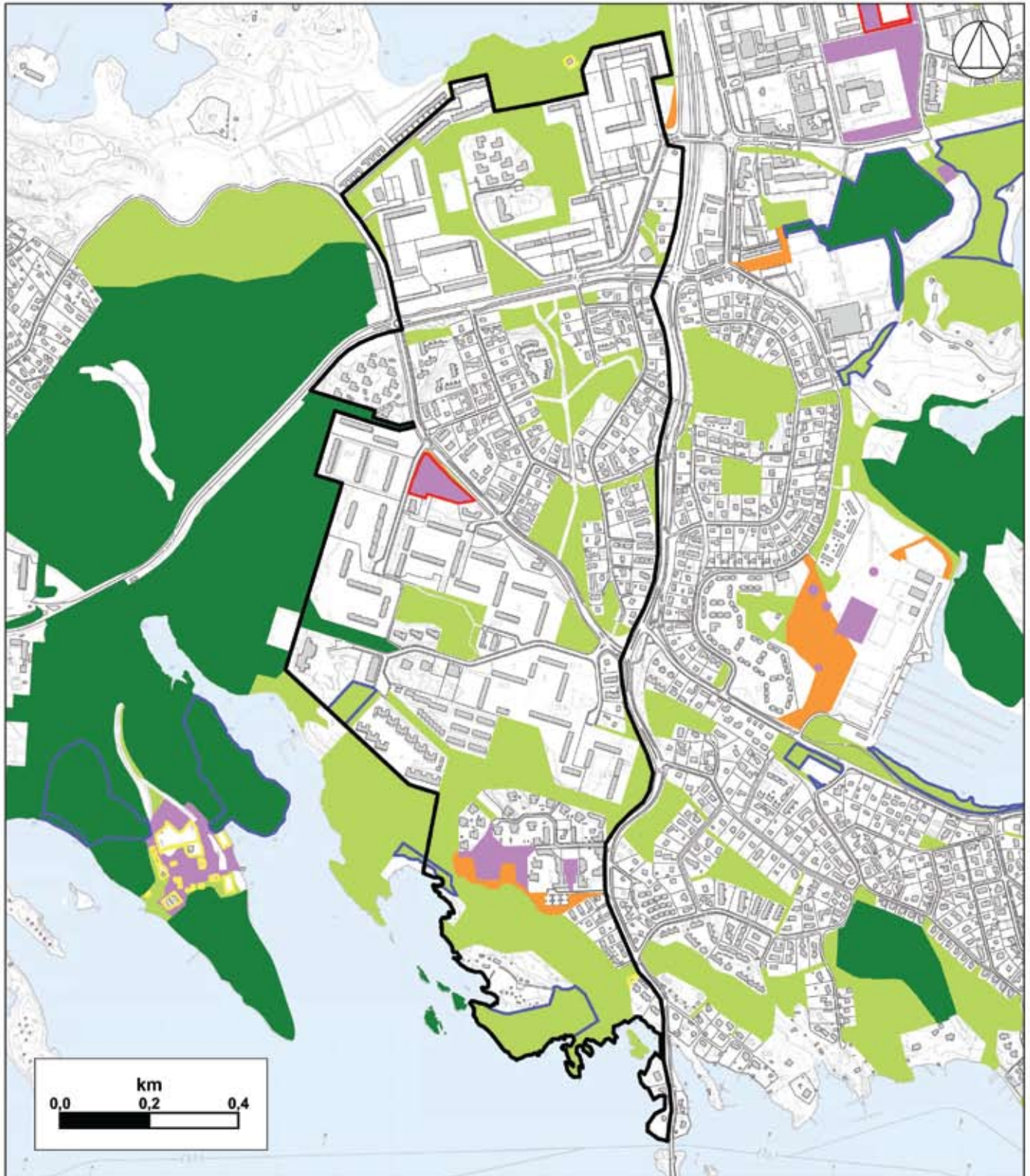
Laajasalon länsiosan alueella on kolme hoitoluokan A2 käyttöviheraluetta. Yksi on Rudolfintien ja Reiherintien kulmassa sijaitseva leikkipuisto Rudolf (7). Kaksi muuta, Porekujan puistikko (14) ja osa Suomensuonpuistosta (13), sijoittuvat alueen eteläpään Suomensuontien luomupäiväkoti Kirsikan ja Päiväkoti Hevossalmen läheisyyteen.

Suomensuon kallioiset reuna-alueet ovat käyttö- ja suojaviheraluetta (A3) ja ne sijoittuvat eteläisten A2 käyttöviheralueiden eteläpuolelle, erottaen hoidettummat käyttöviheralueet lähimetsästä.

Laajasalon länsiosan viheralueet ovat suurimmalta osin C1 lähimetsiä, joihin myös sisältyy kolme katu- ja puisto-osaston ylläpitämää, mutta ei sen hallinnoimaa aluetta. Yksi näistä alueista on Gunillankujan tontti (11), jonka pohjoispuolella ovat Tahvonlahden koulu ja päiväkotit Tahvonlahti. Kaksi muuta aluetta sijoittuvat rannan läheisyyteen; toinen suunnittelun luoteiskulmaan Hevossalmen aluepuistoon (12), jossa on uimaranta ja toinen Vuorilahden tonttiosuudelle (16), joka on yksityiskäytössä olevaa puistomaista aluetta. Myös Svanströmintien puistometsässä (3) on Y-tontti, jota katu- ja puisto-osasto hoitaa. Alue tulee lisätä hoitoluokkakarttaan.

Viheralueiden hoitoluokat

	A2 käyttöviheralue		leikkipuisto
	A3 käyttö- ja suojaviheralue		KPO:n hoidossa, muu hallintokunta
	C1 lähimetsä		KPO:lla ei hoitovastuuta
	C2 ulkoilu- ja virkistysmetsä		

Kuva 27. Leikkipuisto Rudolfin portti.

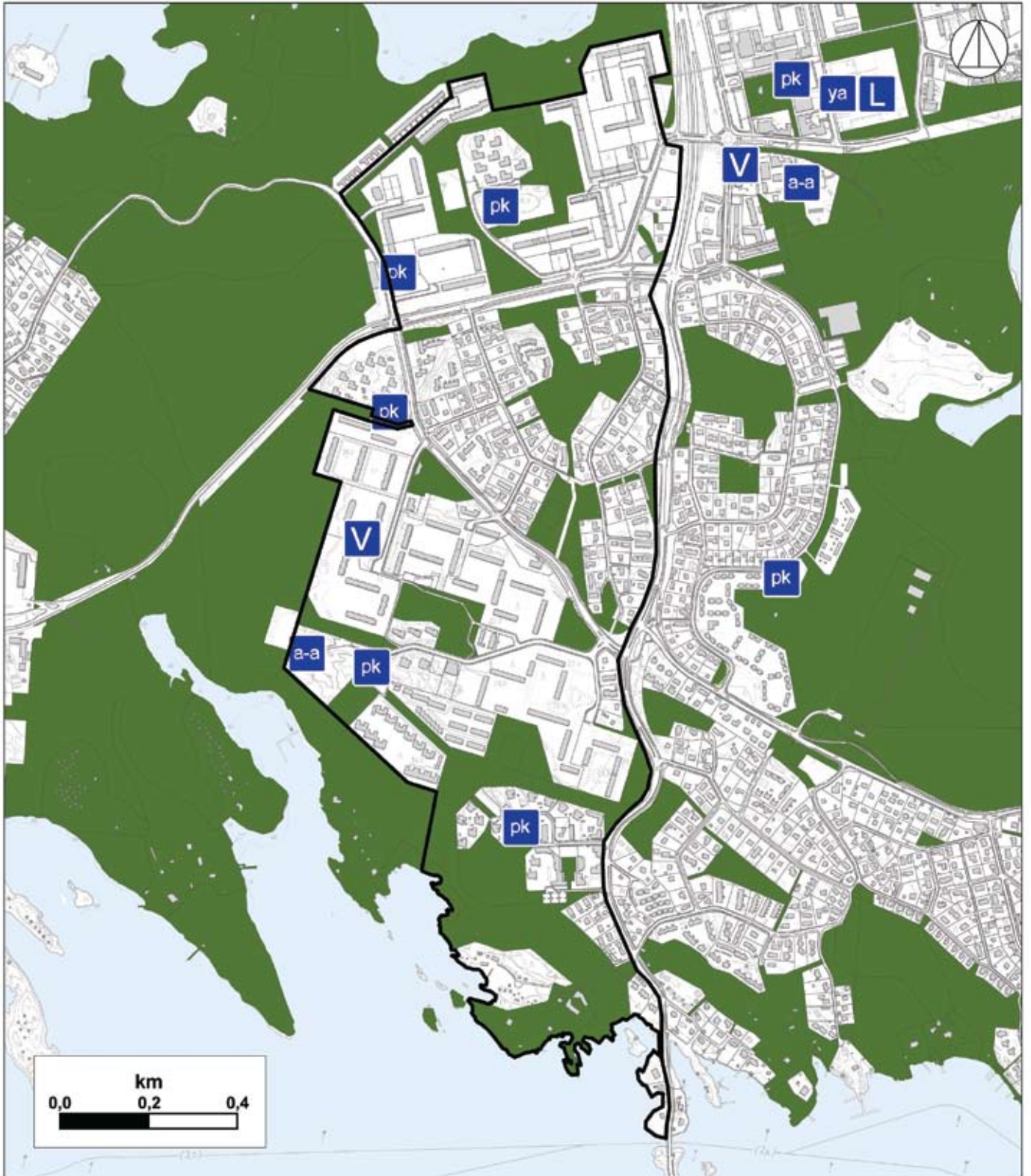
2.6.3 Viheralueita tarvitsevat palvelut

Päiväkodit, koulu ja vanhusten palvelutalo:

- Päiväkoti Yliskylä, Köökarinpolku 1
- Degerö Småbarnsskolan, Henrik Borgströmin tie 5
- Päiväkoti Nalle, Reiherintie 3
- LP Rudolf
- Päiväkoti Tahvonlahti, Gunillantie 10
- Luomupäiväkoti Kirsikka Oy, Suomensuontie 5
- Päiväkoti Hevossalmi, Suomensuontie 8
- Tahvonlahden koulu, Gunillantie 12
- Dementiakoti Roosa-koti, Rudolfintie 17–19.

Viheralueita tarvitsevat palvelut

pk	päiväkoti	L	lukio
a-a	ala-aste	V	vanhusten palvelutalo
ya	yläaste		

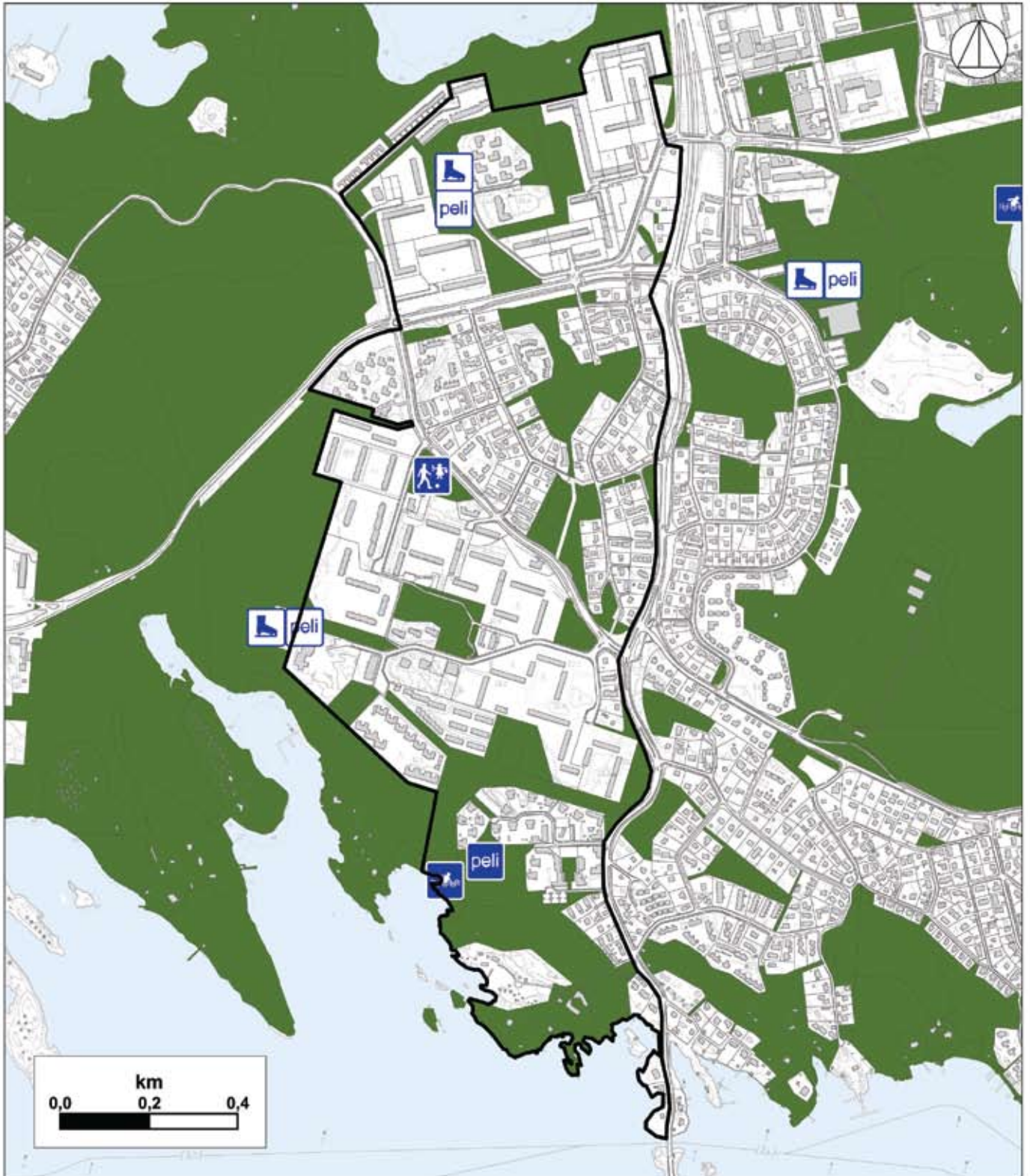
Kuva 28. Leikkipuisto Rudolfin piha-alueella.

2.6.4 Palvelut viheralueilla

Alueen ainoa leikkipuisto Rudolf (7) on ennakkomateriaalissa määritelty Laajasalon esteettömäksi leikkipuistoksi. Leikkipuisto on kohtuullisessa kunnossa, mutta vaaranpaikkojakin löytyy. Esimerkiksi turva-alustat ovat paikoin rikki, penkkien ja hiekkalaatikoiden puupinnat ovat tikkuisia sekä kasvillisuutta suojaava puuaita on terävä. Leikkipuisto on kovassa käytössä. Tästä ovat merkinä mm. kalusteiden kulumat. Sosiaalivirasto vastaa rakennuksesta ja toiminnan järjestämisestä. Rakennusviraston vastuulla on piha-alueiden asianmukainen ylläpito.

Suunnittelualueella on kaksi toimivaa pelikenttää. Köökarinkujan viheralueen (1) keskellä oleva pelikenttä on liikuntaviraston ylläpitämä ja se toimii talvisin myös luistelukenttänä. Suomensuonpuistossa (13) sijaitseva pelikenttä on katu- ja puisto-osaston ylläpitämä. Sitä ei viime vuosina ole jäädytetty talvisin. Lisäksi Hevossalmen aluepuistossa (12) on käyttämätön ja umpeen kasvava pieni koripallokenttä.

Palvelut viheralueilla

	uimaranta		pelikenttä (LIV)
	leikkipuisto		luistinkenttä (LIV)
	pelikenttä (KPO)		

2.7 Asukasyhteistyö

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto toteutti asukaskyselyn Laajasalon länsiosan suunnittelualueen asukkaille keväällä 2008. Kysely tehtiin jakamalla kyselylomake satunnaisesti valituille 1000:lle 15–75-vuotiaalle henkilölle. Tämän lisäksi kaikilla alueen asukkailla oli mahdollisuus vastata kyselyyn rakennusviraston sivuilla internetissä. Vastausprosentti oli 17,7 ja internetin kautta saatiin vastauksia 47 kappaletta. Kyselyn tuloksia on käytetty lähtötietoina tässä aluesuunnitelmassa. Kysely koski kaikkia Laajasalon länsiosan viher-, suoja-, katu- ja torialueiksi kaavoitettuja alueita sekä kahta rakentamatonta yleisille rakennuksille varattua (Y) katu ja puisto-osaston hoidossa olevaa tonttia. Kyselyssä pyydettiin myös ehdotuksia alueen kehittämiseksi.

Kyselyyn vastanneiden mielestä Laajasalon länsiosan yleisistä alueista on huolehdittu jokseenkin hyvin. Katualueiden kunnossapitoa hyvänä piti yli puolet vastanneista. Alle puolet vastanneista oli sitä mieltä, että puistoista ja luonnonalueista on huolehdittu hyvin. Talvikunnossapidon todettiin olevan huono melkein kaikissa kohteissa. Kyselyn mukaan Laajasalon länsiosan arvokkaimpiin alueisiin luokutuivat Vuorilahdenpuisto (15), Hevossalmen aluepuisto (12), Aake Pesosen puisto (8) ja Köökarinkujan viheralueet (1), joita kaikkia toivotaan kehitettävän tulevaisuudessa. Käytetyimmät viheralueet olivat Hevossalmen aluepuisto (12), Köökarinkujan viheralueet (1) ja Suomensuonpuisto (13). Toimivimmat ja hyvin suunnitellut kadut olivat Reiherintie ja Koirasaarentie.

Laajasalon länsiosan aluesuunnitelmasta järjestettiin asukasilta 17.9.2009. Katualueiden osalta nousivat liikenneongelmat keskeiseen rooliin. Porekujalta puuttuu jalkakäytävä ja sillä ajetaan ylinopeutta. Ylinopeus koetaan ongelmaksi myös Orisaarentiellä. Orisaarentie, Jussaarenkujan ja Kasperinkujan jalkakäytävät ovat voimakkaasti sivukaltevia. Muita ongelmia katualueilla ovat asukkaiden mielestä puutteellinen talvikunnossapito useilla kaduilla sekä Koirasaarentien ja Laajasalontien liikennemelu. Orisaarentien suurien ajonopeuksien aiheuttama turvallisuusongelma välitetään tiedoksi kaupunkisuunnitteluvirastolle jatkoselvitystä ja toimenpide-ehdotusta varten.

Viheralueisiin liittyen jonkin verran keskustelua herätti metsien hoito. Osa asukkaista toivoi, että metsiä hoidetaan ja maisemia avarretaan reittien varsilta. Toisaalta yksittäisiä mielipiteitä oli myös sen puolesta, että metsät jätettäisiin koskemattomaksi. Myös Aake Pesosen puiston (8) kehittämissuunnitelmat herättivät keskustelua; juopottelijoista halutaan eroon, mutta ehdotettu oleskelupaikan siirto syrjään kulkureiteiltä ei saanut juurikaan kannatusta asukasillassa. Köökarinkujan viheralueita (1) pidettiin kehityskelpoisena ja Vuorilahdenniemen tonttisuudesta (16) toivottiin, että se olisi julkisempi.

Kuva 29. Näkymä Reiherintieltä.

3 ALUEEN KEHITTÄMISKOHTEET

3.1 Kadut

Tyypillisimmät ongelmat Laajasalon länsiosan katualueilla ovat suuret ajonopeudet, huonokuntoiset kaiteet kevyen liikenteen väylillä, puutteet esteettömyyden toteutumisessa, oikopolut vaarallisissa paikoissa sekä kuluneet katumerkinnät ja opasteet. Rakenteellisista ongelmista tyypillisimpiä ovat lievät painumat ja pienet päällystevauriot.

Huonokuntoiset kaiteet uusitaan Kaupunkikalusteohjeen mukaisiksi. Kulku estetään vaarallisimmissa paikoissa, joihin on muodostunut oikopolkuja, kuten Koirasaarentiellä. Oikopolkujen vuoksi vahingoittuneet nurmialueet nurmetetaan. Esteettömyyden erikois- ja perustason reiteillä erityisesti suojatiet uudistetaan katualueita koskevien tyyppiirustusten mukaisiksi muiden rakennustöiden yhteydessä, samoin linja-autopysäkit Reiherintiellä ja Koirasaarentiellä. Kokoojakatujen katuistutuksia lisätään ja kiinteistöjä kehoitetaan hoitoleikkaamaan katualueen puolelle kasvaneet tontti-istutukset. Kuluneet katumerkinnät uudistetaan koko alueella ja esteettömyysreiteillä uudet merkinnät tehdään massalla. Huonokuntoiset opasteet uusitaan. Kasvillisuuden taakse piiloon jääneet opasteet siirretään joko näkyvämmille paikoille tai kasvillisuus opasteiden edestä poistetaan.

Merkittävin peruskorjauskohde on Lauri Mikonpojan tie, jonka ajoradan rakenteet uusitaan ja jalkakäytävä päällystetään uudelleen. Laajimmat yksittäiset päällystyskohteet ovat kevyen liikenteen väylät Reiherintien eteläpäässä. Svanströmintien pientaloalueen irronneet reunakivet sekä koko suunnittelualueen lievät painumat ja päällystevauriot korjataan kunnossapidon keinoin. Rudolfintien kunnossapitoluokka muutetaan Jouko-bussiliikenteen ja esteettömyyden erikoistason reitin vuoksi luokasta III luokkaan II. Reiherintien aluekeräyspistettä ehdotetaan siirrettäväksi Gunillantielle tai Gunillankujalle. Koirasaarentien ja Köökarinkujan välissä sijaitseva keräyspiste poistuu käytöstä, kun Koirasaarentielle suunnitellut liikennejärjestelyt toteutetaan. Keräysastiat siirretään esimerkiksi Yliskylän ostoskeskukselle. Aluekeräyspisteet ovat HSY:n vastuulla. Helsingin Energialla ei ole resursseja valaisinpylväiden uusimiseen pelkästään ulkonäkösyistä. Valaistuksen uusiminen toteutetaan 10–40 vuoden kuluessa, ei tämän aluesuunnitelman voimassaoloaikana. Orisaarentien suurien ajonopeuksien aiheuttama turvallisuusongelma välitetään tiedoksi kaupunkisuunnitteluvirastolle jatkoselvitystä ja toimenpideehdotusta varten.

Investointikohteita Laajasalon länsiosan alueella on 2:

- Lauri Mikonpojan tie
- Reiherintien ja Rudolfinkujan liittymä.

Rakenteellisen kunnostamisen kohteita on 7:

- Koirasaarentie
- Rudolfintie
- Porekuja
- Reiherintie
- Gunillantie
- Gunillanpolku
- Gunillanraitti.

Kuva 30. Näkymä Köökarinkujan kallioilta.

3.2 Viheralueet

Suurimpia ongelmia viheralueilla ovat turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat seikat, kuten häiritsevä juopottelijoiden kokoontuminen, puutteellinen valaistus, umpeutuvat näkymät ja reittien varret sekä puutteellinen reitistö. Alueen tyypillisiä ongelmia ovat lisäksi rikkiäiset suoja-aidat, puutarhajäte, roskat ja töhryt. Ongelmaksi koetaan myös Vuorilahdenniemen (16) vuokratut alueet, koska asukkaat toivoisivat niiden olevan julkisessa käytössä.

Tärkeimmät kehittämiskohteet viheralueilla ovat Aake Pesosen puistossa (8) sijaitsevan mäntybaarin ongelmien ratkaiseminen, alueen historian korostaminen ja hoitoluokan muutos. Leikkipuisto Rudolfia (7) esitetään tässä suunnitelmassa esteettömyysvaatimukset täyttäväksi leikkipuistoksi, mikä vaatii jonkin verran muutoksia ja kunnostamista (katso kohdekohtaiset kuvaukset). Puisto kunnostetaan esteettömäksi investointihankkeena yhdellä kertaa.

Toimenpide-ehdotuksia epäkohtien korjaamiseksi viheralueilla on mm. kallioleikkausten päällä kulkevien suoja-aitojen uudistaminen sekä puutarhajätteen ja häiritsevästi katkenneiden puiden siivoaminen koko kaupunginosan laajuudessa. Kompostointi on tehtävä kiinteistökohtaisesti tai YTV:n sorttiasemilla. Töhryt rakenteet kunnostetaan ensisijaisesti maalaamalla, mikäli kohde ei vaadi täydellistä uusimista. Asemakaavassa olevia rakentamattomia virkistysreitityhteyksiä ei rakenneta kaavassa ehdotetussa laajuudessa, vaan etsitään maastoon sopivampia ratkaisuja. Ehdotukset mahdollisiin hoitoluokamuutoksiin on kirjattu kohdekohtaiseen kuvaukseen.

Kuva 31. Metsäinen näkymä Reiherintien puistometsässä.

Investointikohteita Laajasalon länsiosan alueella on 4:

- Svanströmintien puistometsä ja siihen liittyvät suojavyöhykkeet (3) yhdessä Reiherintien puistometsän ja Svanströmintien puistikon (6) kanssa
- LP Rudolf (7)
- Aake Pesosen puisto (8)
- Suomensuonpuisto (13)
- Vuorilahdenpuisto (15).

Rakenteellisen kunnostamisen kohteita on 4:

- Köökarinkujan viheralueet (1)
- Gunillantien kadunkulmaus (9)
- Hevossalmen aluepuisto (12).

Kohteita, joille esitetään pelkkiä luonnonhoitotoimenpiteitä, on 5:

- Isosaarentien ja Laajasalontien puistikot (2)
- Willebrandintien ja Laajasalontien suojavyöhykkeet (5)
- Koirasaarentienpuisto (10)
- Gunillankujan tontti ja viherkaista (11)
- Koirasaarentien suojavyöhyke (4).

Porekujan puistikoon (14) ja Vuorilahdenniemen tonttiosuudelle (16) ei esitetä toimenpiteitä. Viheralueet, jotka vaativat peruskorjausta, uudisrakentamista tai rakenteellista kunnossapitoa, on kuvattu kohdassa 4 Kohdekohtaiset kuvaukset s. 76 alkaen.

Kuva 32. Osittain kelottuneet puut Aake Pesosen puistossa.

Kuva 33. Vanha tien pohja toimii kevyen liikenteen yhteytenä Hevossalmen aluepuistossa.

Kuva 34. Pusikkoista puustoa Hevossalmen aluepuistossa.

3.2.1 Luonnonhoito

Tavoitteena on, että kaikki luonnonhoitotoimenpiteet ja toimenpidealueiden rajaukset tehdään ympärillä oleva luonto ja maisema huomioon ottaen. Laajasalon länsiosan luonnonhoitosuunnitelman kuviointi on tehty pienpiirteisesti kasvupaikat, puusto, maisema, maastonmuodot, muut ympäristötekijät sekä käyttäjät huomioiden. Laajasalon länsiosan luonnonhoidon tavoitteita ovat metsien elinvoimaisuus, kestävyys, ikärakenteen monipuolistaminen, puulaajuuksuhteiden säilyttäminen ja monipuolistaminen. Luonnon monimuotoisuus otetaan hoitotoimissa huomioon. Kaikki hoitotoimet toteutetaan siten, että lähiluonnolle, kuten paikalliselle linnustolle ja eläimistölle, ei aiheudu kohtuutonta haittaa. Laajasalon länsiosan aluesuunnitelma on luonnonhoidon linjauksen ja LUMO-ohjelman tavoitteiden mukainen. Luonnonhoidon toteutussuunnitelma laaditaan tämän yleisten töiden lautakunnan hyväksymän aluesuunnitelman mukaisesti ohjeellisesti noudatettavaksi.

Laajasalon länsiosan luonnonhoidon alueiden kehittämistavoitteet:

- Metsien ja niittyalueiden reunavyöhykkeiden hoitotasoa nostetaan.
- Metsien hoidossa tavoitteena on elinvoimaiset, kestävät ja uudistuvat metsäiset alueet.
- Luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon. Lahopuuta ja tiheikköjä jätetään harkitusti maisemalliset näkökohdat huomioiden ja luonnon monimuotoisuuden kannalta suotuisiin kohteisiin.
- Suojametsiä hoidetaan niiden suojavaikutuksen säilyttämiseksi ja kehittämiseksi.
- Asukkaiden ja alueilla liikkuvien viihtyisyyttä, turvallisuutta sekä monipuolista maisemaa ylläpidetään ja kehitetään.
- Luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään.
- Arvokohteiden säilyminen turvataan.

Vesakoituminen ja maisemien umpeutuminen sekä metsän alla että avoimemmillä alueilla tapahtuu rehevällä kasvualustalla nopeasti. Vesakkoa kehittyy karummillekin alueille aivan kallioita myöten, missä se usein kuitenkin kuolee ajan mittaan kuivuuteen ja rumentaa täten monen mielestä maisemaa. Hakkuutoimenpiteiden ohella pienpuustonhoito on tärkeä osa luonnonalueiden hoitoa. Se sisältyy lisätoimenpiteenä lähes kaikille hakkuukuvioille, mutta sitä tehdään myös muilla alueilla. Pienpuuston hoito ei tarkoita kaiken pienpuuston poistamista, ellei se ole suunnitelmassa erityisesti siten

tehtäväksi tarkoitettu. Pienpuustonhoidon tavoitteena on pääasiassa poistaa maisemaa peittävää ja huonokuntoista vesakkoa säästämällä kehityskelpoisia taimia, taimiryhmiä sekä pensaita. Pienpuuston hoito toteutetaan vaihtelevalla voimakkuudella aina kunkin kuvion tavoitteen mukaan. Pienpuustoa jätetään aina alempaan latvuserrokseen vaihtelevaan tiheyteen sekä ryhmittäin. Se poistetaan kokonaan vain erityistapauksissa kuten näkymävauksissa. Pienpuuston hoidon kokonaispinta-ala suunnittelualueella on vajaa 20 hehtaaria.

Puuston rakenteesta johtuen metsien hakkuutarpeet ovat pääosin varttuneiden metsien harvennushakkuuta. Harvennusten tavoitteena on parantaa metsään jäävien puiden elintilaa ja elinvoimaa, jolloin ne kasvavat kookkaiksi ja elävät pidempään. Harvempipuustoiset metsät ovat myös ulkoiluympäristönä tiheitä metsiä viihtyisämpiä. Lähimetsien harvennukset parantavat lisäksi metsien ulkoilukäyttömahdollisuuksia samalla tavalla kuin pienpuuston hoitokin ja lisäksi ne ylläpitävät puuston elinvoimaisuutta. Hakkuukuvioita on yhteensä 47 kappaletta ja niiden kokonaispinta-ala on vajaa 20 hehtaaria.

Suojavyöhykemetsiä hoidetaan erityisesti puuston elinvoimaisuuden ja monikerroksisuuden tavoitteiden mukaan. Niiden ulkoilukäyttö on yleensä vähäisempää, koska ne sijaitsevat päästö- ja melulähteiden ja varsinaisten ulkoilumetsien välissä. Tieluonteilta tulevilta pienhiukkaspäästöiltä suojaavissa metsissä pyritään ylläpitämään monikerroksista ja eri-ikäisistä puustoista koostuvaa metsää.

Toimenpiteet tehdään ulkoilijoiden turvallisuus ja viihtyisyys huomioiden. Toimenpiteistä tiedotetaan ajoissa mm. internetissä, paikallislehdissä, maastossa maastokyltein sekä asukkaille kotiin jaettavien tiedotteiden avulla ennen toimenpiteiden toteutusta.

Hoitotöiden toteutus tehdään luonnonhoidon linjauksen ja työohjeiden mukaan. Puunkorjuu tehdään joko metsurityönä tai koneellisesti. Hakkuutähteet korjataan pääosin pois hakettavaksi keskeisimmiltä alueilta, kuten asutuksen lähistöltä, ulkoilureittien varsilta ja muilta vilkkaan ulkoilukäytön alueilta. Osa hakkuutähteistä jätetään metsiin maatumään siellä, missä niistä ei ole haittaa alueiden käytölle. Työt pyritään tekemään siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa alueilla liikkujille ja lähistön asukkaille.

Harvennus- ja uudistushakkuuta ei tehdä lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7.

Kuva 35. Ulkoilureitin varren näkymää Hevossalmen aluepuistosta.

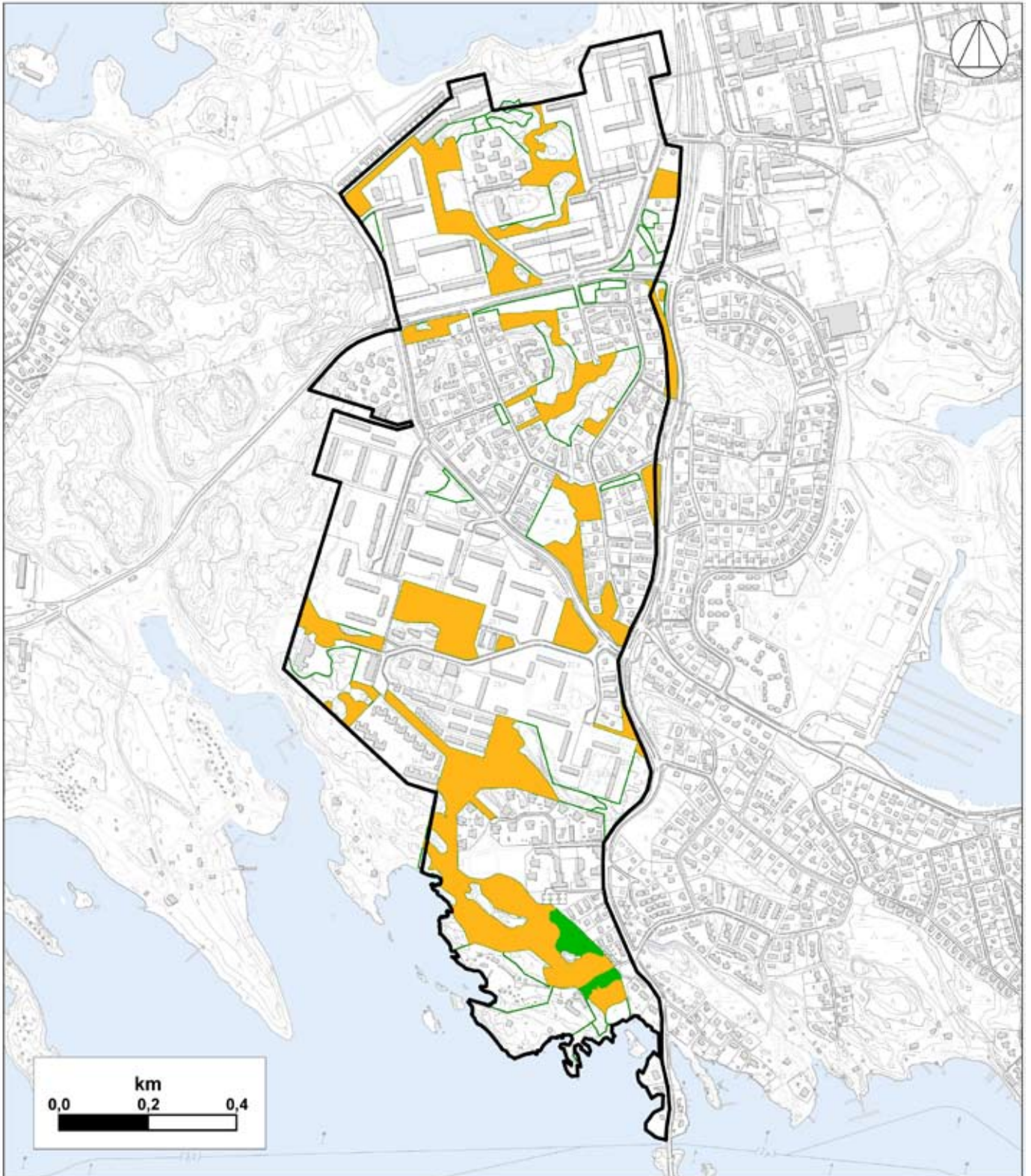
Kuva 36. Vuorilahden puiston eteläosa. Mänty on uudistunut luontaisesti isomman puuston alle.

Kuva 37. Merinäköalaa Vuorilahden puiston pohjoisosasta. Luonnonhoidolla pyritään parantamaan harkitusti ja sopivissa kohdin myös näkymiä ulkoilureiteiltä merelle.

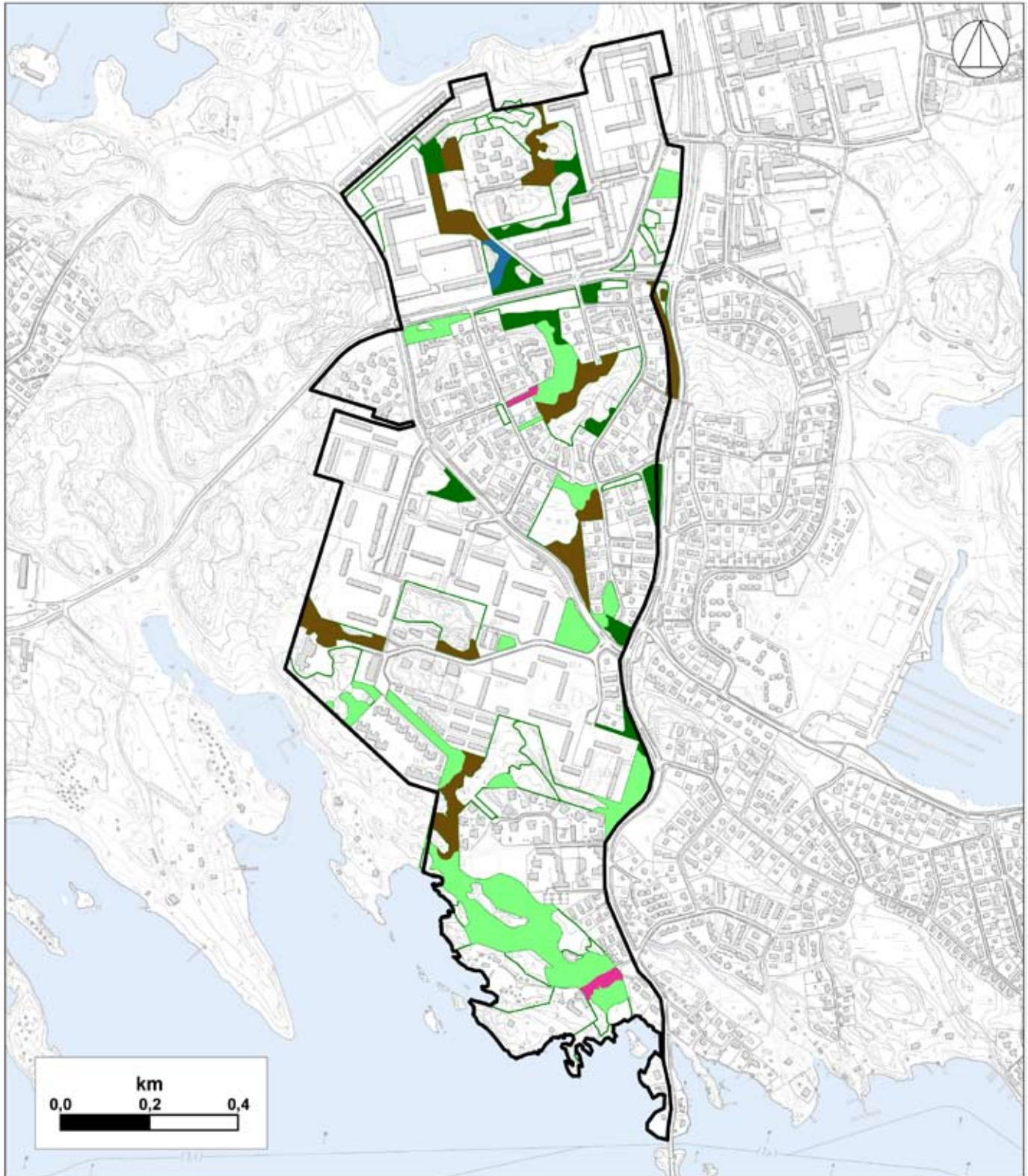
Luonnonhoitotyöt

- Pienpuustonhoito
- Taimikonhoito

Puuston hakuutyöt

	Ylispuustoisien taimikon hoito		Suojuspuuhakkuu
	Harvennus		Maisemanhoito
	Yksittäisten puiden poisto		

Kuva 38. Kuivuustuhoja Vuorilahden puiston eteläosassa. Kuivat kesät ovat tehneet paikoin huomattavaa tuhoa varsinkin alueen kuusikoissa.

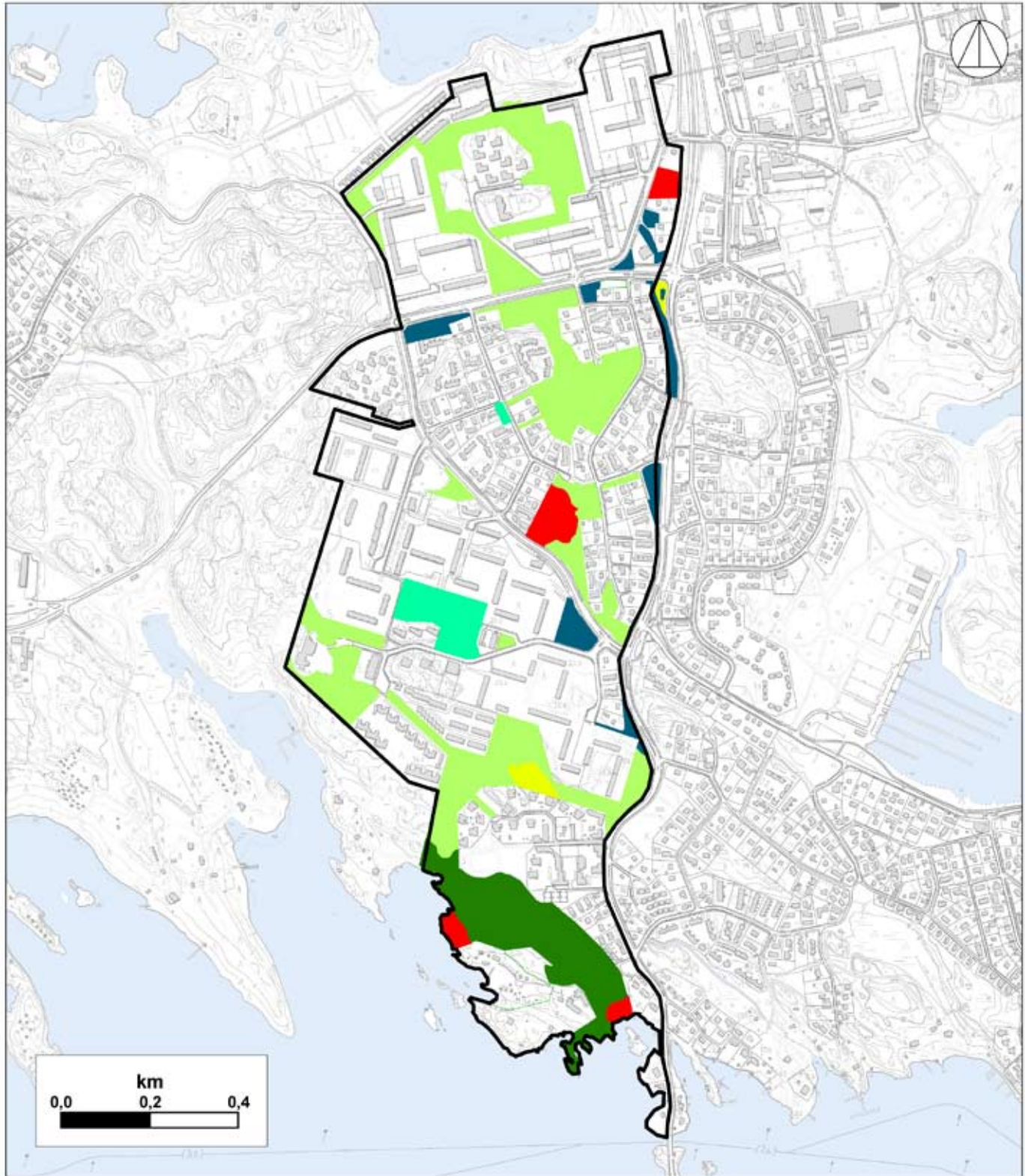
Suunnitelmasta poikkeamista vaativissa kohteissa toteuttaja ottaa yhteyttä alueen metsäsuunnittelijaan ja sopii menettelystä.

Aluesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti laaditaan kuviokohtainen luonnonhoitosuunnitelma vuoden 2011 aikana ja se laitetaan rakennusviraston internet-sivuille (<http://www.hkr.hel.fi>) ajankohtaisia viheralueita esittelevään kohtaan. Kiireellisimmät luonnonhoitotyöt liittyvät tiheiden puustojen harventamiseen ja ulkoilureittien varsien vesakoiden raivaamiseen. Ennen töiden toteutusta niistä tiedotetaan asukkaille paikallislehtien ja maastotiedotteiden sekä rakennusviraston internet-sivujen kautta. Töiden toteutusvaiheissa asukkailla on mahdollisuus saada lisätietoja ja esittää palautetta luonnonhoidon asiantuntijoille rakennusvirastoon ja töiden toteuttajalle.

Luonnonhoidon toimenpiteet tehdään aluesuunnitelman mukaisen luonnonhoidon toteutussuunnitelman ja työohjeiden perusteella. Toteutustyöt ovat katu- ja puisto-osaston ylläpitotoimiston metsävastaavan vastuulla. Työt tilataan pääosin kaupungin rakentamispalvelusta STARA:sta, jossa vastaava luontomestari johtaa työmaiden toteutusta.

Uudet hoitoluokat

	B4 Avoin alue ja näkymä		C1.2 Lähivirkistysmetsä
	C1 Lähimetsä		C3 Suojametsä
	C1.1 Puistometsä		C5 Arvometsä

3.2.2 Luonnonhoidon uudet hoitoluokat

Luonnonhoidon alueiden uudet hoitoluokat kuvaavat nykyistä yksityiskohtaisemmin luonnonhoidon tavoitteita. Laajasalon länsiosan luonnonhoitosuunnitelmassa tullaan tarkistamaan nykyinen hoitoluokitus alla olevan uuden hoitoluokituksen mukaiseksi. Viheralueiden kohdekohtaisiin suunnitelmiin on kirjattu ehdotus tarkistetuksi hoitoluokaksi sivulta 77 alkaen.

Hoitoluokkien kuvaukset (VYL 2007)

B1 Maisemapelloilla viljellään viljelykasveja tai kukkivia maisemapeltokasveja. Pelloilla näkymät vaihtelevat vuodenaikojen sekä viljeltävien kasvien mukaan ja taajamien asukkaat voivat seurata maanviljelyä käytännössä. Maisemapellot tarjoavat elämyksiä kaikille aisteille ja rikastuttavat taajaman maisemakuvaa. Liikkuminen on ohjattu esimerkiksi pellon reunalla oleville kevyen liikenteen väylille, vesistön suojavyöhykkeelle tai pellon halki menevälle polulle.

B2 Käyttöniitty on säännöllisesti ylläpidetty avoin tai puoliavoin niitty, joka on koko pinta-alaltaan ulkoilukäytössä. Sen kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Niityllä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä.

B3 Maisemaniittyjä ja laidunalueita ylläpidetään avoimen maiseman säilyttämiseksi. Maisemaniityt ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita, joiden kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Maisemaniityillä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä. Liikkuminen ohjataan käytäville tai niitypoluille. Kapeita maisemaniittyjä voivat olla myös kaistaleet, esimerkiksi tien pientareet.

B4 Avoimet alueet ja näkymät ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita esimerkiksi taajaman tuloväylien, teiden ja muiden väylien varrella. Hoitoluokkaan kuuluvat myös pienet metsäaukeat, umpeutuneet pellot ja johtokatujen alustat sekä avoimet näkymät, kuten esimerkiksi näkymät näköalapaikoilla ja perinnemaisemassa. Näkymät avautuvat myös joki- tai järvimaisemiin sekä merkittäviin luonto- ja maisemakohteisiin. Tähän luokkaan kuuluvat alueet, joiden hoito on pelkkää säännöllistä vesakon poistoa.

B5 Arvoniityt ovat niittyjä, jotka määritellään tärkeiksi kulttuuriperinteen, maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tai ne ovat muuten asukkaille merkittäviä niittyjä. Arvoniitty niitetään tai raivataan vesoista ja niittojäte viedään pois. Hoito perustuu aina kohdekohtaiseen hoitosuunnitelmaan.

CI.1 Puistometsä on päivittäisessä runsaassa käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut puistomainen metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu pääosin luonnonkasveista. Puistometsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai muuten keskeisellä ulkoilun ja virkistyskäytön painopistealueella. Puistometsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytäville ja kevyen liikenteen väylille.

CI.2 Lähivirkistysmetsä on päivittäisessä käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu luonnonkasveista. Lähivirkistysmetsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai lähellä niitä. Lähimetsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta, suoja-arvoja ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytäville ja metsäpoluille.

C2.1 Ulkoilumetsä on taajaman yhteydessä tai sen reuna-alueella sijaitseva laajempi metsäalue. Metsää hoidetaan painottaen puuston elinvoimaisuuden ohella virkistys-, monikäyttö-, maisema- ja luonnon monimuotoisuusarvoja. Ulkoilumetsissä on erilaisia alueen käyttöä palvelevia rakenteita sekä polku- ja latuverkkoja.

C3 Suojametsä suojaa liikenteen tai muun päästölähteen pienhiukkasilta, pölyltä ja osin melulta. Se on myös näkösuoja ja suojaa tuuli- ja lumihaitoilta. Suojametsien hoidossa painotetaan puuston ja muun kasvillisuuden elinvoimaisuutta, monikerroksisuutta ja peittävyttä tavoitteena mahdollisimman hyvä suojavaikutus. Hoidossa huomioidaan myös maisema ja mahdollinen virkistyskäyttö. Mahdollinen suojametsissä liikkuminen on ohjattu käytäville ja metsäpoluille.

C5 Arvometsä on erityisen tärkeä ja arvokas kohde maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden piirteiden vuoksi. Arvometsää hoidetaan kohteen erityisarvojen ja ominaispiirteiden vaatimalla tavalla. Luonnon monimuotoisuuskohteiden kyseessä ollessa kohde jätetään usein hoitotoimien ulkopuolelle.

E Erityisalue on viheralue, jonka ominaispiirteet tai käyttö on niin poikkeuksellista, ettei sitä voida sisällyttää mihinkään muuhun hoitoluokkaan. Esimerkkinä näistä ovat mm. lentokentän turvasektorit.

Kuva 39. Näkymä Reiherintieltä.

4 KOHDEKOHTAISET KUVAUKSET

Kohdekohtainen kuvaus on laadittu niille kohteille, joille esitetään toimenpiteitä tai joissa on muuta huomioitavaa. Kuvaus on laadittu kuudesta kadusta ja kolmestatoista viheralueesta.

Kadut ovat: Reiherintie, Lauri Mikonpojan tie, Gunillantie, Koirasaarentie, Rudolfintie ja Porekuja.

Viheralueet ovat: Köökarinkujan viheralueet (1), Svanströmintien puistometsä ja siihen liittyvät suojavyyhykkeet (3), Willebrandintien ja Laajasalon tien suojavyyhykkeet (5), Reiherintien puistometsä ja Svanströmintien puistikko (6), LP Rudolf (7), Aake Pesosen puisto (8), Gunillantien kadunkulmaus (9), Koirasaarentienpuisto (10), Gunillankujan tontti ja viherkaista (11), Hevossalmen aluepuisto (12), Suomensuonpuisto (13), Vuorilahdenpuisto (15) ja Vuorilahdenniemen tonttiosuus (16).

Kohdekohtaisissa kuvauksissa luonnehditaan katu- tai puistoalueen nykytila, alueen merkittävyys. Kuvauksiin on kirjattu perustiedot ja havaitut ongelmat. Lisäksi alueelle esitetään kehittämistavoitteet ja toimenpiteet sekä niistä aiheutuvat toteutuskustannukset ja toimenpiteiden kiireellisyysluokka 1 – 3. Niistä kohteista, jotka on valittu peruskorjauskohteiksi, on laadittu hankeohjelma ja kustannusarvio Fore-järjestelmään.

4.1 Kadut

REIHERINTIE

Katutyyppi paikallinen kokoajakatu

Maankäyttö pien- ja kerrostaloalue, viheralueet

Muuta perustason esteetön reitti, linja-autojen reittikatu

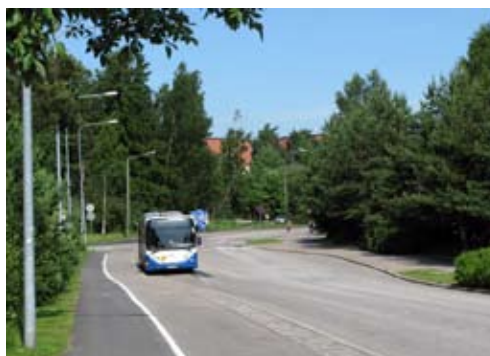
Kaupunkikuvallinen luonne

Katu on kaksikaistainen ja sen molemmin puolin on kevyen liikenteen väylät, joista lännen puoleisella pyöräily ja jalankulku on eroteltu. Katutila on leveä. Kadulla on graniittireunakivet, myös betonisia reunakiviä on käytetty paikoin keskikorokkeissa ja istutusalueita rajaamassa. Itäpuolella on viherkaista, jonka säännölliset ja hyväkuntoiset pajuangervoistutukset luovat ryhtiä katualueelle. Tietä reunustaa suurelta osin tonteilla ja viheralueilla olevat puut, paikoin kalioleikkaus ja aidat.

Havaitut ongelmat

Eteläpäässä keräyspiste tukkii jalankulkijoiden väylää tien länsipuolella, sijoitus on muutenkin käytettävyydeltään huono. Suojatiet eivät täytä esteettömyysvaatimuksia. Kadun eteläpäässä kevyen liikenteen väylien pinta on huonokuntoinen, länsipuolen erotteluraita on kulunut koko matkalla. Pohjoispäästä puuttuu reunakiviä.

Rudolfinkujan kevyen liikenteen liittymä on sekava: ajoa on estetty kaitein, jotka ovat haitta Reiherintien esteettömyydelle. Lähellä on käyttämätön pysäkkisyvennys joka heikentää kaupunkikuvaa.

Toimenpiteet

Rudolfinkujan liittymän kohdalle esitetään seuraavia katu ympäristöä, liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä: Rudolfinkujan kääntöpaikan päähän asennetaan limittäin kaksi uutta kaidetta, joiden ympäristö kivetään. Kaiteiden ja Reiherintien kevyen liikenteen väylän väliin jäävän kolmiomaisen alueen keskelle asetellaan kivenlohkareita jäsentämään katu tilaa. Kaiteiden välistä on mahdollista lastenvaunujen kanssa. Reiherintien käyttämätön pysäkkisyvennys poistetaan ja entisen pysäkkisyvennyksen paikalle istutetaan pensaita samaan tapaan kuin Reiherintien erotuskaistalla on nykyisin. Laajasalo-Degerö Seuran mielestä kohde voitaisiin rakentaa ilman kaiteita. Kohteelle laaditaan suunnitelma, jossa ym. seikat huomioidaan.

Suojatiet muutetaan katualueita koskevien tyyppi piirustusten mukaisiksi. Kevyen liikenteen väylät päällystetään kadun eteläpäässä ja erotellun kevyen liikenteen väylän erotteluraita uusitaan kokonaan massamerkinä. Aluekeräys pistettä ehdotetaan siirrettäväksi joko Gunillantie 5:n kohdalle kaupaa vastapäätä tai Gunillankujalle, kun nykyinen linja-auton pääte pysäkki poistuu sieltä Gunillankallion alueen ja siihen liittyvän Gunillantien jatkeen rakentamisen myötä.

Kustannusarvio

Rudolfinkujan kevyen liikenteen liittymän järjestelyt 27 000 euroa.

Kevyen liikenteen väylien päällystäminen 18 000 euroa.

Kiireellisyysluokka 2.

LAURI MIKONPOJAN TIE

Katutyyppi tonttikatu
Maankäyttö pientaloalue

Kaupunkikuvallinen luonne

Katu on kaksikaistainen ja sillä on jalkakäytävä vasemmalla puolella. Kadulla on matalat liimatut betoniset reunakivet. Kadulla on pysäköintiä sen oikeassa reunassa. Katutila on kapea ja sitä reunustaa tonttien runsas kasvillisuus. Kadulla on puupylväsvalaisimet ilmajohdoin. Kadun päässä on kääntöpaikka, jolta on kevyen liikenteen kulkuyhteys viheralueelle ja Svanströmintielle.

Havaitut ongelmat

Kadun ajoradalla on kantavuusongelmia ja päällyste on huonokuntoinen. Kuivatuksen toimivuudessa on puutteita. Reunakivet ovat irronneet tai ne puuttuvat useassa kohdassa. Kaivonkansien kohdalla on painumia.

Toimenpiteet

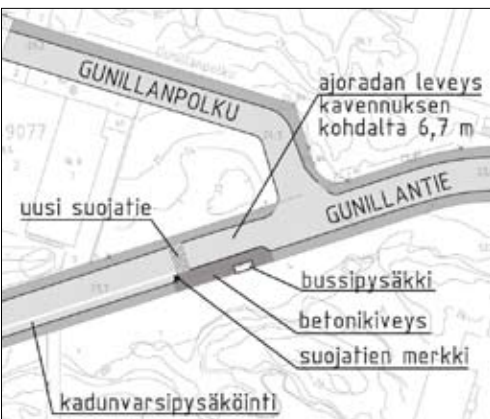
Kadun ajorata peruskorjataan. Ajoradan jakava ja kantava kerros sekä asfalttipäällyste uusitaan ja reunakivet vaihdetaan graniittisiksi. Ajoradan tasauksesta madalletaan, mikäli se on mahdollista. Jos madaltaminen ei onnistu, jalkakäytävä korotetaan uusien reunakivien yläpinnan tasoon ja samalla sen asfalttipäällyste uusitaan.

Kustannusarvio

Peruskorjaus 309 000 euroa.
Kiireellisyysluokka I.

GUNILLANTIE

<i>Katutyyppi</i>	<i>tonttikatu</i>
<i>Maankäyttö</i>	<i>kerrostaloalue ja julkiset palvelut, kauppa</i>
<i>Muuta</i>	<i>perustason esteetön reitti, linja-autojen reittikatu</i>

Kaupunkikuvallinen luonne

Katu on kaksikaistainen ja sen molemmin puolin on jalkakäytävät. Kadulla on graniittireunakivet. Katu rajautuu itäpäässä puistoon ja tonttipuustoon, länsipäässä rakennuksiin. Kadun länsipäässä on päiväkoti.

Havaitut ongelmat

Länsipäässä olevan jalkakäytävän päällyste on vaurioitunut päiväkodin kohdalla. Gunillantie 4:n kohdalla on kevyen liikenteen väylällä pysäkki, joka on huonokuntoinen, ahdas ja katos on liian lähellä ajorataa. Kumpikaan kadun korotetuista suojaiteista ei täytä esteettömyyden perustason vaatimuksia. Gunillankujan käänköpaikan kuivatus toimii puutteellisesti. Lisäksi kaupan vierisellä Gunillantie 8b:n pysäköintitontilla on Helsingin Energian sähkökaappi, johon kevyellä liikenteellä on törmäysvaara. Kadulla esiintyy luvatonta kadunvarsipysäköintiä ajoittain.

Toimenpiteet

Kevyen liikenteen väylä päällystetään uudelleen kadun länsipäässä päiväkodin puolella. Suojatiet muutetaan katualueita koskevien tyyppiirustuksen mukaisiksi korotetuiksi suojaiteiksi. Helsingin Energia siirtää sähkökaapin alueen peruskorjausten yhteydessä sopivampaan paikkaan. Luvattomasta kadunvarsipysäköinnistä välitetään tieto Pysäköinnivalvontaan.

Ajorataa kavennetaan Gunillantie 4:n pysäkin kohdalla n. 25 metrin matkalla, jonka seurauksena pysäkkialueesta saadaan nykyistä leveämpi ja paikalle mahtuu uusi leveämpi pysäkkikatos. Pysäkkiulokkeen yhteyteen merkitään uusi suojatie ennen pysäkkiä. Pysäkkijärjestely ei vaikuta merkittävästi nykyiseen kadunvarsipysäköintiin ja ajoradan leveydeksi pysäkin kohdalla jää 6,7 metriä, joka mahdollistaa kahden linja-auton kohtaamisen.

Korjausehdotus välitetään KSV:n liikennesuunnittelijalle.

Kustannusarvio ja kiireellisyysluokka

Gunillantie 4:n pysäkkijärjestelyt ilman katosta 10 000 euroa.
Mahdollinen aluekeräyspiste ilman keräysastioita 7 000 euroa.
Kiireellisyysluokka 2.

KOIRASAARENTIE

<i>Katutyyppi</i>	<i>alueellinen kokoojakatu</i>
<i>Maankäyttö</i>	<i>pien- ja kerrostaloalue</i>
<i>Muuta</i>	<i>perustason esteetön reitti, linja-autojen reittikatu</i>

Kaupunkikuvallinen luonne

Katu on kaksikaistainen ja sen molemmin puolin on erotellut kevyen liikenteen väylät. Reunakivet ovat graniittia. Katutila on leveä. Eteläpuolella on viherkaista, jossa on puita. Kadun välittömässä läheisyydessä ei ole rakennuksia. Sitä reunustavat suurelta osin tonttien ja viheralueiden puut.

Kadulle on tulossa lähivuosina merkittäviä muutoksia, jotka liittyvät Laajasalon länsiosassa sijaitsevan Kruunuvuorenrannan rakentamiseen. Koirasaarentiestä rakennetaan bulevardimainen katu, jonka keskellä kulkevat raitiovaunut ja linja-autot. Pyöräily osoitetaan omille kaistoilleen ajoradan reunoihin. Reiherintien ja Laajasalontien väliselle osuudelle on suunniteltu kiertoliittymää Köökarinkujan päähän nykyisen aluekeräyspisteen kohdalle. Kiertoliittymästä on ajoyhteys myös Isosaarentielle. Koirasaarentien linjaus siirretään nykyistä eteläisemmäksi uuden kiertoliittymän ja Laajasalontien välisellä osuudella.

Havaitut ongelmat

Isosaarentieltä Laajasalontielle johtavalta jyrkältä pohjoiselta kevyen liikenteen väylältä on useita oikopolkua Koirasaarentien ajoradalle. Nykyinen kaide loppuu kesken ja siitä puuttuu käsijohde. Reiherintien risteyksessä olevassa kiertoliittymässä sekä ajoradan asfaltti että kiertosaarekkeen kenttäkiveys ovat kaivutöiden jäljiltä huonokuntoiset. Kadun suojatiet ja linja-autopysäkit eivät ole katualueita koskevien tyyppiirustusten mukaisia. Kadun eteläpuolen viherkaistan koivurivi on istutusväleiltään epäsäännöllinen. Koirasaarentien ja Köökarinkujan välisellä katuviheralueella oleva keräyspiste on epäsiisti. Keräyspisteen astiat ovat sijoitettuna nurmikaistaleelle huolimattomasti, astiat ovat kuluneita ja töhrittyjä, mikä antaa alueesta epäsiistin kuvan. Nurmikko on kulunut ja lammikoitunut tyhjennysauton sekä asukkaiden kulluksesta. Lisäksi katuviheralueelle on muodostunut oikopolkua.

Toimenpiteet

Nykyistä kaidetta jatketaan kadun pohjoispuolisen kevyen liikenteen väylän jyrkässä kohdassa Isoasaarentieltä Laajasalontielle päin ja lisätään käsijohde. Kiertoliittymän puutteellisesta kaivutöiden jälkeisestä viimeistelystä annetaan palaute palvelutoimistoon alueen tarkastajalle. Kadun muutostöiden yhteydessä suojatiet ja pysäkit rakennetaan katualueita koskevien tyyppi- ja ohjeistusten mukaisiksi.

Kustannusarvio

Kiertoliittymän päällystäminen 9 000 euroa (vaurion aiheuttaja maksaa).

Kaide + käsijohde 3 000 euroa.

Kiireellisyysluokka I.

RUDOLFINTIE

Katutyyppi tonttikatu

Maankäyttö kerrostaloalue

Muuta erikoistason esteetön reitti

Kaupunkikuvallinen luonne

Rudolfintien varrella on esteetön leikkipuisto ja vanhusten palvelutalo. Kadun molemmilla puolilla on jalkakäytävät. Kadun reunakivet ovat graniittia. Katua reunustavat tonttien puut, joista osa on suojeltu asemakaavalla. Kadun päässä on kääntöpaikka, jossa on myös Jouko-kaupunginosalinjan pysäkki.

Havaitut ongelmat

Kadun suojatiet eivät ole tyyppiirustusten mukaisia. Leikkipuiston kohdalla on liian lähellä kevyen liikenteen väylää kiinteästi sijoitettu roskalaatikko, joka tulisi siirtää. Kääntöpaikan pysäkillä on asukaspalautteessa toivottu katosta tai vähintään penkkiä.

Toimenpiteet

Reunakivet suojateiden kohdalla muutetaan katualueita koskevien tyyppiirustusten mukaisiksi ja suojatiemerkinnot uusitaan massatuiksi. Roskalaatikko siirretään sopivampaan paikkaan tontin puolella. Rudolfintien kääntöpaikka tulee suunnitella siten, että voidaan osoittaa paikka pysäkkikatokselle.

Kiireellisyysluokka

Viistetyt reunatuet luonnonkivistä 800 euroa.

Suojatiemerkinnot 800 euroa.

Penkki I 400 euroa.

Kiireellisyysluokka I.

POREKUJA

Katutyyppi tonttikatu

Maankäyttö kerrostalo- ja pysäköintialue

Kaupunkikuvallinen luonne

Kadun ajoradan leveys on vain 4,5 m ja siltä puuttuu jalkakäytävä. Reunakivetykset ovat graniittia. Kadun pohjoispuolella on kerrostaloja, joiden välissä on pieni puistikko. Kadun eteläpuolella on vihheralueen istutuksia ja pysäköintialue. Kadun länsipäässä on kääntöpaikka, jolta on ajoyhteys vihheralueen puistoraitin kautta mm. Nuottaniemen alueelle.

Havaitut ongelmat

Kadulla on asiantonta ajoneuvoliikennettä mm. läheiselle uimarannalle. Kulkua on aikaisemmin rajoitettu ajoestepuomilla, joka on sijainnut Porekujan pään kääntöpaikalta jatkuvalla puistoraitilla. Puomi ei ole nykyisin käytössä, vaan käännetty tien sivuun. Asukaspalautteessa toivottiin puomin uudestaan käyttöönottoa. Tämä huomioidaan Suomensuonpuiston (13) yhteydessä. Katualue on kapea, eikä kadulle mahdu sen vuoksi jalkakäytävää. Nykyisin jalankulkijat kävelevät kadun pohjoispuolisella pientareella tai talvella ajoradalla. Asukkaat ovat valittaneet jalkakäytävän puutteesta.

Toimenpiteet

Havaitut ongelmat välitetään kaupunkisuunnitteluviraston tarkasteltavaksi. Alueelle palautetaan ajoestepuomi. Puomi on sisällytetty Suomensuonpuiston (13) kustannuksiin.

Kustannusarvio ja kiireellisyysluokka

Kiireellisyysluokka I.

Kuva 40. Kallioleikkaus Laajasalontieltä Hevossalmen aluepuistoon.

4.2 Viheralueet

Kohdekohtainen kuvaus on laadittu viheralueista, joille on osoitettu toimenpiteitä.

- 1 Köökarinkujan viheralueet
- 3 Svanströmintien puistometsä ja siihen liittyvät suojavyöhykkeet
- 5 Willebrandintien ja Laajasalontien suojavyöhykkeet
- 6 Reiherintien puistometsä ja Svanströmintien puistikko
- 7 LP Rudolf
- 8 Aake Pesosen puisto
- 9 Gunillantien kadunkulmaus
- 10 Koirasaarentienpuisto
- 11 Gunillankujan tontti ja viherkaista
- 12 Hevossalmen aluepuisto
- 13 Suomensuonpuisto
- 15 Vuorilahden puisto
- 16 Vuorilahdenniemen tonttiosuus

I KÖÖKARINKUJAN VIHERALUEET

Pinta-ala 62908 m²
*Rekisterinumero*t 53028 ja 53030
Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Viheralue on monimuotoinen ja laaja-alainen. Parhaimmillaan se on suoraviivaisten asuinrakennusten ympäröimä avokallioinen keidas, josta näkyy jopa merelle saakka. Asuinpihat liittyvät pääosin saumattomasti viheralueeseen.

Nykytila

Leimallista kohteelle on runsas avokallioiden ja kallioleikkausten määrä. 60-luvulla rakennetut pitkät rakennusmassat rajaavat viheraluetta. Viheralueen keskelle jää saarekemaisesti paritalojen ryhmittymä. Kerrostalojen piha-alue on laajentunut pelikentän ympäristössä osittain kaupungin viheralueen puolelle. Alueella sijaitsee kerrostalon tiilistä muurattu pihagrilli. Pelikenttä on liikuntaviraston hallinnassa. Viheralueen eteläosan halkaisee kevyen liikenteen raitti, joka ei kulje kaavan mukaisessa kohdassa vaan lähes kohtisuorassa suunnassa sitä vasten.

Kohde on kallioista lähimetsää, jolla on merkitystä alueen lähimetsänä. Kenttien ympärillä sijaitsee suojametsiä, joilla on merkitystä myös alueellisena viherväylänä.

Puistossa sijaitsee mukuramänty, joka on luonnonmuistomerkki.

Havaitut ongelmat

Suurin ongelma alueella on puutarhajäte. Oksakasoja ja hakkuujätettä on kasaantunut mm. Orisaarentien varteen sekä pelikentän ympäristöön. Orisaarentien varressa viheralue näyttää pahimmillaan avohakkuualueelta. Nuorta, pusikkoista puustoa on laajalti alueen eteläosassa.

Eteläosan halkovan kevyen liikenteen raitin varrella on töhritty valaisin ja roska-astia. Köökarinkujan varrella on suojatie, joka ei johda mihinkään. Koska suojatietä ei voi tontille johtavan liittymän takia siirtää, on kevyen liikenteen raitti linjattava uusiksi niin, että se päättyy suojatien päähän.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on luonnonmukainen kalliometsä, jolta on näkymä / näkymiä merelle ja joka liittyy saumattomasti asuinkorttelin pihoihin. Viheralue säilytetään nykyisessä laajuudessaan mahdollisimman luonnonmukaisena kuitenkin niin, että aluetta hoidetaan säännöllisesti mm. maisemallisesti liian tiheää puustoa kevyesti poistamalla. Köökarinkujan varressa kevyen liikenteen raitin linjasta muutetaan niin, että se päättyy suojatien kohdalle. Puutarhajätteet, puihin rakennettu maja ja häiritsevät hakkuutähteet poistetaan.

Arvokas kasvillisuus säilytetään. Kallioalueella poistetaan huonokuntoista puustoa. Rehevimmillä reuna-alueilla sekä urheilukentän alueella metsien elinvoimaisuutta ja monipuolisuutta hoidetaan harvennuksin. Köökarinkujan varrella oleva sammaloitunut kallio otetaan esiin puuston takaa. Nuorehkoa, pusikkoista puustoa poistetaan sen edestä. Muualla metsä säilytetään entisellään.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Kunnostus maksaa noin 5000 euroa.

Kiireellisyysluokka 2.

3 SVANSTRÖMINTIEN PUISTOMETSÄ JA SIIHEN LIITTYVÄT SUOJAVYÖHYKKEET

Pinta-ala 39338 m²

Rekisterinumero 53037, 53039, 53036, 53040, 53236, 53035, 53034,
53041, 53028 ja 53030

Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Viheralue reunustaa kauniisti Koirasaarentietä ja jää Lauri Mikonpojan tien ja Svanströmintien asuinalueiden väliin. Asemakaavassa alueelle on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen kulkuyhteys, joka risteää itä-länsisuuntaisen raitin kanssa. Yhteydet ovat rakentamattomia eli alueen merkitys on läpikulun sijaan lähinnä asutusta muulta asutukselta ja Koirasaarentieltä suojaava.

Kohde on laaja kallioinen ulkoilualue, jolla kasvaa vaihtelevan ikäistä sekä puustoltaan monilajista metsää. Kasvupaikat vaihtelevat kallioista kosteisiin painanteisiin, maasto on monipuolista. Kalliometsissä kasvaa mäntyjä ja jonkin verran koivuja ja kuusia. Pensaskerroksessa on pihlajia sekä paikoin kuusen taimia ja monin paikoin hienoja katajia.

Nykytila

Viheralue on pohjoisosastaan puistomainen ja eteläosastaan metsäinen. Alueen pohjoisosassa lähtee polku, joka johtaa tonteille jyrkän rinteen yläpäässä. Polulla on lautoja pitkospuumaisena viritelmänä. Eteläosissa on enemminkin pieniä polkuja kuin yhtä selkeää kulku-uraa.

Havaitut ongelmat

Alueella on jonkin verran roskia ja varsinkin puutarhajätettä. Pitkospuuviritelmä laudanpätäkistä on ruma.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on metsäinen ja monipuolinen viheralue, jossa kulkua ohjataan kevytrakenteisella polulla. Metsän ilme säilytetään nykyisellään. Tärkeää on, että kulkua saadaan keskitettyä pohjois-eteläsuunnassa tietyille reitille metsän kenttäkerroksen kasvillisuuden kulumisen estämiseksi. Lisäksi on toivottu poikittaista itä-länsisuuntaista yhteyttä Lauri Mikonpojan tien ja Svanströmintien välille.

Polkujen varsilla ja oleskelualueilla nostetaan viheralueiden hoitotasoa. Kivi- ja puustuhjoja korjataan luonnonhoitotöiden ohessa. Tavoitteena on elinvoimainen, kestävä ja viihtyisä ulkoilualue. Luonnon monimuotoisuus otetaan hoitotoimissa huomioon.

Pohjois-eteläsuunnassa alueen eteläosan osittain halkova raitti rakennetaan tarkistetuina linjauksina, mikäli se jatkosuunnittelussa katsotaan tarpeelliseksi. Yhteys liittyy pohjoisosastaan Renvallinkujan käänköpaikkaan. Muut kaavassa esitetyt kulkuyhteydet eivät ole niin merkittäviä, että niitä tarvitsisi toteuttaa. Jotta uudesta yhteydestä olisi todellista hyötyä, se liitetään kiinteästi Reiherintien puistometsän ja Svanströmintien puistikon (6) halkaisevaan kevyen liikenteen reittiin. Koirasaarentiehen liittyvään polkuun rakennetaan pitkospuut alavimmalle kohdalle. Puutarhajätteet ja roskat siivotaan. Rakentamattoman Y-tontin osalta esitetään kaupunkisuunnitteluvirastolle kaavamuutosta ja tontti säilytetään viheralueen osana. Viheralueiden hoitoluokkakartassa yleiselle rakennukselle varattua tonttia ei ole merkitty hoidon piiriin. Katu- ja puisto-osasto hoitaa tontilla kasvavaa puustoa samaan tapaan kuin ympärillä olevaa viheraluetta (hoitoluokka C1). Alueesta laaditaan puistosuunnitelma yhdessä Reiherintien puistometsän ja Svanströmintien puistikon (6) kanssa.

Kustannusarvio ja kiireellisyysluokka

Investointirahoitustarve viheralueille 3 ja 6 on yhteensä noin 82 000 euroa. Kiireellisyysluokka 3.

5 WILLEBRANDINTIEN JA LAAJASALONTIEN SUOJAVYÖHYKKEET

Pinta-ala 3283 m²
Rekisterinumerot 53047 ja 53048
Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Viheralue on suojametsä Willebrandintien ja Laajasalontien varrella. Metsä suojaa erityisesti Willebrandinkujan asukkaita Laajasalontien melulta ja pölyltä. Aluetta ei käytetä virkistykseen, vaan sen merkitys on suojavaikutuksen lisäksi lähinnä visuaalinen.

Nykytila

Alueella on eri-ikäistä puustoa kasvava sekametsä, jossa kasvaa myös paljon katajia. Willebrandintien varressa aluskasvillisuus on niittymäistä.

Havaitut ongelmat

Vuonna 2009 kaadettujen koivujen oksat ovat esteettinen haitta.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Viheralueen eteläosan tavoitteena on muodostaa elinvoimainen suojametsä, jossa metsän suojavaikutus, turvallisuus sekä siisteys otetaan huomioon. Alueelta poistetaan kuivuudesta kärsineitä puita. Pohjoisosaa hoidetaan puoliavoimena metsänä suosien mäntyjä ja katajia.

Hoitoluokan tarkistus

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat C1 ja C3.

6 REIHERINTIEN PUISTOMETSÄ JA SVANSTRÖMINTIEN PUISTIKKO

Pinta-ala 25451 m²

Rekisterinumerot 53065, 53045, 53046 ja 53246

Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Reiherintien puistometsän ja Svanströmintien puistikon merkittävin käyttömuoto on läpikulku. Viheralueet reunustavat Reiherintietä. Alueella sijaitseva luontotyyppiltään arvokas lehtomainen kosteikkometsä lisää monimuotoisuutta Laajasalon länsiosan metsissä.

Nykytila

Reiherintien puistometsän poikki kulkee kevyen liikenteen reitti Reiherintieltä Willebrandintielle. Reitti kulkee viehättävästi kaartuvien puiden alla lehtomaisen metsän poikki. Alueella on paikoin kosteikkomaista kasvillisuutta.

Puisto jakaantuu maisemallisesti avonaisempaan kuivemman kankaan kalliometsään, jossa kasvaa komeita vanhoja mäntyjä ja ulkoilureitin länsipuolella sijaitsevaan kosteaan lehtomaiseen kankaaseen, jossa kasvaa koivuvaltainen sekametsä. Koivujen lomassa on näyttäviä mäntyjä ja tervaleppiä.

Viheralueen pohjoisosassa on asemakaavaan katualueeksi merkitty yhteys Willebrandintieltä Lauri Mikonpojan tielle. Sitä ei ole rakennettu katuna, vaan paikalla on kevyen liikenteen reitti. Viheralueen reittejä ei ole valaistu.

Svanströmintien puistikko sijaitsee Svanströmintien eteläpäässä. Sen läpi kulkee kaksi oikopolkua.

Havaitut ongelmat

Reiherintien puistometsässä on hiekoitussäiliö, jonka ympäristö on siivotomassa kunnossa. Alueella on rikkiinäisiä betoniporsaita, täyttömaakasoja ja asfalttijätteitä. Erityisesti Willebrandintien päädyssä viheralue on epäsiistin näköinen. Svanströmintien puistikon läpi kulkevan oikopolun suuaukon kivituhkapinta (Reiherintien puolella) on levinnyt laajalle, ja lisäksi nousu Reiherintielle on melko jyrkkä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on luonnonmukainen ja monimuotoinen kosteikkometsä, jonka pohjoispuolella on puoliavoin niittymäinen alue. Puiston läpi risteilevät kevyen liikenteen reitit yhdistävät Svanströmintien Reiherintiehen ja Lauri Mikonpojan tien sekä Svanströmintien puistometsään (3).

Kevyen liikenteen reitti yhdistetään pohjoisosastaan Svanströmintien puistometsään (3) rakennettavaan reittiin. Oksakasa, jätteet ja hiekat siivotaan pois. Viheraluetta avataan Willebrandintien päästä puita kaatamalla ja luomalla alueesta niittymäinen aukio (kosteaa niitty), joka rajataan selkeästi metsästä. Svanströmintien eteläpäätyyn liittyvät oikopolut päällystetään uudestaan. Svanströmintien ja Lauri Mikonpojan tien välillä oleva reitti kunnostetaan osaksi puistoa siten, että ajoneuvolla ajo estetään ilman betoniporsaita tai ajoestepuomeja. Puistossa risteilevien kulkuyhteyksien linjaukset tarkistetaan ja käytäväverkostoa täydennetään puuttuvilta osin. Reiherintielle johtavaa puistokäytävää loivennetaan. Hiekkasiilon sijainti tarkistetaan.

Kuivemman kankaan mäntymetsikkö harvennetaan, jotta näyttävät vanhat männyt saadaan esiin ja puisto säilyy tuuheakasvuisena sekä elinvoimaisena. Alueelle suoritetaan myös pienpuustonhoito. Kosteikkoalueen hoitoluokka muutetaan (C5) eli arvometsäluokkaan, ja se jätetään luonnontilaan. Ulkoilureitit pidetään avoimina.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Investointirahoitustarve viheralueille 3 ja 6 on yhteensä noin 82 000 euroa. Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat C1, C5 ja B3.

Kiireellisyysluokka 3.

7 LP RUDOLF

Pinta-ala 8927 m²

Rekisterinumero 53042

Hoitoluokka A2

Viheralueen merkitys

Leikkipuisto Rudolf on Laajasalon länsiosan ainoa Helsingin kaupungin omistama rakennettu leikkialue. Leikkipuisto sijaitsee keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien ja julkisen liikenteen reitin varrella.

Nykytila

Leikkialue jakautuu kolmeen erityyppiseen peli- ja leikkipaikkaan. Eniten käytetty on leikkivälineitä sisältävä alue. Toinen on pelikenttien alue ja kolmas on kallioinen, itään viettävä rinne, jossa kasvaa erityisen kauniita mäntyjä. Leikkipuistossa on mm. kiipeilyverkko, hiekkalaatikkoja, kahluuallas, keinuja, keinoeläimiä, liukumäkiä, penkki-pöytä-yhdistelmiä. Yleisvaikutelmaltaan puisto on melko siisti ja hyväkuntoinen. Leikkipuiston esteettömyystaso on kartoitettu kesällä 2009 rakennusviraston Helsinki kaikille -projektin toimesta. Samalla esitettiin myös kunnostustoimenpide-ehdotuksia esteettömyyden lähtökohdista.

Havaitut ongelmat

Vaarallisimpia ongelmakohtia ovat puistossa kiertävät puuaidat. Ne ovat kohdittain rikki ja tämän lisäksi aidat ovat terävsärmäisiä. Hiekkalaatikon ja kahluualtaan reunoista sekä penkeistä irtoaa tikkuja. Pintavesien ohjauksessa on puutteita ja pihalle kertyy lammikoita. Turva-alustat ovat paikoin kulu-neet. Samoin on osa leikkivälineistä. Pelikenttää reunustava palloiluseinä on töhritty. Sisäänkäynti pihalle ei ole esteetön, vaan siinä on kynnyks, johon kerääntyy vettä. Leikkipuiston läheisyydessä ei ole esteetöntä autopaikkaa. Kallioalueella on runsaasti kuivuudesta kärsineitä puita. Koripallotelineessä ei ole koria.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Helsinki kaikille -projektiryhmän tavoitteena on, että LP Rudolf on Laajasalon esteetön leikkipuisto. Puistoalue on tarpeeksi suuri ja sen voi suhteellisen pienin kustannuksin muuttaa esteettömyyden erikoistason täyttäväksi leikkipuistoksi.

Toimenpide-ehdotuksia:

- Kuluneet ja töhriyty kalusteet hiotaan ja maalataan.
- Leikkipuiston lisäaitamistarve selvitetään.
- Henkilökunta toivoi koripallokoria kovalla alustalla.
- Turva-alustoja uusittaessa huomioidaan kontrasti muuhun ympäristöön.
- Puuaidat vaihdetaan toisen mallisiin (ei niin teräväsärmäisiin) ja turhat aidat poistetaan kokonaan.
- Hiekkalaatikon reunat kunnostetaan tai vaihdetaan ja maalataan värillä, joka poikkeaa ympäristöstä.
- Hiekkalaatikon reunaan asennetaan hiekkapöytä.
- Kahlualtaan puiset reunat kunnostetaan tai vaihdetaan.
- Keinut aidataan kiinteällä, vähintään 600 mm korkealla aidalla. Keinun rungon pitää erottua kontrastivärillä ympäristöstä.
- Hankitaan uusi esteetön liukumäki ja esteettömät eri-ikäisille soveltuvat kiinteät penkit ja pöydät.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Investointirahoitustarve on noin 1 74 000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat C1 ja A2.

Kiireellisyysluokka 2.

8 AAKE PESOSEN PUISTO

Pinta-ala 18162 m²

Rekisterinumerot 53044

Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Aake Pesosen puisto on tärkeä kaupunkikuvallinen viheralue, jota käytetään lähinnä läpikulkuun ja oleskeluun. Alueella sijaitsee useita suojeltuja sotamuistomerkkejä jatkosodan ajalta. Puisto on saanut nimensä torjuntapäällikkö Aake Pesosen mukaan. Pesosella toiminnalla oli suuri merkitys Helsingin puolustamiseen jatkosodan aikana helmikuussa 1944. Hänen nerokasta keksintöään kuvaa seuraava lainaus Sotaveteraaniliitto ry:n suurpommituksen 65-vuotismuistoksi julkaisemasta kirjoituksesta: "Ilmatorjuntatyössä oli raskaalla patterilla kaksi mahdollisuutta, seuranta- ja sulkutuli. Ja tapauksessamme nimenomaan tehostettu sulkutuli. Torjuntapäällikkö Aake Pesonen tiesi hyvin, ettei rykmentin vanha kalusto pystynyt öiseen seurantatuleen, patterien tulenjohtokoneet eivät pimeässä toimineet. Oli todennäköistä, että jos vihollinen suurin lentovoimin hyökkäisi, se tapahtuisi öiseen aikaan. Niinpä ainoa vaihtoehto olikin sulkuaammu. Ja Pesonen kehittäkin vanhalta pohjalta nerokkaan sulkuaamuntajärjestelmän. Lähestyvien pommarien eteen ammuttaisiin tehokas sulkutuli, jolla hyökkääjät pakotettaisiin kääntymään sivuun ennen kohdettaan. Pommeilta varjeleminen oli torjunnan kannalta paljon tärkeämpää kuin koneiden alas ampuminen. Eikä poistuvia koneita saanut ampua ammusten säästämiseksi. Se kuului taktiikkaan."

Nykytila

Aake Pesosen puisto on metsäinen viheralue, jonka poikki kulkee Aakenraitti sekä Gunillanraitti. Pääosa maastosta on kaunista avokalliota. Asemakaavalla suojeltuja linnoituslaitteita on useita. Puistossa on myös hiidenkirnu.

Havaitut ongelmat

Mäntybaari eli juopottelijoiden kokoontuminen alueen metsään, erityisesti ruokakaupan edustalle, häiritsee alueella liikkuvia ja luo turvattomuutta. Aake Pesosen puiston läheisyydessä sijaitsee mm. ala-aste ja päiväkot.

Linnoituslaitteet ovat töhrittyjä ja roskaisia, ja roskien perusteella niitäkin pidetään juopottelupaikkoina. Puiston kallion laki on Laajasalon korkein kohta, josta avautuvia merinäköymiä häittää sen tielle kasvanut puusto.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on turvallinen, siisti metsäpuisto, jossa korostetaan alueen historiaa ja luodaan edellytykset erilaisten käyttäjien rauhanomaiselle rinnakkaiselolle. Linnoituslaitteet ovat esillä selkeästi; niistä on opasteet ja ne on valaistu. Sotahistoria välittyy alueella kävijälle. Puisto kunnostetaan arvoisekseen ”alueen helmeksi”.

Aake Pesosen puiston kunnostussuunnitelmassa käsitellään koko puisto. Luontoalueet kunnostetaan luonnonhoidon toteutussuunnitelman mukaan. Merkittävimmät muutokset sijoittuvat linnoituslaitteiden ympärille ja Aaken raitin reunoille, noin 7 000 m²:n suuruiselle alueelle.

Puustoa harvennetaan hieman Gunillantien ja Aakenraitin kulmauksesta avaramman vaikutelman luomiseksi. Pienpuustoa raivataan kalliopainanteissa. Puisto pidetään siistinä ja maisemaa ennallistetaan siten, että merelle avautuu näkymäsektoreita mm. niin kuin on tehty jo sodan aikana mäntyjen latvoja katkomalla. Aake Pesosen puiston hoitoluokka tarkistetaan kunnostuksen yhteydessä nostamalla luokitusta linnoituslaitteiden ympäristössä huomioiden myös Aakenraitin viherkaistat hoitoluokasta C1.1 hoitoluokkaan A2.

Riittävästä valaistuksesta alueella huolehditaan ja harkitaan myös linnoituslaitteiden valaisemista. Aake Pesosen puiston opaskyltti sijoitetaan liikerakennusta vastapäätä, Gunillantien kevyen liikenteen väylän varteen, ja linnoituslaitteiden yhteyteen asennetaan infotaulu, joka kertoo alueen historiasta sekä Aake Pesosesta. Kunnostussuunnitelmassa huomioidaan puiston korkeusasema. Linnoituslaitteiden yhteyteen, puiston korkeimmalle kohdalle, asennetaan puistokalusteita tai muita rakenteita, joilta voi ihaila upeaa merimaisemaa. Näkymien avaamiseen vaaditaan myös muutaman puun poistamista Aake Pesosen puiston etelä-lounaispuolelta rannan läheltä.

Laajasalo-Degerö Seura ry on ehdottanut mäntybaarin siirtämistä Gunillantien kadunkulmaukseen (9).

Gunillantien varteen, puiston läheisyyteen ehdotetaan kierrätyspisteen asentamista leventämällä jalkakäytävää. Keräyspisteen käyttäjille on pysäköintitilaa kaupan pihassa. Jätekierrätyspisteiden suunnitteluvastuu on YTV:llä, joten asiasta neuvotellaan YTV:n edustajan kanssa puiston suunnittelun yhteydessä.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

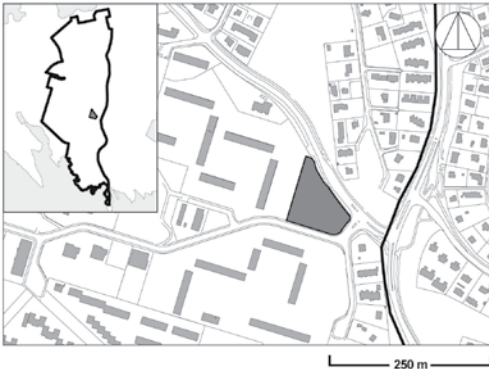
Investointirahoitustarve on noin 200 000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat A3, B4 ja C1.1.

Kiireellisyysluokka I.

9 GUNILLANTIEN KADUNKULMAUS

Pinta-ala 6254 m²
Rekisterinumerot 53055
Hoitoluokka C1

Viheralueen merkitys

Viheralue ja sen kallioleikkaukset reunustavat Gunillantietä ja Reiherintietä. Viheralueella on kaupunkikuvallista merkitystä.

Nykytila

Viheralue on kallioinen metsikkö kahden kadun välissä. Metsikköä ei juuri-kaan käytetä virkistysalueena.

Havaitut ongelmat

Kallioleikkausten päällä kulkeva aita on huonokuntoinen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on siisti kallioinen suojametsä, joka kehystää kauniisti katutilaa.

Alueelta poistetaan yksittäisiä huonokuntoisia puita sekä hoidetaan pienpuustoa teiden läheisyydestä. Metsikön suojavaikutus säilytetään poistamalla kuivuuden heikentämiä huonokuntoisia puita ja katajille tehdään elintilaa.

Kallioleikkausten päällä kulkeva aita uusitaan samanaikaisesti muiden huonokuntoisten aitojen kanssa.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Kunnostus maksaa noin 10000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdollinen hoitoluokka on C3. Kiireellisyysluokka 2.

10 KOIRASAARENTIEN PUISTO

Pinta-ala 7349 m²

Rekisterinumerot 53043

Hoitoluokka C2

Viheralueen merkitys

Alueen läpi kulkee vilkkaassa käytössä oleva valaistu kevyen liikenteen reitti, joka johtaa suunnittelualueelta laajalle viheralueelle ja edelleen Stansvikin kartanopuistoon. Uusi asuinalue nimeltään Gunillankallio tulee viemään osan suunnittelualueen länsipuolella olevasta laajasta viheralueesta. Gunillantien linjausta tullaan jatkamaan viheralueen läpi Koirasaarentielle.

Nykytila

Alueella kasvaa eri-ikäistä ja lajistoltaan monipuolista puustoa. Pensaskerrokassa kasvaa runsaasti pienpuustoa ja vesakkoa. Reitti on valaistu puupylväin. Ulkoilureitti on kivituhkapinnaltaan kohtuullisessa kunnossa. Viheralueeseen kuuluu myös alueen itäpäässä mutkitteleva porraskennelma istutuksiin.

Havaitut ongelmat

Ulkoilureitin reunat ovat pusikkoiset ja alueella esiintyy runsaasti kuolleita puita. Portaiden hoitoluokka on C2 ulkoilu- ja virkistysmetsä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on turvallisen tuntuinen ja hyväkuntoinen ulkoilureitti, jonka molemmiin puolin kasvaa elinvoimainen puistometsävyöhyke. Polulta avautuu näkymiä sekä Stansvikin kartanon suuntaan että merelle päin. Pusikkoisuutta vähennetään puuston harvennuksin ja pienpuuston hoitotoimin. Kuolleet ja vaaralliset puut poistetaan. Portaiden kohdalla hoitotasoa nostetaan hoitoluokasta C1 luokkaan A2 (käyttöviheralue).

Hoitoluokan tarkistus

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdollinen hoitoluokka on C1.

II GUNILLANKUJAN TONTTI JA VIHERKAISTA

Pinta-ala   6602 m²
Rekisterinumero   53061
Hoitoluokka   C1

Viheralueen merkitys

Yleisten rakennusten korttelialue (Y-tontti) mielletään tällä hetkellä koulun vieressä olevan Tahvonlahden ala-asteen pihan jatkeeksi.

Nykytila

Tontin kaakkoisreunalla on kapea viherkaista, joka yhdistää Gunillankujan eteläpuolella olevaan laajaan virkistysalueeseen. Laajalla kallioalueella kasvaa vaihtelevan ikäisiä mäntyjä. Käyttäjien toiveena on ollut rakentaa käytävyyteys viherkaistaa pitkin Gunillantien kääntöpaikalta etelään.

Havaitut ongelmat

Uuden käytävyyhteyden rakentaminen kumpareisen kallion yli Gunillantietä etelään on maaston kallioisuuden ja asuinrakennusten läheisyyden kannalta ongelmallista. Y-tontin rakentamisen yhteydessä puistokäytävän toteuttamista harkitaan uudelleen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on säilyttää puuston elinvoimaisuus poistamalla kuivuuden heikentämiä huonokuntoisia puita. Pienpuustoa poistetaan katajaa suosien.

12 HEVOSSALMEN ALUEPUISTO

Pinta-ala 61982 m²
Rekisterinumerot 53060 ja 53058
Hoitoluokka C1, A3

Viheralueen merkitys

Maisemallisesti tärkeä, pääosin jyrkistä avokalliorinteistä koostuva Hevossalmen aluepuisto on itäpuoleltaan vähemmän käytetty korkeuserojen vuoksi. Viheralueen läntinen puoli on metsäisempää, jopa pusikkoista, ja aluetta käytetään lähinnä läpikulkuun.

Nykytila

Alue jakautuu luonteeltaan kahtia pusikkoiseen, alavaan länsiosaan ja avokallioiseen, jyrkkärinteiseen itäpuoleen. Länsiosassa on paljon polkuja, joita ei ole valaistu. Useimmat polut johtavat taloyhtiöiden tonteille. Viheralueen läpi kulkee esteettömyyden perustason reitti. Kasvillisuudeltaan monipuolisella laajalla lähivirkistysalueella kasvaa vaihtelevan ikäistä ja monilajista metsää. Kasvupaikat vaihtelevat kallioista vanhoista männiköistä nuoriin sekametsiin. Kallioilla on runsaasti kuivuustuhoja. Pensaskerrossessa kasvaa paikoin paljon koivua, pajua ja pihlajaa sekä myös hienoja katajia.

Havaitut ongelmat

Viheralueella on paljon puutarhajätettä ja roskia sekä avokallioille jätettyjä kaatuneita puita, jotka häiritsevät yleisilmettä. Alueen länsiosassa on pusikkoista puustoa ja valaistuksen puuttuessa jopa turvattoman tuntuista. Pieni koripallokenttä on huonokuntoinen ja ruohottunut. Korkeuserojen vuoksi puiston itäpuolista aluetta on hankala käyttää. Alueen halki johtaa huonokuntoinen ulkoilureitti, joka johtaa taloyhtiön pihalle. Reitin varrella on yksi penkki. Svanströmintien käänköpaikalta Laajasalontielle kuljetaan osittain kinttupolkua ja osittain vanhaa, alavaa ja vetistä tielinjaa pitkin. Reitti kulkee vieressä olevan taloyhtiön tontin kulman kautta. Taloyhtiö on kasannut ylijäämämassoja puistoon. Reitillä vuonna 2009 tehdyt kaivutyöt on jäänyt siistimättä.

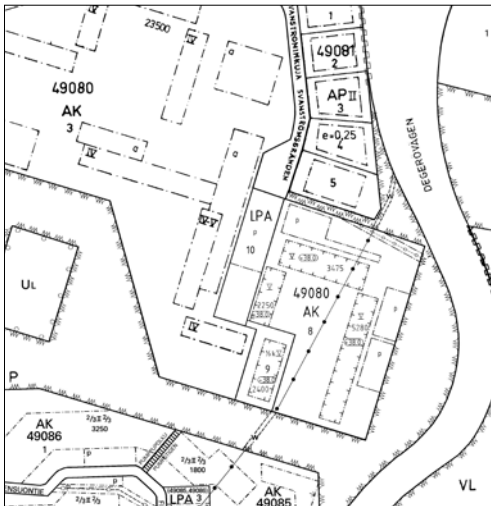

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on kasvillisuudeltaan elinvoimainen, kestävä ja viihtyisä lähivirkistysalue, jonka maisemallisesti hienoja kohtia korostetaan. Huolehditaan nykyistä paremmin maisemallisesti tärkeiden avokallioiden siisteydestä sekä estetään kallioiden reuna-alueiden umpeen kasvaminen. Jatkossa alueen kunnosta huolehditaan tiiviimmin. Ulkoilureittien varsilla ja oleskelualueilla nostetaan metsien hoitotasoa. Umpeenkasvaneita näkymiä avataan ja harvennuksin ja pienpuuston hoitotoimin. Länsiosan avoin ja niittymäinen osa muutetaan avoimeksi alueeksi (B4). Alueelta poistetaan kuolleet puut ja pensaat lukuun ottamatta kauneimpia kelopuita, jotka jätetään paikoilleen.

Koripallokenttä poistetaan ja kentän kohta maisemoidaan ympäristöön sopivaksi. Turhat ajoesteet, joiden ainoa käyttötarkoitus on liikennemerkkien kannatteleminen, poistetaan ja liikennemerkit kiinnitetään maahan. Kalusteiden kunto tarkistetaan ja tarvittaessa ne uusitaan.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Alueen peruskunnostus maksaa noin 20 000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat B4, ja C1.

Kiireellisyysluokka 2.

13 SUOMENSUONPUISTO

Pinta-ala 22002 m²
Rekisterinumerot 53095
Hoitoluokka A2, A3 ja C1

Viheralueen merkitys

Alue on osittain virkistyskäytössä ja osittain se on toimintapuisto. Suomensuonpuisto on leikkipuisto Rudolfin (7) ja Porekujan puistikon (14) lisäksi ai-
noa rakennettu puisto Laajasalon länsiosan alueella.

Nykytila

Suomensuonpuiston viheralue rajautuu asutukseen. Yleisilmeeltään puisto on melko avoin. Kohde koostuu nurmi- ja pelikentistä sekä metsästä. Kenttä on kivituhkapintainen. Sitä ei toistaiseksi ole jäädytetty talvisin. Alueen puusto on paikoin puistomaista ja paikoin metsäistä. Suomensuonpuistosta on laadittu yleissuunnitelma (VIO 4409) tarkenteineen vuonna 1995.

Havaitut ongelmat

Pelikentän lähistöllä on paljon töhrittyjä kalusteita. Välineitä on alueen ko-
koon nähden vähän. Lisäksi ongelmana on, että puiston kautta ajetaan viher-
alueella sijaitseville omakotitaloille Nuottaniemeen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on lapsille ja nuorille suunnattu toimintapuisto. Töhrityt raken-
teet kunnostetaan tai poistetaan. Harkitaan ns. graffitiseinän ja/tai nuorison
monitoimilaitteen rakentamista puistoon. Ruosteiset ajoesteet poistetaan ja
liikennemerkkit kunnostetaan. Asukasillassa esille tullut toive uuden lukittavan
puomin asentamisesta kevyen liikenteen raitille, joka johtaa Nuottaniemen
huviloille, toteutetaan. Läpikulku Nuottaniemeen on ratkaistava asemakaa-
vatasolla. Betoniporsaat poistetaan ja korvataan tarvittaessa muilla ajoesteillä.
Puistoon asennetaan uusi toiminnallinen leikki-/liikuntaväline. Urheilukenttä
jäädytetään talvisin 2012 alkaen. Puiston kunnostusideat kootaan yhdessä
alueen lasten ja nuorten kanssa. Jalkapallomaalit uusitaan. Kasvillisuuden
kunto tarkistetaan, ja puuttuvat kasvit täydennetään suunnitelman VIO 4409
mukaisesti.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Kunnostus maksaa noin 82000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdollisia hoitoluokkia ovat A2,
A3 ja C1.2. Kiireellisyysluokka 2.

15 VUORILAHDEN PUISTO

Pinta-ala	54385 m ²
Rekisterinumero	52007
Hoitoluokka	C1, (A3)

Viheralueen merkitys

Vuorilahdenpuisto sijaitsee kauniilla merenranta-alueella rantakallioineen ja kangasmetsineen. Puiston kupeessa on liikuntaviraston hallinnassa oleva uimaranta. Sekä uimaranta että puiston etelärannalla oleva mattolaituri ovat vilkkaassa käytössä. Mattolaituri on Helsingin sataman hallinnassa.

Nykytila

Rakennusviraston hallinnassa oleva osuus viheralueesta koostuu viehättävistä rantakallioista ja kalliometsistä. Alueelta on monin paikoin upeat näkymät merelle. Alueella risteilee paljon itsestään syntyneitä polkuja, mutta myös rakennettuja kevyen liikenteen reittejä, jotka yhdessä muodostavat tärkeitä kulku- ja viheryhteyksiä. Maasto on suurimmaksi osaksi kallioista, välissä rehevämpiä notkelmia. Kalliometsissä kasvaa vanhoja mäntyjä ja kosteimmilla paikoilla koivua ja kuusta. Arvokkaita kasvikohteita ovat Vuorilahden itärannan kalliokasvillisuus ja Vuorilahdenniemen kalliojakson kasvillisuus. Arvokkaita geologisia kohteita puistossa ovat karsimuodostuma ja vanha granaattilouhos vesirajassa. Vuorilahdentien suulla on asukkaiden pysäköintipaikka, joka on vuokrakäytössä.

Havaitut ongelmat

Vuorilahden puistossa olevat rakenteet kaipaavat kunnostusta ja uusimista. Töhrittyjä rakenteita ovat mm. uimarannan pukukoppi, kiipeilyteline ja opaskyltti, jotka ovat liikuntaviraston hallinnassa ja matonpesulaiturin opaskyltti, joka on satamalaitoksen hallinnassa. Mattolaiturin pysäköintipaikka on keskeneräinen ja epäsiisti. Pääulkoilureitti katkeaa Vuorilahden puistossa, kun kuljetaan Vuorilahdentien vartta eteenpäin. Ulkoilureitin pitää johdattaa ulkoilijat turvallisesti Laajasalontien yli ja Furuvikiin johtavalle pääulkoilureitti-osuudelle. Kevyt liikenne sekä ajoneuvoliikenne ovat samalla väylällä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on merellinen ja metsäinen viheralue, jossa huolehditaan näkymistä mm. merelle sekä toiminnallisuudesta. Metsän elinvoimaisuus säilytetään poistamalla kuivuuden heikentämiä huonokuntoisia puita sekä pienpuustoa hoidetaan katajaa suosien. Vuorilahden puisto on helposti saavutettavissa oleva virkistysalue, jonka rannoille ohjataan opastein. Erityisesti ranta-alueiden kauneutta ja viihtyisyyttä vaalitaan.

Laajasalo-Degerö Seuran palautteen mukaisesti pääulkoilureitti tulee kunnostaa niin, että se vastaa paremmin asemakaavaan merkittyä linjausta, eikä enää kulje tontin läpi uimarannalle vievää vanhaa soratietä pitkin. Laajasalontien ja Vuorilahdentien risteyksessä on vaarallinen kohta, joten reittiä tulee jatkaa Vuorilahdentien eteläpuolella Laajasalontien ylittävälle suojatielle niin, että yhteys jatkuu luontevasti Furuvikiin päin. Uusi käytävälinja rakennetaan yhtä aikaan Furuvikin käytävän kanssa. Laajasalontien ja Vuorilahdentien kulmassa on paikoitusalue, joka on vuokrattu yksityiskäyttöön. Vuokrasopimus on joko purettava tai paikoitusalueen sijaintia on muutettava ennen käytävän rakentamista.

Töhrityistä rakenteista tiedotetaan niistä huolehtiville tahoille (liikuntavirasto ja satamalaitos). Pysäköintipaikka rakennetaan valmiiksi.

Kustannusarvio, hoitoluokan tarkistus ja kiireellisyysluokka

Investointirahoitustarve on noin 55 000 euroa.

Hoitoluokan tarkistus on tehtävä jatkossa. Mahdolliset hoitoluokat ovat C1.2 ja C5.

Kiireellisyysluokka 2.

16 VUORILAHDENNIEMEN TONTTIOSUUS

Pinta-ala	24338 m ²
Rekisterinumero	52001
Hoitoluokka	C1

Viheralueen merkitys

Suurin osa Vuorilahdenniemestä on vuokrattu yksityiseen käyttöön. Alueella sijaitsee museoviraston suojelema, Gesellius–Lingren–Saarisen 1900-luvun alussa suunnittelema hirsihuvila puutarhoineen, jossa on säilynyt jonkin verran 1800- ja 1900-luvun alun puutarhakasvillisuutta. Vuokralaisena oleva Fregatti Oy vuokraa tiloja edelleen. Huvilassa järjestetään mm. juhlatilaisuuksia ja kokouksia.

Nykytila

Puutarha koostuu melko laajoista nurmikentistä, joiden ulkopuolella luonnontilaisemmassa maastossa on jäänteitä vanhasta puutarhakasvillisuudesta. Vuorilahdenniemen kalliojakso arvokkaine kasveineen jatkuu myös kaupungin hallinnassa olevan viheralueen puolella. Huvilasta ja sen puutarhasta on upeat näkymät Kruunuvuorenselälle.

Arvokkaita kasvikohteita ovat Vuorilahden itärannan kalliokasvillisuus ja Vuorilahdenniemen kalliojakson kasvillisuus. Arvokkaita geologisia kohteita puistossa ovat karsimuodostuma ja vanha granaattilouhos vesirajassa.

Havaitut ongelmat

Huvilapuutarhan historiallinen arvo ei välity alueella kävijälle. Asemakaava ei vastaa nykyistä käyttöä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Viheralueen tavoitetilana on huvilapuutarhan palauttaminen historialliseen asuunsa ja sen suojeleminen yhdessä rakennuksen kanssa. Tämä edellyttää, että puutarhan historiallisen selvityksen tulokset antavat tähän mahdollisuuden. Viheralue on puistomainen, ja näköyhteys merelle on selkeä.

Säilyneitä, huvilakulttuurista kertovia puutarha-aiheita tulee mahdollisuuksi-
en mukaan kunnostaa. Huviloiden pihapiireistä ja niiden lähialueista laadi-
taan sekä kasvillisuus- että historiallinen inventointi. Inventoinnit ovat lähtö-
aineistoa puutarhojen kunnostusperiaatteiden ja -suunnitelmien laadinnalle.
Vuokrasopimus tulee tarkistaa puutarhan osalta (kiinteistövirasto).

Kuva 41. Näkymä Reiherintien puistometsästä.

5 LUONNONHOIDON TOTEUTUS JA AIKATAULU

Luonnonhoidon työryhmältä saatu kuviokohtainen palaute, asukaspalaute sekä muilta sidosryhmiltä saadut kommentit otetaan huomioon toteutussuunnitelmassa. Suunnitelma valmistuu vuoden 2011 loppuun mennessä. Luonnonhoidon työryhmältä saadun palautteen perusteella on mm. seuraavia tarkennuksia ja muutoksia tehty luonnonhoidon kuviokohtaisiin suunnittelutavoitteisiin:

- kuviorajauksia ja kasvupaikkatyyppiä on tarkennettu
- kuviokohtaisia toimenpide-ehdotuksia on muutettu tai poistettu
- hoitoluokitusta on osin muutettu.

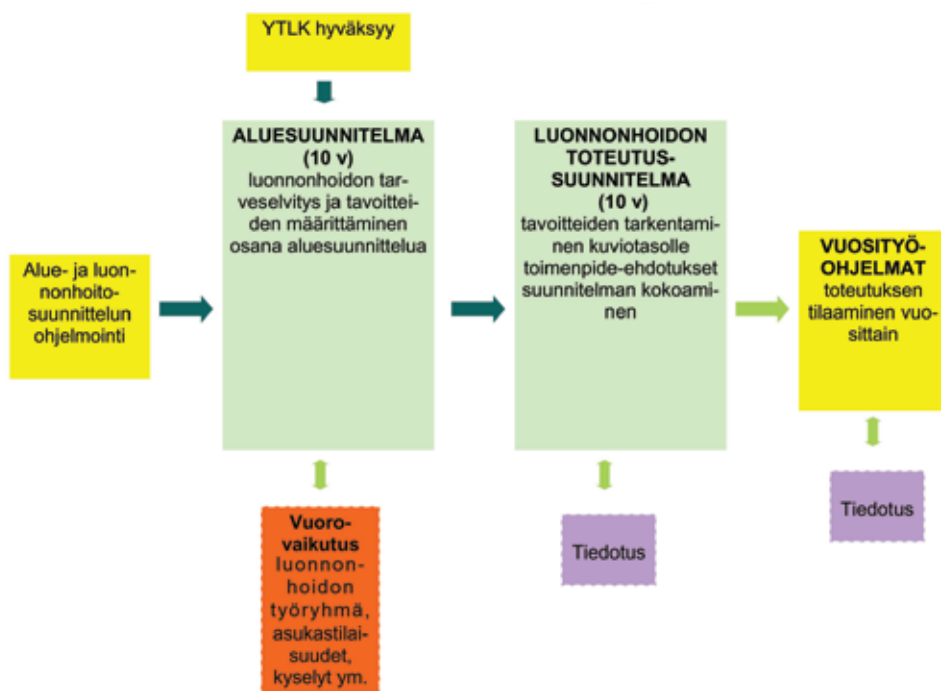
Aluesuunnitelmaan ja luonnonhoidon toteutussuunnitelmaan voi tutustua rakennusviraston asiakaspalvelupisteessä ja internetsivulla <http://www.hkr.hel.fi>.

Tavoitteena on aloittaa metsien hoitotyöt vuoden 2011 aikana. Puuston harvennus- ja uudistamistyöt tehdään lintujen pesimäajan 1.4. – 31.7. ulkopuolella. Puutavara välivarastoidaan töiden ajaksi työmaan lähelle ja kuljettetaan pois töiden valmistuttua. Hakkuutähteiden siivous metsistä tehdään lumettomana aikana.

Kuva 42. Näkymä Vuorilahden puistosta kaakkoon Vuorilahdenniemeen.

Aluesuunnitelmaan ja luonnonhoidon toteutussuunnitelman aikatauluun ja etenemiseen voi tutustua rakennusviraston asiakaspalvelupisteessä ja internet-sivulla <http://www.hkr.hel.fi>.

Kuva 43. Kaaviokuva luonnonhoidon suunnittelun vaiheista ja vuorovaikutuksesta.

6 RAHOITUSTARPEET

6.1 Rahoitustarve

Laajasalon länsiosan katu- ja viheralueiden saattaminen katu ja puisto-osaston tavoitteiden mukaiseen tilaan turvalliseksi, toimivaksi, kestäväksi ja viihtyisäksi maksaa tämän aluesuunnitelman selvitysten perusteella seuraavalla kymmenvuotiskaudella 2011–2020 yhteensä noin 1 015 000 euroa. Rahoitustarve on keskimäärin noin 101 500 euroa/vuosi ja koko suunnittelukauden aikana tarvittavan rahamäärä on noin 1 092 000 euroa. Suunnitelmassa on huomioitu peruskorjaustarpeet, rakenteellisen kunnostukset ja luonnonhoidon tarpeet. Ylläpidon osalta on tehty havaintoja, joista suurin osa on raportoitu suoraan ylläpitotoimistoon ja osa on kirjattu tähän raporttiin. Rakennuttamis- ja suunnittelukulujen osuus 13,9 % sisältyy hintoihin. Kustannukset eivät sisällä arvonlisäveroa.

Mittavimmat hankkeet ovat Aake Pesosen puiston (8) ja Leikkiapuisto Rudolfin (7) peruskorjaukset.

6.2 Peruskorjauskohteiden kustannukset ja kiireellisyys

Katujen ja viheralueiden peruskorjausten yhteenlaskettu kustannusarvio vuosille 2011 – 2020 on noin 947 000 euroa.

Kadut

Katualueille kohdistuvat peruskorjaukset yhteensä 354 000 euroa.

Kadun nimi	Kustannusarvio	Kiireellisyysluokka
Lauri Mikonpojan tie	309 000 €	1
Reiherintien ja Rudolfinkuja	45 000 €	2

Viheralueet

Viheralueille kohdistuvat peruskorjaukset ovat yhteensä 593 000 euroa.

Nimi	Kustannusarvio	Kiireellisyysluokka
Aake Pesosen puisto (8)	200 000 €	1
LP Rudolf (7)	174 000 €	2
Suomensuonpuisto (13)	82 000 €	1
Vuorilahden puisto (15)	55 000 €	2
Svanströmintien ja Reiherintien puistometsät (3 ja 6)	82 000 €	3

6.3 Luonnonhoidon kustannukset

Metsien hoito ja uudistustyöt käynnistetään kauden alussa. Suunnittelukaudella toteutettavien töiden kustannukset tarkentuvat luonnonhoitosuunnitelun yhteydessä, kun metsikkökohtaiset toimenpiteet määritellään hoitotavoitteiden mukaisesti.

Laajasalon länsiosan aluesuunnitelmaan kuuluvalla alueella C ja B hoitoluokkia vastaavia luontoalueita on kaikkiaan runsaat 34 ha, joista hoidetaan suunnitelmakaudella metsänhoitotoimin noin 20 ha. Alueelle ehdotetaan uusia avoimina pidettäviä niittyalueita kahteen kohteeseen; Reiherintien puistometsään (6) perustetaan rehevä niitty ja Hevossalmen aluepuistoon (12) esitetään puoliavoimen kallioisen kuivan niityn perustamista hoitotoimia muuttamalla.

Luonnonhoidon toteutuskustannukset suunnitelman 10-vuotiskaudella on laskettu Helsingin kaupungin vuoden 2008 keskimääräisillä luonnonhoidon yksikköhinnoilla, jotka ovat metsäalueilla 3 668 €/ha (yksikköhinta ei sisällä luonnonhoidon tukipalveluita). Luonnonhoidon toteutuskustannukset ovat näin laskettuna 77 000 euroa.

6.4 Muut pienet kunnostukset

Kadut ja puistot

Kadut 33 000 € (Gunillantie, Gunillanpolku, Koirasaarentie, Rudolfintie ja Gunillanraitti) ja viheralueet 35 000 € (Köökarinkujan viheralueet, Gunillan tien kadunkulmaus ja Hevossalmen aluepuisto).

Yhteensä noin 68 000 €.

LÄHDELUETTELO

Esteettömän rakentamisen ohjeet (SuRaKu), Helsingin kaupunki, 2008.

<http://www.hel.fi/wps/portal/Rakennusvirasto/Helsinkikaikille>

Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma ajalle 2005–2010. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2005:7.

Helsingin kaupunki, Kiinteistövirasto, Kaupunkimittausosasto.

Helsingin kaupunkikalusteohje. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2010:8 / Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmä:

<http://ptp.hel.fi/tj/>

Helsingin pienvesiohjelma. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2007:3 / Katu- ja puisto-osasto

Helsingin rakennusviraston arkisto, puistosuunnitelmat

Helsingin seudun aluesarjat: www.aluesarjat.fi

Helsingin Yleiskaava. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, 2002.

http://www.hel.fi/static/ksv/www/YK2002_fin.pdf

Kaavoituskatsaus 2009, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto.

Kaavoituskatsaus 2010, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto.

Laajasalon länsiosan käyttäjäkysely, Yhteenveto- ja johtopäätökset, 0100-D1194, Helsingin kaupunki, 2008.

Pääkaupunkiseudun pääulkoilureittisuunnitelma. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja PJS Nro B 2002:14. YTV Liikenneosasto.

Rakennetun ympäristön esteettömyyskartoitus -opas kartoituksen tilaajalle ja toteuttajalle, Invalidiliiton julkaisuja 0.38, 2009.

Tulvakohteiden määrittely, Esiselvitys Helsingin kaupungin rakennusvirasto, katu- ja puisto-osasto, 2007.

Uudenmaan maakuntakaava. Uudenmaan liitto, 2007.

<http://kartta.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavat/index.html>